

GLASILO GRADA BAKRA

BURA

NOVOSTI

ULAGANJE U SPORT I KULTURU

TURIZAM

TRAGOM FRANKOPANA

BAKARSKE UDRUGE

45 GODINA KUD-A "PRIMORKA"

Novosti, Komunalne informacije, Industrijska zona, Dani mjesta, Turizam,
Dječji vrtići, Spod školskih klupah, Gradska knjižnica Bakar, Bakarske udruge

8 | Nagrađeni mladi sportaši

20 | Nastavak radova na objektu NK-a Borac

Sadržaj

Uvodnik	3
Novosti	4
Ulaganje u kulturu i sport	7
Promocija knjige Bakarski zaslužnici u 19. i 20. st.	9
Preventivni zdravstveni pregledi	10
Uskrs u Bakru	15
Komunalni info	18
Strateški projekti urbane aglomeracije	21
Radovi na uređenju Doma kulture Krasica	23
Industrijska zona	24
Dani mjesta	27
Turizam	29
Bakar goes digital	32
Tragom Frankopana	33
Dječji vrtići	34
DV Bambi	36
DV Pčelice	37
Spod školskih klupah	38
Nova slikovnica OŠ Bakar	37
Terenska nastava u Vukovar	39
Sličica iz PŠ Praputnjak	44
Proslava 174. godišnjice osnutka Pomorske škole Bakar	45
Gradska knjižnica Bakar	47
Večer poezije s Jelenom Miholjević	49
Bakarske udruge	55
Aktivnosti "Bakarske žene"	56
Ljubav koja nas pokreće	59
45 godina KUD-a Primorka	60
Pikadomanija u Bakru	63
Maškarani bakarski kraj	64
Mičica	70
Info	71

Impressum

Izdavač:

Grad Bakar, Primorje 39

Za izdavača:

Gradonačelnik Tomislav Klaric

Glavna urednica:

Paula Mikeli

Uredništvo:

Maja Šepac Rožić, Paula Mikeli, Viktor Polić, Milan Rončević, Davor Skočilić, Gabrijela Sertić, Vice Sep, Dolores Paro-Mikeli, Sonja Jelušić Marić

Autor fotografije s naslovnice:

Miljenko Šegulja

Fotografije:

djelatnici Gradske uprave, članovi bakarskih udruga, djelatnici dječjih vrtića, djelatnici osnovnih škola

Grafički urednik:

Vibor Visković

Dizajn i priprema za tisk:

Vixel, obrt za web i grafički dizajn

Lektorica:

Sanja Miočić

Tisk:
Tiskara Igmar d. o. o.
2000 primjeraka

Materijali se dostavljaju u digitalnom obliku. Materijale ne vraćamo.

List izlazi kvartalno

Dragi sugrađani,

Nakon četiri godine ponovno smo u izbornom ciklusu. Ko- ličinom poruka kojima nas se bombardira u medijskom prostoru okupiraju se sva naša osjetila. Bez obzira na sve te izborne zavrzlame mi u Gradu Bakru predani smo našem cilju, a on je zacrtan prije dvadesetak godina i nameće nam, kako dinamiku tako i predan, neumoran i svakodnevni rad.

Držeći se te vizije koja sa sobom nosi neprestanu izgradnju mi ni proteklih mjeseci nismo mirovali. Redali su se dani jedan za drugim, a s njima sve više projekata i gradilišta. Odgovorno mogu reći da upravo sada rezultati rada svih prijašnjih godina dolaze na vidjelo. Sve smo jači, financijski neovisniji i moćniji. Uz snažnu podršku Vlade Republike Hrvatske i resornih ministarstava pokrenuli smo ciklus investicija na našem području koji je prije desetak godina bio nezamisliv. Upravo danas, od ranog jutra obilazio sam tridesetak ogromnih gradilišta na našem području. Istovremeno pripremamo nova, a neka od njih, upravo sada dok čitate ove retke, kreću u realizaciju.

Naša obećanja upisana u programa koja smo vam davno prezentirali redom se ostvaruju. Izgradnja kanalizacije u Bakru je pred završetkom, Turska kuća s novim interesantnim sadržajima u ispunjenim prostorima pričat će priče iz naše prošlosti posjetiteljima Bakra i našim mladima na potpuno novi i tehnoški moderan način. Marohničeva kuća na Hreljinu oživjet će putovanje naših iseljenika naguranih u štivi broda u nepoznato. S tim pričama naši mladi moći će procijeniti koliko je vrednije i bolje ostvariti svoje snove upravo ovdje na našem hrvatskom, primorskom tlu koje vjekovima diše hrvatsko ime. Samo na njemu svoji smo na svome. I upravo zato, zbog njih, naših mladih, sve što radimo posvećeno je sretnijoj budućnosti naše djece i generacija koje dolaze. Vozimo se sve modernijim cestama, koristimo sve moćnije i naprednije nove tehnologije koje su ispunile naš prostor i naše živote. Postali smo sve više Evrope, iz dana u dan jači, polako nestaju granice i razlozi odlaska naših građana u tamo neke zemlje, jer sve nam je tu.

Uskoro, uvjeren sam, u desetljećima koja dolaze postat ćemo zemlja u koju će se vraćati oni koji su otisli. Dolazit će, i već dolaze, oni koji su poput naših iseljenika davno otplovili tražeći bolji život negdje drugdje. Na nama je da ih prihvativimo, kako one koji se vraćaju, tako i sve koji dolaze. Ciklus je to koji se ponavlja na našim prostorima tisućama godina. Živjeli su ovdje Iliri, Liburni, Kelti, Rimljani, Grci... sve dok ovamo nisu došli Hrvati. Sva sila naroda izmiješala se kroz vjekove, miješat će se i dalje. Svatko sa sobom donosi nešto novo. Mi koji smo ostajali tu, stvarali smo obitelji, gradili svoje domove. Nismo bježali svijetom poput znanih „Minchen bojni“ devedesetih. Ostajali smo, spremni ginuti za ovaj naš kamen, domovinu, trpjeli težak život, boriti se, vjerni svome domu. Sve takvi i dalje ćemo graditi na temeljima naših predaka. Baš zato sva ta naša gradilišta, vrtići, vodovodi, škole, ceste i cestice, parkovi, igrališta, domovi, hale i halice, interneti, knjižnice, muzeji...

Izborili smo se za samostalnu nezavisnu Hrvatsku, doveli je u Europsku uniju, prebrisali granice, uveli jedinstvenu valutu, završavamo izgradnju prometne i komunalne infrastrukture krovozbiljnog sustava preduvjeta svakog napretka. Preostaje nam još samo nešto, i svi koji to mogu ostvariti zaslužuju voditi ovu državu, gradove, općine ili županije. To nešto su, sigurna radna mjesta, veće plaće i mirovine, bolji standard naših građana. Svim srcem želim da u vremenu koje je pred nama svi mi u Gradu Bakru i domovini budemo mjerilo i vizija dobrog života za sve ostale evropske narode. Mi u Bakru tim putem već ideemo, zemlja koju nam je dobro Bog dao i ljudi koji su ostali tu i žive jedinu i vječnu Hrvatsku to mogu ostvariti. S tim mislima srdačno vas pozdravljam.

Vaš gradonačelnik,
Tomislav Klarić

DJEČJI TJEDAN

Jesen u Bakru sve je samo ne tmurna. Listopad je započeo na najveseliji mogući način - tradicionalnim Dječjim tjednom.

Tekst: Anamarija Kezić i Paula Mikeli
Foto: Miljenko Šegulja

Svake godine prvog tjedna u listopadu obilježava se Dječji tjedan, a isti je u Bakru obilježen vrlo zabavnim i edukativnim sadržajem. Bilo je tu dramskih radionica, edukativnih izleta, dječjih filmova i kokica, mađioničarske čarolije i jako finih slastica, predstavljanja sportskih klubova i kulturnih udruga s područja Grada Bakra te šumskih avantura. Zanimljivih događanja nije nedostajalo, a ista su održana od 02. do 08. listopada u organizaciji udruge Društvo „Naša Djeca“ Bakar, Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra. Članovi Društva „Naša djeca“ Bakar u prošlom broju Bure pisali su o brojnim zanimljivim događanjima u njihovoј organizaciji, stoga ćemo stranice ove Bure posvetiti klubovima i udrugama koje su svoj rad s djecom predstavile u Domu kulture „Matija Mažić“ prvi dana Dječjeg tjedna. Prije i nakon zanimljive mađioničarske predstave smiješnog mađioničara Vladimira, izrade

zanimljivih predmeta od balona te oslikavanja lica, roditelji i djeca mogli su saznati sve o klubovima i udrugama koji na području Grada Bakra provode aktivnosti za djecu. Dobro pripremljeni članovi udruga i klubova putem letaka te usmenim putem odgovarali su na pitanja o treninzima, dobnoj skupini koja može pohađati određene aktivnosti, sportskoj opremi, terminima kreativnih radionica i sl., a dječica su imala priliku vidjeti brojne rezvizite poput mažoret štapa, boća, kugle, nogometne lopte, puške za strelijaštvo, kacige za vatrogasca, radove nastale na likovnim i kreativnim radionicama, razna glazbala i sl. Od sportskih klubova i udruga koje provode kreativne, društvene i glazbene aktivnosti kroz rad s djecom predstavili su se:

- Društvo „Naša djeca“ Bakar
- Kuglački klub Zlobin
- Dječji pjevački zbor Praputnjarski slavići
- Nogometni klub Naprijed
- DVD Zlobin
- Sportsko pomorsko društvo Luben
- Ženski boćarski klub Škrljevo
- Nogometni klub Borac
- Muški boćarski klub Hreljin
- Kulturno umjetnička udruga Vedrenica
- Atletski klub Grobnik
- Udruga mladih Bakar
- DVD Škrljevo
- Streljački klub Kvarner
- Udruga La Bamba
- Kulturno glazbena udruga Plima.

Ovim putem svima zahvaljujemo na odazivu i trudu uloženom u predstavljanje aktivnosti za djecu na našem području. Više detalja o radu s djecom, spomenutih klubova i udruge možete dobiti pozivom na broj: 051/455-746. Grad Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra pripremili su i filmsku večer u srijedu, 04. listopada u Domu kulture

“Matija Mažić” u Bakru. Mališani su, uživajući u kokicama i slatkišima, gledali popularni crtani film Super Mario Bros. Tjedan prepun zanimljivih događanja oduševio je dječicu i roditelje, stoga svi zajedno s nestrljenjem očekuju sljedeći Dječji tjedan koji se u našem gradu već godinama tradicionalno održava u organizaciji Društva “Naša djeca” Bakar. ■

ULAGANJE U KULTURU I SPORT NA PODRUČJU GRADA BAKRA

Neumorno se radi u svakom kutku našega Grada: završava se kapitalni projekt kanalizacije i vodovoda, niču novi poslovni objekti u našoj Zoni, otvaraju se nova radna mjesta, projektira se multifunkcionalna dvorana s bazenima kao i vatrogasni dom na Hreljinu.

Tekst: Paula Mikeli
Foto: Miljenko Šegulja
i Petra Begić Mavrić

Pri završetku je uređenje Doma kulture Krasica, a uskoro se kreće i s uređenjem Doma kulture na Kukuljanovu. Radi se na idejnom muzeološkom postavu Etno kuće Marohnić, a početkom ljeta čeka nas i otvorenje Interpretacijskog centra O RIBI u Turskoj kući. Dugačak je popis projekata koji, kao i ulaganje u programe kulturnog stvaralaštva, razvoja civilnog društva i sporta, direktno utječe na kvalitetu života građana Grada Bakra, ali i okolnih gradova i općina.

ZA PROGRAME IZ KULTURE I SPORTA 411.927,00 €

Grad brine o razvitku kulture, potiče rad s djecom i mladima te razvoj civilnog društva kroz sufinanciranje mnogobrojnih programa. Početkom listopada 2023. godine objavljen je Javni poziv za dostavu prijava za sufinanciranje javnih potreba u kulturnom stvaralaštvu i razvoju civilnog društva na području Grada Bakra za 2024. godinu. Povjerenstvo za ocjenjivanje programa prijavljenih na spomenuti Javni poziv, pregledalo je i ocijenilo sve prijave koje su prošle formalne uvjete te je za programe iz proračuna izdvojeno 115.602,50 €.

U 2024. godini financirat će se programi tridesetak udruga i društava među kojima su i oni Društva „Naša djeca“ Bakar, KUU Sklad, KUU Vedrenica, KUD-a Sloga, Udruge Praputnjak – kulturni krajolik, KUD-a Primorka, karnevalskih grupa, Udruge Bakarska žena, Udruge umirovljenika Grada Bakra, Udruge StudioB7, UHBDR-a, Udruge Bakarska gospoda i kapitani, PPHV Gradska straža Bakar 1848 i brojnih drugih. Sufinanciranjem programa iz područja kulturnog stvaralaštva i razvoja civilnog društva želi se širokom lepezom različitih aktivnosti potaknuti što više djece i mladih na aktivan život u zajednici. Potiče se očuvanje čakavštine i tradicionalnih običaja, izdavačka djelatnost kojom se ostavlja pisani trag o čakavštini i bakarskom kraju, zatim domaća i međunarodna suradnja kulturno-umjetničkih udruga, očuvanje karnevalskih običaja, kao i programi obilježavanja Dana mjesta, državnih i vjerskih praznika. Nezaobilazni su i programi kulturnog amaterizma koji mladima i široj zajednici, uz već navedena programska područja, poboljšavaju kva-

litetu življenja te im omogućavaju kreativna i produktivna druženja. Važno je od zaborava sačuvati brojne običaje te iste prenijeti na djecu i mlade, omogućiti im da uče o svome zavičaju, ali i da stvaraju nove tradicije. Značajna sredstva odvajaju se i za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi kako bi najstariji građani mogli uživati u zajedničkim kulturnim, sportskim, kreativnim i edukativnim aktivnostima. Potiče se i promocija etno baštine i djelovanje povjesne postrojbe Grada Bakra te aktivnosti vezane uz očuvanje sjećanja na NOB i Domovinski rat. Kroz sufinanciranje troškova održavanja objekata i očuvanja biološke raznolikosti promiče se i lovstvo na području cijelogra Grada. Uz finansijsku pomoć udrugama, organizacijama i grupama iz proračuna se izdvajaju i značajna sredstva za održavanje osam domova kulture koji su često središta kulturnih i društvenih događaja. Nadalje, ulaže se i u objekte poput Turske kuće – Interpretacijskog centra O RIBI i Etno kuće Marohnić koji će interpretacijom sadržaja zanimljive priče o bogatoj povijesti, osobama i posebnostima Grada Bakra prenositi na sve generacije Bakrana i zainteresirane posjetitelje.

SPORT

Dobrobiti sporta nadaleko su poznate, a potrebno ih je sve više isticati u modernim vremenima kada djecu, ali i odrašle treba odmaknuti od ekrana i potaknuti na svakodnevnu tjelesnu aktivnost. Razvijanje sporta, napredovanje rada i kvalitete sportskih klubova, provođenje sportskih aktivnosti i natjecanja na području Grada Bakra sufinancira se temeljem Javnog poziva za dostavu prijava za sufinanciranje javnih potreba u sportu na području Grada Bakra za 2024. godinu. Programom „Poticanje i promicanje sporta kroz rad s djecom i mladima“ potiču se zdrave navike te aktivan život djece i mladih, a programom „Treninzi, organizacija i provođenje sustava natjecanja“ omogućava se sudjelovanje klubova na brojnim sportskim natjecanjima. Kroz program „Osiguravanje prostornih uvjeta za rad u sportskim klubovima“ sufinancirani su materijalni troškovi nužni za rad klubova, financira se i program „Zdravstvene zaštite“, potiču se „Sportske rekreativne aktivnosti građana“, a sufinancira se i nabava opreme. Za spomenute programe promicanja sporta i sportskih aktivnosti iz proračuna je izdvojeno 296.325,00 € kojima će se ove godine sufinancirati prvoligaš Košarkaški klub Škrljevo, Nogometni klub Naprijed, Nogometni klub Borac, Streljački klub Kvarner, Boćarski klub Kukuljanovo, Muški boćarski klub Hreljin, Ženski boćarski klub Hreljin, Boćarski klub Škrljevo, Ženski boćarski klub Škrljevo, Kuglački klub Zlobin, Stolnoteniski klub Kukuljanovo, Judo klub Samurai, SPD Luben i Pikado klub Neptun Bakar. Sufinanciranjem klubova na našem području omogućavamo istima kvalitetan rad u boljim i modernijim uvjetima, konkurentnost u natjecanjima, ali i ono najvažnije, potičemo djecu i mlade na bavljenje sportom omogućavajući im širok izbor sportova za sve

dobne skupine, a sve kako bi kvalitetno i zdravo provodili vrijeme“, poručuju iz Grada Bakra te nadodaju kako u većini klubova trenira velik broj djece, što je pokazatelj uspješne motivacije mlađih naraštaja na bavljenje sportom. Nadalje, putem Javnog poziva za mlade uspješne sportaše do 21 godine, temeljem njihovih sportskih rezultata Grad Bakar nagrađuje veliki broj sportaša i sportašica krajem svake kalendarske godine, a sve s ciljem da se mlađi što više aktiviraju i prepoznaaju važnost sporta. Iako je cilj motivirati mlađe, bavljenje sportom važan je segment u životu svake osobe, na što ukazuje velik broj rekreativaca u bakarskim sportskim klubovima koji nižu uspjehe u svojim kategorijama na ponos cijele zajednice.

Grad Bakar iz Proračuna izdvaja i sredstva za korištenje i održavanje sportskih dvorana, a projektira se i sportsko-poslovni kompleks koji će sadržavati multifunkcionalnu sportsku dvoranu, bazene te poslovne prostore za zakup. Isti će se nalaziti u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu, a nesumnjivo će koristiti svim građanima Grada Bakra, ali i susjednih jedinica lokalnih samouprava budući da će biti jedinstven u ovom dijelu županije. Grad ulaze i u objekte klubova na svom području pa je tako

završena prva faza rekonstrukcije klupskih prostora NK-a Borac, radi se i na projektu novih svačionica i tribine NK-a Naprijed, a Boćarski klub Kukuljanovo trebao bi dobiti i dugo iščekivano natkrivanje joga kako bi se stvorili bolji uvjeti za igru aktivnih boćara. ■

NAGRAĐENI NAJUSPJEŠNIJI MLADI SPORTAŠI BAKARSKOG KRAJA

Najuspješniji mlađi sportaši s bakarskog područja za svoje su uspjehe nagrađeni 05. siječnja 2024. godine u Domu kulture Škrljevo.

Tekst: RiPrsten
Foto: Miljenko Šegulja

Mlađi bakarski sportaši u protekloj su godini ostvarili zapažene rezultate u streljaštvu, karateu, kickboxingu, veslanju, boćanju, judu, nogometu, jedrenju, rukometu, odbojci, plesu, plivanju i gimnastici. Njih 38, koliko ih je zadovoljilo kriterije Javnog poziva što ga je krajem 2023. godine raspisao Grad Bakar, dobilo je gradske nagrade. Među nagrađenim se sportašima ističu: Andro Slaviček, Viktor Vešligaj, Ana Cuculić i Andrea Pezelj, dečki i cure koji uz klupske nose i reprezentativne dresove.

„Čast i zadovoljstvo mi je pozdraviti vas uime Grada Bakra. Ušli smo u 2024. godinu, a 2023. nam je, kako i sami vidite, bila jako uspješna. Ova simbolična nagrada, koju ste zaslužili, zahvaljuje je na vašem nastojanju da budete što bolji, kvalitetniji, da postižete velike rezultate, da budete

na ponos svojim roditeljima ali i svom Gradu. Sport i mlađi su jedan od naših prioriteta“, poručio je Klarić, podsjetivši kako Grad financira klubove na svom području, ali i ulaze u sportsku infrastrukturu, kao i na aktualna ulaganja među kojima je svakako najznačajnije ono u veliku multifunkcionalnu sportsku dvoranu na Kukuljanovu.

NAGRAĐENI SPORTAŠI

Marko Vuković (streljaštvo), Noemi Šabotić (gimnastika), Josip Mičetić (kickboxing), Dora Frančisković (streljaštvo), Leona Weiss (nogomet), Paula Janić (boćanje), Paola Mrden (judo), Zvonimir Pavletić (boćanje), Ana Vidas (boćanje), Matej Kružić (nogomet), Ana Sobol (boćanje),

Chiara Vukelić (ples), Andrea Pezelj (plivanje), Karlo Ugrin (jedrenje), Sara Matijević (boćanje), Andro Slaviček (nogomet), Lucija Frančišković (sportski ribolov) Antonio Benac (karate), Dora Matajia (nogomet), Emili Vukušić (kickboxing), Dora Mičetić (kickboxing), Tara Tomašević (boćanje), Lara Kružić (ples), Rita Čirjak (kickboxing), Da-

ria Janić (boćanje), Ana Cuculić (nogomet), Viktor Vešličaj (nogomet), Leona Šabotić (gimnastika), Ivor Vlastelić (kickboxing), Lana Nikolić (rukomet), Sara Tadej (karate), Marina Nikolić (rukomet), Benjamin Talan (ples), Petra Ilić (rukomet), Toni Travalja (nogomet), Laura Podgorelec (boćanje), David Tondini (rukomet) i Leon Tomaš (plivanje). ■

KNJIGA BAKARSKI ZASLUŽNICI OTKRIVA 135 IMENA KOJA SU PRONIJELA SVIJETOM IME BAKRA

U knjizi Luzera i Jelušića navedeni su ljudi koji su svojim djelovanjem u 19. i 20. stoljeću ostavili značajan trag na raznim područjima života, a vezani su uz Bakar.

Tekst: Anto Ravlić,
Tunera Info
Foto: Miljenko Šegulja

Knjiga Bakarski zaslužnici u 19. i 20. stoljeću, Josipa Luzera i Srećka Jelušića, predstavljena je u lijepo ispunjenom Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru, 15. siječnja 2024. godine. Svojevrsni bakarski leksikon, tiskan u izdanju Grada Bakra, deveti je svezak edicije posebnih monografskih izdanja Bakarskog zbornika. U knjizi se nalaze imena 135 zaslužnika koji su svojim djelovanjem u 19. i 20. stoljeću ostavili značajan trag u mnogim djelatnostima. Dugogodišnji urednik Bakarskog zbornika Boris Petković objasnio je da su svoje mjesto u knjizi našli ljudi koji su Hrvatskom i svijetom pronijeli glas o Bakru. Uvjet za uvr-

štenje u leksikonsko djelo nije bilo rođenje u Bakru, ali je osoba trebala obiteljskim porijeklom ili djelovanjem biti vezana uz Bakar.

Petković se osvrnuo na mogućnost da je netko izostavljen iz zbornika. Autori sami objašnjavaju da razlog za neuvrštenje može biti mogućnost da nisu uspjeli doći do podataka o određenoj osobi ili nisu imali dovoljno saznanja o važnosti neke osobe. Vrijedni autori nisu svemogući i sveznajući, dodao je Petković uz zaključak da takva mogućnost ne umanjuje grandiozan pothvat na koji su autori zasigurno utrošili jednogodišnje radno vrijeme.

Recenzent dr. Irvin Lukežić smatra da je knjiga Bakarski zaslužnici u 19. i 20. stoljeću kolektivni povijesni album iznimne vrijednosti.

Sveučilišni profesor, novinar i nakladnik Srećko Jelušić istaknuo je da je autor ideje kolega Lutzer, a da je njemu bila čast uključiti se u projekt. Očekivao je da će se angažirati na provjeri podataka, no pokazalo se da je za njega bilo puno posla i u istraživačkom dijelu. Profesor Jelušić zahvale je poslao na adresu 124 ljudi koji su svojim angažmanom pomogli da knjiga izade, a potom je pozvao publiku da aplauzom nagradi nazočne koji su doprinijeli stvaranju knjige.

Sveučilišni profesor, pomorski leksikograf i publicist Josip Lutzer nasmijao je publiku porukom da je grintav čovjek, ali da mu je bilo lijepo raditi sa Srećkom. Lutzer se osvrnuo na sudbine ljudi uvrštenih u knjigu koja potiče na daljnja istraživanja, dopune i istraživanja.

Knjiga se može kupiti u Gradskoj knjižnici Bakar i Gradskoj upravi Grada Bakra po cijeni od 15,00 eura. ■

PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Grad Bakar brine o zdravlju svojih građana, stoga je i u 2024. godini nastavio s Programom preventivne zdravstvene zaštite, za koju je u Proračunu osigurano 23.300,00 €.

Tekst:
Maja Šepac Rožić

Stanovnici Grada Bakra preventivne urološke pregledе za muškarce i ginekološke pregledе za žene mogu obaviti u Poliklinici Medico u Rijeci. Cijena urološkog pregledа iznosi 45,00 eura, a cijena ginekološkog pregledа 60,00 eura. Odlukom gradonačelnika Grada Bakra korisniči će sufinancirati dio troškova u iznosu od 30% cijene pregledа. Za urološki pregled učešće korisnika iznosi 14,40 eura, dok za ginekološki pregled učešće iznosi 18,00 eura. Preglede se može dogovoriti na broj telefona 051/263-109 ili e-mailom na sljedeću adresu medico@medico.hr. Osim Programa preventivne zdravstvene zaštite Grad Bakar sufinancira Program palijativne zdravstvene skrbi s ciljem unapređenja i provođenja palijativne skrbi terminalnih bolesnika na području Grada, za što je u Proračunu izdvojeno 4.000,00 €. Grad sufinancira i Program posebnog dežurstva s ciljem unapređenja i provođenja posebnog dežurstva kroz rad ordinacije opće/obiteljske medicine, ordinacije predškolske zdravstvene zaštite i ordinacije dentalne zdravstvene zaštite. Dežurstva se provode subotom, nedjeljom i blagdanom od 08:00 do 20:00 sati na adresi Cambierieva 7 u Rijeci. Za Program posebnog dežurstva u Proračunu je osigurano 4.000,00 €. Provoditelj Programa palijativne zdravstvene skrbi i Programa posebnog dežurstva je Dom zdravlja Primorsko-goranske županije.

Uz navedene programe Grad Bakar provodi i program preventivne zaštite organizirajući i sufinancirajući dermatoskopske pregledе za svoje građane.

Za poboljšanje zdravstvenog standarda građana kroz spomenuta četiri programa Grad Bakar je u Proračunu za 2024. godinu osigurao 34.300,00 €. ■

NOVO ŽUPNO PASTORALNO VIJEĆE U ŽUPI SV. ANDRIJE AP.

U životu jedne župne zajednice važnu ulogu ima Župno pastoralno vijeće koje predstavlja neophodno savjetodavno tijelo sastavljeno od osoba koje u župi imaju udjela u pastoralnoj službi i predstavnika vjernika laika.

Tekst:
Alma Hess
Foto:
Miljenko Šegulja

Njihova je zadaća pružanje pomoći župniku u promicanju i ostvarivanju pastoralnog djelovanja te planiranje, usklađivanje i provjeravanje izvođenja pastoralnog rada u župi. Župno pastoralno vijeće pomaže u životu i radu župe u cjelini. Uz razmatranje o vjerskom životu i pastoralnom djelovanju župe, rješavaju se aktualna pitanja i problemi te se vodi briga o provođenju važnih prijedloga i zaključaka koji se donose na sjednicama.

Budući da je u Župi sv. Andrije apostola istekao mandat Župnog pastoralnog vijeća izabrani su novi članovi. U sljedećem petogodišnjem mandatu po službenoj dužnosti izabrani su: Katarina Isailović (vjeroučiteljica), Tiana Luzer (voditeljica župnog zbora), Alma Hess (predstavnica obiteljske i molitvene zajednice), Suzana Arbanas (predstavnica iz filijale Sv. Kuzam) i Mirjana Gržetić (voditeljica župnog Caritasa). Po izboru župljana izabrani su: Ana Šarić, Ivana Lukić, Branko Maljković, Sanja Zdjelar, Josip Lukić,

Danijel Marković i Sanjin Sedlić. Po direktnom imenovanju župnika izabrani su Sonja Jelušić Marić i Kruno Lazanja. Svi članovi novog Župnog pastoralnog vijeća predstavljeni su na euharistijskom slavlju koje je u ispunjenoj župnoj crkvi predvodio velečasni Nikica Jurić. Svakom članu uručen je primjerak dekreta o imenovanju članova Župnog pastoralnog vijeća potvrđen od riječkog nadbiskupa Mate Uzinića čime je uspostavljeno novo pastoralno vijeće na

mandatno razdoblje od 5 godina. Na kraju svete mise uslijedilo je zajedničko fotografiranje, a potom i druženje u župnoj kući.

Čestitamo novim članovima Župnog pastoralnog vijeća i želimo im obilje Božjeg blagoslova u životu i radu uz poticaj da svesrdno budu uključeni u život svoje župne zajednice. Molimo i vjerujemo u snagu Duha Svetoga koji nas potiče na djelovanje u Duhu ljubavi i služenja koje nam je povjerenio. ■

STUDIO MOVi sE OTVORIO SVOJA VRATA NA PRAPUTNJAKU

Studio MOVi sE d. o. o. nastao je kao plod dugogodišnje želje, odricanja i ulaganja i mogu reći da ja napokon pokušavam živjeti svoj san. No, na početku nije sve bilo tako idealno.

Tekst i foto:
Valentina Belašić

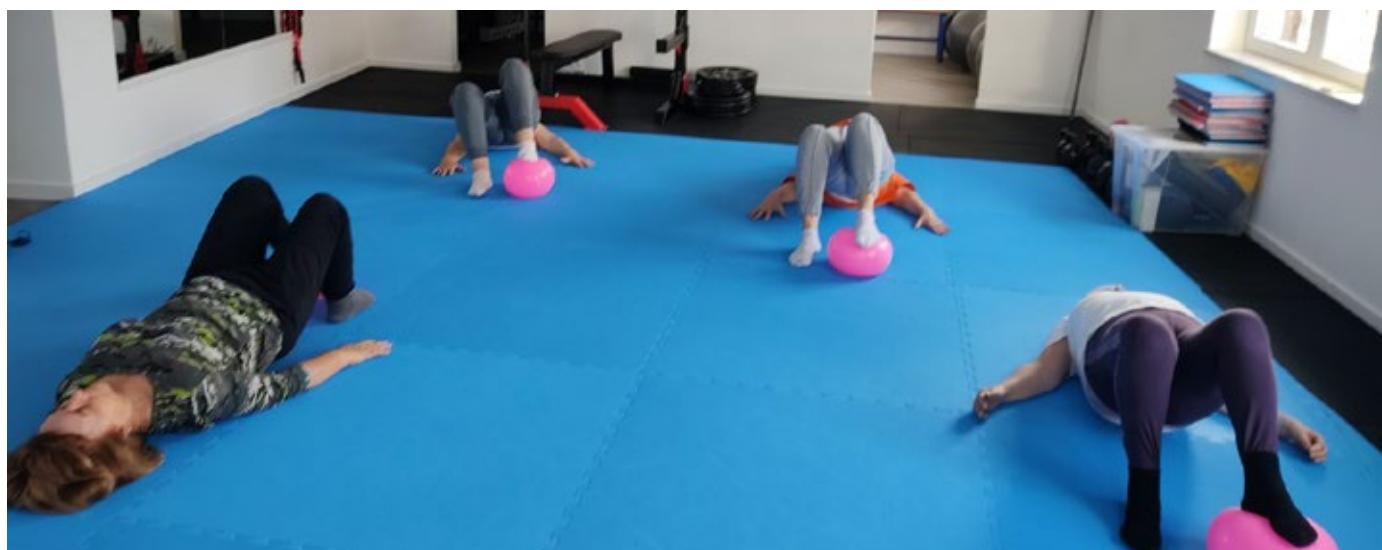
Oduvijek sam bila u sportu, 10 godina sam se aktivno bavila sinkroniziranim plivanjem i bila članica reprezentacije. Nakon toga se nikad nisam maknula iz rekreativnog bavljenja sportom jer ta ljubav nikad nije jenjavača, ali me put odveo u ekonomiju koju sam i diplomirala i u kojoj sam radila punih 17 godina. Danas s ponosom mogu reći da se još uvijek rekreativno bavim daljinskim plivanjem i plivam maratone. Kada je kćer malo porasla, današnja desetogodišnjakinja, upisala sam studij kinezologije i krenula ostvarivati san. Moram priznati da je bilo jako naporno jer sam studirala uz redovni posao i ostale obvezе kao i ulagala u dodatne edukacije. Danas s ponosom mogu reći da sam završila razne edukacije iz područja prenatala, postnatal fitnesa te sam se specijalizirala u radu s bebama. Također, uz puno truda sam 2023. postala certificirana kettlebell instruktorka, u organizaciji Strong-First: The School of Strength. U planu je još certificiranja od navedene organizacije kao i drugih edukacija, jer smatram da je cjeloživotno obrazovanje bit svega, a u mom poslu je uvijek dobro biti u toku i pratiti novine. Također sam završila i kinezološki fakultet.

Znanje iz ekonomije mi je puno pomoglo prilikom otvaranja mog posla i to je teklo nekako spontano i činilo se kao logičan slijed.

Sam studio je opremljen raznom opremom, za rad s utezima i šipkom, rad s kettlebell-ima, pilates loptama, švedskim ljestvama, motoričkim poligonima za djecu, trx-evima, elastičnim trakama i ostalim rekvizitima. Vježbamo na tatamiju, jer je zdraviji za stopala, bosi ili u čarapama. Prostor za vježbanje ima otprilike 40 kvadrata. Tu su i 2 svlačionice kao i sanitarni čvor. Grupe su male, do maximalno 10 članova. Kao instruktor trudim se maksimalno posvetiti vježbačima, jer mi je kvaliteta na prvom mjestu i bez obzira na sadržaj treninga uvijek ima mogućnosti za prilagodbe i uvođenje progresija ovisno o stupnju na kojem se nalaze vježbači. Stojim iza svog rada i veliki naglasak stavljam na pravilno izvođenje vježbi, ali želim i da se vježbači osjećaju ugodno i sigurno.

Studio MOVi sE d. o. o. unutar svoje ponude ima grupne i individualne treninge.

Grupni treninzi koji se nude su „Korektivna za seniore“ koji je namijenjen upravo penzionerima zbog svoje pristupačne cijene. Veliki fokus se stavlja na vježbe za prevenciju lošeg držanja, popravljanja pokreta i unaprjeđenja kvalitete života kroz poboljšanje posture i mobilnosti. Navedene vježbe također mogu pomoći i u održavanju mišićne snage, ravnoteže i fleksibilnosti, što je posebno važno za starije osobe. Program poklanja pažnju i održavanju

fleksibilnosti, jačanju mišića i poboljšanju ravnoteže, što može pripomoći održavanju zdravlja i funkcionalnosti u starijoj životnoj dobi.

„Funkcionalni trening“ fokusiran je na sposobnost tijela da izvodi svakodnevne pokrete i aktivnosti. Ova vrsta treninga uključuje vježbe koje se temelje na prirodnim pokretima tijela kao što su hodanje, trčanje, čučnjevi, skokovi, dizanje i potiskivanje težine, itd. Cilj ovog treninga je poboljšati ravnotežu, koordinaciju, snagu i fleksibilnost tijela te smanjiti rizik od ozljeda. Funkcionalni trening se prakticira s raznim vrstama opreme poput rada s vlastitom kilažom, kettlebell-ima, utezima, trx-evima, gumenim trakama, pilates loptama, itd.

Program „Mama/tata i beba“ ima za cilj poboljšavanje veze između mame/tate i bebe kroz vježbanje. Beba uživa u fizičkom kontaktu s mamom/tatom dok se igraju ili vježbaju zajedno, što pomaže u razvoju emocionalne bliskosti i povjerenja. Vježbe s bebom pomažu i mami u toniranju mišića trbuha, leđa i zdjelice, pomažući tijelu da se vrati u formu prije trudnoće. Osim toga, vježbe mogu pomoći u poboljšanju raspoloženja i energije. U isto vrijeme se spomenutim vježbanjem potiče i razvoj motoričkih vještina kod bebe. Ovaj program pomaže u prevenciji postporodijske depresije, jer fizička aktivnost oslobađa endorfin, hormon sreće. Bitno je napomenuti da se posebna pažnja usmjerava na osluškivanje mogućnosti i tijela vježbača, ali i bebino raspoloženje. Vježbe se prilagođavaju vlastitom ritmu i mogućnostima vježbača.

„Prenatal fitness“ je program namijenjen trudnicama. Navedeni program može pomoći u održavanju kondicije i fleksibilnosti, olakšavanju nekih tjelesnih nelagoda te pripremi za porođaj. Vježbe su nježne i prilagođene trudnicama. Prati se mogućnosti, stanje trudnice, ali i raspoloženje grupe prilikom izvođenja spomenutih vježbi. Naglasak se stavlja na jačanje i osvjećivanja trudnice o mišićima zdjelice, stabilizaciji tijela, ali i disanju jer će navedeno pomoći prilikom poroda, ali i olakšati neke tegobe u trudnoći

ili nelagode koje bi mogле nastupiti nakon poroda kao što su npr. dijastaza i prolaps. Uz pravilno izvođenje prenatalnih vježbi trudnice mogu održavati svoju tjelesnu težinu, ali i poboljšati opće mentalno stanje kao i postići brojne dobrobiti tijekom trudnoće, ali i nakon porođaja.

Studio nudi i programe „Sportske jaslice“ (za djecu jasličarske dobi) i „Mala škola sporta“ (za djecu od četvrte do sedme godine). Motoričke vježbe za malu djecu igraju ključnu ulogu u njihovom tjelesnom i kognitivnom razvoju. Ove vježbe podrazumijevaju uključivanje djece u različite aktivnosti koje poboljšavaju njihove sveukupne motoričke sposobnosti, kao što su puzanje, penjanje i ravnoteža. Sudjelujući u ovim vježbama, djeca ne samo da poboljšavaju snagu mišića i koordinaciju, već razvijaju i senzornu integraciju, svijest o prostoru i sposobnosti rješavanja problema. Nadalje, motoričke vježbe pridonose rastu njihovog samopouzdanja i neovisnosti jer se s lakoćom uče snalaziti u okolini. Sveukupno, poticanje i uključivanje motoričkih vježbi u rutinu malog djeteta može uvelike podržati njihov cjelovit razvoj tijekom ranih godina. Navedene vježbe rade se uz pomoć i bez rekvizita, postavljanjem poligona i zadavanjem jednostavnih zadataka. Osim toga, ove vježbe potiču razvoj njihove grube i fine motorike, koje su ključne za zadatke poput pisanja, crtanja i samostalnog odijevanja. Općenito, pružanje mogućnosti za motoričke vježbe u ranoj dobi postavlja djecu na putanju prema zdravijoj i sigurnijoj budućnosti.

I, konačno, „Recharge“ program posvećen je vježbama pokretljivosti i fleksibilnosti zglobova koje su važne za održavanje zdravog tijela i poboljšanje tjelesne izvedbe. Navedene vježbe usmjerene su na poboljšanje raspona zglobova kako bi time omogućile lakše kretanje i smanjenje rizika od ozljeda. Redovitost u prakticiranju navedenog programa pomaže opustiti zategnute mišiće i titive, promičući bolje držanje i opću dobrobit. Program doprinosi povećanju cirkulacije krvi, što pomaže u isporuci hranjivih tvari i uklanjanju otpada. Dakle, uključivanje vježbi pokretljivosti i fleksibilnosti zglobova u naše svakodnevne rutine može poslužiti kao korisna praksa za pojedince svih dobi, održavajući naša tijela okretnima i spremnima za sve fizičke izazove koji nam se nađu na putu.

Otvaranjem svog prostora htjela sam u njemu nekako nadoknaditi sve nedostatke na koje sam nailazila tijekom mojeg dugogodišnjeg bivanja po raznim vježbaonicama, kao i vođenja raznih programa u nekim od njih. Voljela bih podignuti i svijest o velikoj koristi kretanja kao i koliko današnji, nažalost neizbjježni, sjedilački način života nosi neke negativne aspekte. Najveća nagrada mi je zadovoljstvo vježbača, njihova bolja pokretljivost i ponos kad uspiju izvesti vježbu koja im je prije nekoliko tjedana zadavala toliko poteškoća. Onda znam da smo na dobrom putu. Bavljenje kvalitetnom aktivnošću samo nekoliko puta tjedno može itekako pripomoći čovjekovom boljem općem stanju. Nažalost, ljudi se znaju javljati kada ih boli, a tada je već prekasno pa apeliram da se ne bojite i da mi se slobodno javite i poklonite svoje povjerenje.

Za dodatne informacije molim Vas da mi se obratite na:

Tel: +385 98 9733 096

E-mail: info@movi-se.com

Facebook: MOVisE doo

<https://www.movi-se.com>

Adresa: Praputnjak 210, 51226 Hreljin ■

FIZIOTOPIA

Novootvoreni Centar za promicanje i unapređivanje zdravlja pod nazivom "Fiziotopia" krenuo je sa svojim radom na području Grada Bakra na adresi Hreljin 62. Kao što i sam naziv upućuje, Fiziotopia je mjesto gdje se možete posvetiti svom fizičkom zdravlju, poboljšati svakodnevnu kvalitetu života i osjećati se bolje uz pomoć fizioterapije. Kako je ova priča započela?

Tekst i foto:
Andrea Stojić

Fizioterapija je znanstvena disciplina čija je baza intervjacija i pružanje tretmana koji poboljšavaju pokretljivost i funkcionalnost i čine naš svakodnevni život lakšim. Fizioterapeuti u svojem poslu koriste razne tehnike i modalitete kojima tretiraju akutna i kronična stanja i bolove, poboljšavaju mišićnu snagu i ravnotežu te potiču brži povratak u svakodnevne aktivnosti rehabilitacijom nakon operacija i ozljeda. Ono što je glavna okosnica fizioterapije individualiziran je terapijski pristup bez kojeg nema poboljšanja funkcije tijela i prevladavanja poteškoća u kretanju. Fizioterapeut surađuje s pacijentom u svim segmentima terapijskog protokola i educira pacijenta o vježbama i tehnikama koje pacijent može primjenjivati kod kuće za optimalno održavanje zdravlja. Fizioterapija se može primjenjivati u svim granama medicine koje uključuju i rehabilitaciju kroničnih bolesti, sportskih ozljeda te neurološka i ortopedска stanja.

Fizioterapeuti su zdravstveni stručnjaci koji uz dugotrajno fakultetsko obrazovanje dobar dio svog profesionalnog stručnog usavršavanja provode i na dodatnim specijalističkim edukacijama koje im omogućuju specijalizaciju iz područja ortopedije, neurologije i sportske medicine. U samoj osnovi znanja svakog fizioterapeuta stoji detaljno poznava-

nje anatomije ljudskog tijela, fiziologije i kineziologije. Sva ta znanja omogućuju pravilnu procjenu stanja pacijenta, odabir pravog tretmana i završnu evaluaciju terapije. Centar za promicanje i unapređivanje zdravlja "Fiziotopia" omogućuje svim osobama s akutnim ili kroničnim bolovima, ozljedama ili drugim stanjima pravovremenu, personaliziranu i kvalitetnu uslugu s glavnim ciljem smanjenja postojećih simptoma i održavanje funkcije. Kako bi visoka razina usluge bila omogućena, Fiziotopia je opremljena suvremenim uređajem za provođenje terapijskog ultrazvuka, elektroterapije, laser terapije, alatima za tretiranje bolova u mišićima i zglobovima poput cupping terapije, kinezioloških traka i maderoterapije. Svim pacijentima kojima je potrebna terapija pokretom ili rekreativno vježbanje omogućeni su rekviziti poput elastičnih traka, pilates lopti, utega, i mnogih drugih pomagala pomoću kojih pacijenti mogu poboljšati tjelesnu kondiciju i povećati mišićnu snagu.

Kako bi provedba svega navedenog bila moguća tu je licencirana magistra fizioterapije Andrea Stojić, vlasnica i osnivačica Fiziotopije, koja je već 10 godina profesionalno posvećena fizioterapiji i kontinuiranom stručnom usavršavanju pa je tako završila i edukacije manualne terapije Cyriax i proprioceptivnu neuromuskularnu facilitaciju (PNF). Uz to pohađa i doktorat iz područja biomedicine i zdravstva na Medicinskom fakultetu u Rijeci kako bi pridonijela razvoju fizioterapije kao znanstvene discipline. Uz navedeno, Andrea je mentorica na stručnoj praksi studenata fizioterapije Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci te surađuje sa Ženskim nogometnim klubom Rijeka u ulozi sportske fizioterapeutkinje.

Ono što Fiziotopiju čini jedinstvenom je holistički pristup. Povezujući anatomiju i fiziologiju pacijentima se pružaju personalizirani tretmani, a samim time pozitivno se utječe na njihovu cjelokupnu dobrobit. Zdravje pacijenta je prioritet, bez obzira na dob, spol ili tjelesno stanje.

U Fiziotopiji se aktivno provode:

- grupne i individualne (personalizirane) vježbe
- pregledi i savjetovanja za poboljšanje fizičkog zdravlja
- manualna terapija i refleksologija
- ručna limfna drenaža
- elektroterapija, elektrostimulacija
- terapija ultrazvukom i terapija laserom
- apliciranje kinezioloških traka
- masaže - klasične, sportske, antiselulitne, aromamasaže, masaže za bolna leđa, maderoterapija i cupping
- edukacije masaža i ostalih tehnika.

A sada, kročimo zajedno na put prema boljem zdravlju i, kao što moto Fiziotopije kaže - pokrenimo se sa svrhom! Svoj termin pregleda, vježbi ili masaže možete rezervirati na 098/133-1109 ili slanjem poruke Fiziotopiji na Faceboiku ili Instagramu. ■

POZDRAV IZ „MOTUSA“

Kao što sam već pisala, senzorna integracija je način na koji naš mozak prima, obrađuje i procesira informacije koje prima putem osjetila. To je neurobiološka aktivnost unutar našeg tijela kojom živčani sustav obrađuje informacije iz osjetila.

Tekst:
Petra Mišić

Sada je vrijeme da Vas upoznam sa svim sustavima koji su odgovorni za uredno procesuiranje podražaja iz okoline.

Prvi, i mogli bi reći najvažniji, je **vestibularni sustav** koji nam nosi i daje informacije o položaju i kretanju našeg tijela u prostoru. On nam omogućuje orientiranje u prostoru, kontroliranje mišićne napetosti, održavanje ravnoteže te stabilizaciju očiju u prostoru za vrijeme pokreta glavom.

Proprioceptivni sustav daje nam informacije o kretanja zglobova i tijela, informacije o opsegu, snazi, trajanju, smjeru kretanja, položaju tijela ili dijelova tijela u prostoru i tonusu mišića. Glavna zadaća je omogućavanje kretanja i dobivanje povratne informacije o izvedenom pokretu. Zajedno s vestibularnim sustavom upravlja mišićnim tonusom, kontrolira držanje tijela.

Taktilni sustav reagira na dodir, pritisak, bol, temperaturu i vibraciju. Daje nam informacije o mjestu, vremenu i izvoru nekog dodira te veličini, sastavu i obliku predmeta. Njegova zadaća je prepoznavanje predmeta opipom, lokalizacija dodira, pridonosi razvoju sheme tijela.

Vizualni sustav je izvor informacija o kretanju, uključen u motoričko planiranje i anticipaciju. Povezan je s vestibularnim sustavom za kontroliranje ravnoteže.

Auditivni sustav ima za zadatku preobrazbu zvučnih podražaja u osjetnu percepciju. Pridonosi orijentiranju u prostoru, svjesnom, ali i nesvjesnom slušanju, razvoju govora te razvoju pažnje i koncentracije.

Ovi sustavi omogućavaju našem mozgu da sve primljene informacije iz okoline obradi na pravi način tako da one imaju određeni smisao kako bismo na njih mogli odgovoriti nekom aktivnošću.

Međutim, nitko nema savršenu integraciju osjeta te se uvek mogu javljati poteškoće na ovom području. One uglavnom usporavaju djecu u njihovim aktivnostima, bilo da je riječ o učenju ili igranju s prijateljima. Dolazi do problema u ponašanju upravo stoga što mozak nije u stanju pravilno obraditi i organizirati tijek senzornih informacija, odnosno način koji osobi daje do znanja o njegovim aktivnostima u okolini.

Najvažnije je uočiti promjene u djitetovom ponašanju i uvidjeti postoje li neke važne razlike. Treba naglasiti da zaista svatko može pokazati određene probleme sa senzornom integracijom i nepravilnom obradom osjetnih informacija, ali ne mora značiti da je riječ o upravo ovom poremećaju i da je potrebna terapija. U tome vam pomažu stručnjaci koji će znati prepoznati problem i kako se prema njemu postaviti. No, o tome drugi put! ■

MIČICA PROSLAVILA 102. ROĐENDAN

Marija Juretić, zvana Mičica, rođena je 29. siječnja 1922. godine. Živi na Meji kod Praputnjaka s kćerkom Anamarijom koja brine o njoj.

Tekst i foto:
Sandi Bujan Cvečić

Nona Mičica ima dvoje djece, Anamariju i umirovljenog pomorskog kapetana Zorana, nevjestu Zoru te dvije unuke Mateu i Helu. Umirovljena je učiteljica. Tijekom Drugog svjetskog rata pohađala je Ženski internat u Zagrebu gdje je završila Visoku učiteljsku školu. Njezinu školovanje je u ono vrijeme bilo moguće jer joj je otac Mate radio u Americi na gradnji čikaškog tramvaja. O njoj je brinula majka Jelka Gecan, rođena Bujan, koja je također doživjela lijepe godine, umrla je u 99. godini života. Mičica je radila u osnovnoj školi u Ratuljama gdje je upoznala supruga, u Tehničkoj školi u Rijeci i u tajništvu uprave tvornice Rikard Benčić.

Prije dvije godine, na okruglom stotom rođendanu Mičicu su posjetili gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i predsjednik Gradskog vijeća Grada Bakra Milan Rončević. Ove godine 102. rođendan došli su joj čestitati obitelj i susjedi: Ivana Seka Miloš, rođ. Bujan, Mira Bujan i dugogodišnji praputnjarski svećenik vlč. Petar Pjerin Belanić. Velečasni Belanić danas vodi župe u Mošćeničkoj Dragi, Mošćenicama i Brseču, a njegov posjet

je jako razveselio nonu Mičicu. Podsetimo da je vlč. Bešlanić župničku službu u praputnjarskoj crkvi sv. Josipa obavljao 26 godina.

Mičica je rođendan proslavila u krugu obitelji. Zdrava je i vitalna te uvijek dobro raspoložena, a njezina su vrata uvijek svima otvorena. Voli društvo i voli kad joj netko dode u posjet. Djecu i mlade iz obitelji uvijek motivira na školovanje i neprestano ističe važnost učenja i stjecanja novih znanja.

USKRS U BAKRU

Kako bi najveći kršćanski blagdan – Uskrs bio što radosniji, Grad Bakar je i ove godine umirovljenicima isplatio prigodni dar, a program „Uskrs u Bakru“ pružio je za svakoga ponešto.

Tekst i foto:
Paula Mikeli

Posvećujući posebnu pažnju najpotrebitijoj skupini građana, Gradonačelnik je Odlukom povećao iznose prigodnog dara (uskrsnice) u 2024. godini. Prijave su se podnosile putem mrežne stranice Grada Bakra (e-zahtjev) ili poštom na adresu Grad Bakar, Primorje 39, najkasnije do 29. ožujka 2024. g. Pravo na isplatu imali su umirovljenici u iznosu od 100,00 € koji primaju mirovinu u ukupnom iznosu do 200,00 € i osobe starije od 65 godina koje ne ostvaruju pravo na mirovinu, u iznosu od 60,00 € umirovljenicima koji primaju mirovinu u ukupnom iznosu od 200,01 do 450,00 €, u iznosu od 50,00 € umirovljenicima koji primaju mirovinu u ukupnom iznosu od 450,01 € do 600,00 € neovisno o kojoj vrsti mirovine se radi (obiteljskoj, starosnoj ili invalidskoj). U ukupan iznos mirovinskih primanja ulazila su domaća i strana primanja, a pravo na dodjelu prigodnog dara (uskrsnice) nisu imali korisnici mirovina u radnom odnosu ili koji rade s nepunim radnim vremenom. Isplata uskrsnice bila je realizirana tijekom ožujka i travnja 2024. godine na tekuće račune umirovljenika.

Za prigodni program povodom Usksra pobrinuli su se Grad Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra te bakarske udruge PPHV Gradska straža Bakar 1848, Bakarska žena, KUU Sklad, Bakarska gospoda i kapitani, Društvo „Naša djeca“ Bakar i DV Bakar „Fijolica“. Dio uskršnje bajke čini šareno uređen prostor Gradskog vrta i dječjeg parka te prostor između Jaza i Perila, u kojem je uz šareno cvijeće, zečića, veseli bicikl, glavni akter uskršnja pisanica koju je Gradska straža Bakar 1848 dobila na dar od povjesne postrojbe Turopoljski banderij.

U organizaciji Udruge Bakarska žena te Dječjeg vrtića Bakar „Fijolica“ i Društva „Naša djeca“ Bakar prigodnim programom upriličeno je otvorenje izložbe dječjih radova.

I danas čita. Informirana je. Voli čitati Novi list. Redovito gleda informativne emisije, vijesti. Voli biti u toku.

Kuću joj krase rukotvorine, pravi umjetnički radovi, prelijepi gobleni i heklane zavjese i stolnjaci te pleteni ukrasni pokrivači, šalovi i puloveri. I danas nerijetko uzme iglu. U razgovoru sa čestitarima Mičica je stalno isticala da ima 90 godina. I pritom s osmijehom na licu šaljivo šapnula: „Uvijek zaboravim koliko imam godina, ma drugo ne zaboravim!“ ■

Izložba se mogla razgledati na dan otvorenja 21. ožujka te 22. i 23. ožujka u prostorijama Udruge Bakarska žena. Na izložbi su se našla raznovrsna šarena jaja i ukraši izrađeni od papira, špage, svile te drugi dječji uradci izrađeni pod vodstvom odgajateljica i teta.

Grad Bakar i Turistička zajednica organizirali su poznatu „Slatku potragu“ za malušane koja je bila planirana za srijedu 27. ožujka u 17:00 sati u Ponikvama. Ovogodišnja uskršnja avantura trebala se održati na novoj lokaciji uz brojna iznenadenja u Ponikvama. Uzbudljiv lov na čokoladne pisanice i zanimljivu avanturu pod vodstvom pustolovnog vodiča, Marka Sladića, morao se nažalost otkazati zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta.

Kulturno-umjetnička udruga Sklad održala je 14. travnja Uskrsni koncert u crkvi sv. Andrije apostola u Bakru, dok je u prostorijama Udruge svoje radove izložio bakarski fotograf Miljenko Šegulja. Članice Sklada, tjedan ranije, 6. travnja, sudjelovale su na Uskrsnom koncertu – Mozartova misa na Jelenju gdje su pjevale zajedno s KUD-om Zvir Jelenje. U prostorijama bakarskog Sklada, u suradnji s Udrugom Bakarska gospoda i kapitani, 19. travnja svi zainteresirani imat će priliku poslušati predavanje prof. Bore Štrpca o oslobođenju Bakra. Bogat program Usksra u Bakru završit će 20. travnja, akcijom čišćenja šetnice oko Potoka, u organizaciji Skladove sekcije Volonterski centar Bakar ++. ■

POTPISAN UGOVOR ZA DRUGU FAZU IZGRADNJE OBJEKTA NK-A BORAC

Gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i upravitelj Zanatske Zadruge Gradić Marko Čule svečano su potpisali Ugovor o izvođenju radova na dovršetku rekonstrukcije i izgradnje objekta Nogometnog kluba Borac, vrijednosti 811.099,11 eura. Spomenuto potpisivanje ugovora održalo se 04. travnja 2024. godine s početkom u 12.00 sati u Gradskoj vijećnici Grada Bakra.

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
Anto Ravlić,
Tunera Info

Grad Bakar ulaže značajna proračunska sredstva u sport, financirajući klubove na svome području kroz javne potrebe u sportu, ali ulazući i u infrastrukturu sportskih objekata.

Uz igralište Nogometnog kluba Borac u Bakru tijekom 2022. godine izgrađena je slobodnostojeća građevina na dvije etaže podijeljena na nekoliko funkcionalnih cjelina. Prvenstveno su izvedeni popratni sportski sadržaji, kao što su svlačionice za igrače i ostale sudionike u igri, vođenju i djelovanju Kluba. Uz to, za igrače i sudionike u igri izvedeni su i prostori za odmor, tj. sobe s kupatilom.

Objekt Nogometnog kluba Borac izведен je kao klasična konstrukcija s armirano-betonskom međukatnom konstrukcijom, horizontalnim i vertikalnim gredama i unutarnjim stubištem te vanjskim zidovima. Prva faza radova iznosila je 359.800,83 eura.

Gradonačelnik Grada Bakra u svom je obraćanju naglasio kako Grad puno ulaže u sport i sportske objekte na svom području, a u fazi projektiranja je i multifunkcionalna sportska dvorana s bazenima u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu. „Trenutno smo u fazi dobivanja građevinske dozvole za gradnju pristupne ceste tom kompleksu i ravnjanje terena kao početak pripreme, a sam objekt se još projektira“, istaknuo je Klarić. „Pred dva tjedna dobili smo građevinsku dozvolu za zatvaranje bočališta na Kukuljanovu, priprema se natječajna dokumentacija za izbor izvodača radova i raspisivanje natječaja“, nadodaje bakarski gradonačelnik.

„Intenzivno se radi na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa i pripremi za nastavak ulaganja u nogometna igrališta. Nakon završetka radova na nogometnom igralištu Borca slijedi nam i obnova nogometnog igrališta NK-a Naprijed na Hreljinu. Kako smo se odlučili na cijelovitu obnovu nogometnog igrališta „Borac“, a s obzirom na velika sredstva koja je bilo potrebno uložiti, odlučili smo se samu investiciju podijeliti na nekoliko faza. Prva faza bila je rušenje postojećih objekata i izgradnja novog objekta, dok danas potpisujemo ugovor za unutarnje uređenje objekta. S ob-

DOBIVENA SREDSTVA ZA POBOLJŠANJE UVJETA NA TRAVNJAKU

Ministarstvo turizma i sporta prihvatiло je projektni priјedlog Grada Bakra „Poboljšanje uvjeta travnjaka na Nogometnom igralištu Borac Bakar“ u iznosu od 222.764,39 €. Ukupni iznos projekta iznosi 280.764,39 €.

Predmetnim projektom izvest će se radovi na zamjeni travnjaka i postavit će se panelna ograda oko igrališta u visini od 123 cm, kao i dvokrilna vrata za ulaz vozila te pješačka vrata. Projektom će se nadograditi i sustav navodnjavanja.

zirom da se i ovdje radi o investiciji od preko 800.000,00 eura, potrudili smo se kandidirati dio projekta te od Ministarstva turizma i sporta dobili 222.764,39 € za daljnji nastavak nakon završetka ovih radova. Sredstva se odnose na uređenje - zamjenu travnjaka, postavu panel ograde oko igrališta, čime će ono biti u cijelosti završeno“, s ponosom ističe Klarić te nadodaje „kako bi smanjili troškove kasnijeg održavanja terena, izradili smo bušotinu na 73 metra dubine gdje su pronađene izdašne količine vode koje će biti kaptirane u cisternu i služiti za zalijevanje i održavanje travnjaka. U skoroj budućnosti planiramo i uređenje pomoćnog igrališta NK-a Borac za čiji prostor smo već riješili imovinsko-pravne odnose“.

Gradonačelnik Grada Bakra istaknuo je kako se trenutno u centru Bakra odvijaju ogromne investicije poput izgradnje kanalizacije i vodovoda te uređaja za pročišćavanje, kao i da je u planu postava još nekoliko pontona, izgradnja upravne zgrade Lučke uprave u Bakru te izgradnja plaže kod Parka Banj. Nadalje, Interpretacijski centar „O RIBI“ smješten u Turskoj kući je pred otvaranjem, a na području Grada Bakra trenutno je aktivno preko 30 gradilišta. Veliki dio istih odnosi se na građevine koje u gospodarskom smislu znače daljnji razvoj Grada.

„U iščekivanju smo dobivanja građevinske dozvole za izgradnju vatrogasnog doma na Hreljinu, u izgradnji je i veliki transportni cjevovod između Zlobina i vodospreme Plase čime u cijelosti završavamo fazu vodoopskrbe na području Grada Bakra za sva naša naselja“, napominje Klarić.

Dok se izvode radovi na novom objektu NK-a Borac u Bakru, za rad Kluba, redovite treninge i održavanje utakmica osposobljeno je igralište Hroljevo na Krasici.

Uime Nogometnog kluba Borac obratio se predsjednik kluba Milan Rončević koji se u svome obraćanju zahvalio Gradonačelniku i stručnim službama Grada Bakra na podršci Klubu i odradenom poslu. Naglasio je kako je većina nogometnih terena nekada građena na privatnim posjedima, stoga je odraden velik posao na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa koji su preduvjet gradnje, ali i apliciranja na državne i europske natječaje.

„Kako je i rekao Gradonačelnik, Grad Bakar je gospodarsko središte ovoga dijela Hrvatske, a s obzirom da mi imamo veliki potencijal na našem prostoru, naša vizija je da postanemo sportsko središte ovoga dijela Republike Hrvatske“, istaknuo je Rončević te nadodao da „ne smijemo zanemariti veliki trud koji smo uložili u uređenje objekta i terena na Hroljevu na Krasici gdje je NK Borac domaćin posljednje tri godine“.

Predsjednik Kluba istaknuo je kako je trenutno aktivna druga faza uređenja, dok će treća faza biti uređenje terena i okoliša, a četvrta opremanje objekta namještajem.

Uime građana grada Bakra obratio se predsjednik Vijeća mjesnog odbora Bakar Boris Petković te izrazio zadovolj-

stvo ovim projektom i činjenicom da će isti biti na dobrobit brojnim generacijama koje dolaze, ali i svim prijateljima i navijačima Borca.

„Borac je najstarije sportsko društvo u našem Gradu. Njegovi počeci sežu u 1920. godine, stoga su ovo generacijski projekti. Slijedom navedenoga podsjećam da se 50-ih godina prošlog stoljeća na Borcu odigrala prva povjesna faza razvoja. Tada je od livade napravljeno igralište, dok su 70-ih godina dodane tribine i nekadašnji objekt, a sada slijedi treća faza razvoja koju provodi današnja Uprava kluba uz pomoć Grada Bakra“, istaknuo je Petković.

Za potrebe druge faze uređenja, a sukladno provedenom postupku javne nabave Grad Bakar je potpisao ugovor o izvođenju radova na dovršetku rekonstrukcije i izgradnje objekta NK-a Borac sa Zanatskom Zadrugom Gradin. Druga faza obuhvaća radove na unutarnjem uređenju objekta što uključuje elektro, strojarske, vodoinstalaterske radove, zatim radove postave keramike, izvedbu pregradnih zidova, unutarnje ličenje objekta te nabavu i ugradnju sanitarija. Rok izvršenja radova je šest mjeseci od uvođenja u posao. Zadovoljstvo i čast što će Zanatska Zadruga Gradin biti izvođač radova istaknuo je upravitelj Zadruge Marko Čule. „Građevina je jedan od najljepših poslova koje možete zamisliti; radite i iza sebe ostavljate bolji i ljepši svijet. Drago nam je što to možemo napraviti i ovdje u Bakru gdje smo kroz prijašnju suradnju upoznali stručnost i efikasnost ljudi u Gradskoj upravi“, istaknuo je Čule te zaželio Nogometnom klubu Borac da zaigra u prvoj Hrvatskoj nogometnoj ligi. ■

KOMUNALNI INFO

ASFALTIRANJE CESTE NA HRELJINU (FISTER)

U studenome 2023. g. asfaltirana je nerazvrstana cesta H-16 u naselju Hreljin na dijelu Ružić selo (Fister). Spomenutim zahvatom Grad Bakar je financirao uređenje 358 metara ceste, dok je izvođač radova bio Ceste Rijeka d. o. o.

POVEĆANA SIGURNOST ISPRED PŠ PRAPUTNJAK

Nakon rekonstrukcije djela ŽC 5056 u naselju Praputnjak ispred Područne škole Praputnjak, Grad Bakar je na inicijativu Mjesnog odbora Praputnjak, postavio dodatnu svjetlosnu signalizaciju koja vozače upozorava na blizinu škole i važnost prilagođavanja brzine kretanja. Dodatna svjetlosna signalizacija postavljena je s ciljem povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu posebice djece polaznika PŠ Praputnjak.

ASFALTIRANJE CESTE NA KRASICI (VETERNJAK)

Nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa Grad Bakar je u siječnju 2024. g. uredio dio nerazvrstane ceste KR-24 na Krasici (Veternjak) od kbr. Krasica 46 E do kbr. Krasica 47 D. Uređenjem ceste riješen je problem oborinske odvodnje nastao radi velikog nagiba dijela ceste, a asfaltirano je 90 metara nerazvrstane ceste. Izvođač radova bio je Ceste Rijeka d. o. o. ■

Tekst i foto:
Dominik Barbiani

PROSTORNO PLANIRANJE

Tekst:
Matea Margan

DONESENE V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA BAKRA

U ožujku 2024. godine donesene su V. Izmjene i dopune Plana uređenja Grada Bakra izrađene od strane tvrtke PLAN 21 d. o. o. zastupane po članu uprave Bojanu Biliću. Izrada Plana započela je krajem 2019. godine donošenjem Odluke, a već u srpnju 2020. godine donesena je i Izmjena Odluke. U periodu izrade Plana održane su dvije javne rasprave.

Ovom izmjenom i dopunom Plana definirane su odredbe za građenje izvan građevinskog područja na građevinskom zemljištu, definirane su odredbe i uvjeti u tekstuarnom i grafičkom dijelu Plana za smještaj neintegrirane sunčane elektrane „Kukuljanovo“.

Usklađen je kartografski prikaz uvjeta za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja s konzervatorskim Rješenjem i Urbanističkim planom uređenja UPU 1 - Bakar u dijelu grafičkog prikaza Urbanističke cjeline grada Bakra te je usklađen i s Prostornim planom Primorsko-goranske županije u dijelu definiranje područja prirodne baštine predloženih za zaštitu.

Usklađeni su pojedini kartografski prikazi sukladno Prostornom planu Primorsko-goranske županije.

Izrađena je karta osjetljivosti prostora sukladno članku 371. Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Gore navedene izmjene i dopune Plana omogućit će lakšu i bržu provedbu zahvata u prostoru.

DONESENE IZMJENE I DOPUNE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA "UPU 3" (DIO ZONE KUKULJANOVO I2)

U listopadu 2023. godine donesene su Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU 3 (dio zone Kukuljanovo). Plan je izradila tvrtka PLAN 21 d. o. o. zastupana po članu uprave Bojanu Biliću.

Razlozi za izradu izmjena i dopuna Plana nastali su kao potreba i interes za aktiviranjem dijela Industrijske zone na kojem je na snazi bio Urbanistički plan uređenja "UPU 3" (dio zone Kukuljanovo) koji je donesen sukladno starom

Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN br. 76/07 i 38/09) i smjernicama koje je bilo potrebno ažurirati, racionalizirati i prilagoditi stanju na terenu te prilagoditi ostalim dijelovima i planovima Industrijske zone Kukuljanovo koji su već na snazi.

Izmjene i dopune Plana odnosile su se na tekstualni dio Plana, dok su grafički dijelovi Plana ostali isti. S novim Izmjenama i dopunama Plana pokrenuta je izrada projektne dokumentacije za izgradnju sabirnih prometnica.

POKRENUTI PLANOVI

U cilju provođenja projekata pokrenutih na području Grada Bakra i onih koji su u planu pokazuje se potreba za izmjrenom i dopunom planova svih razina. Planovi Grada Bakra redovito se mijenjaju i dopunjavaju prema potrebama stanovništva, poduzetnika i ostalih korisnika prostora. U skladu s tim, a u svrhu poboljšanja kvalitetnog provođenja istih na području Grada Bakra, krajem 2023. godine pokrenute su sljedeće izmjene i dopune Plana i to:

VI. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Bakra, V. izmjene i dopune Industrijske zone Kukuljanovo i III. izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU-1 Bakar. Temeljem Odluka koje su donesene za izradu gore navedenih planova pristupilo se prikupljanju mišljenja, prijedloga i primjedbi javnopravnih tijela te se od nadležnog odjela Primorsko-goranske županije zatražilo davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene.

Gore navedeni planovi su tek u početnoj fazi izrade, a sve detalje o istima zainteresirana javnost može dobiti u Upravnom odjelu za urbanizam, komunalni sustav i ekologiju putem telefona ili e-maila i na mrežnim stranicama Grada Bakra.

Odluke o izradi gore navedenih planova objavljene su u Službenim novinama Grada Bakra i na stranicama Javne ustanove **Zavod za prostorno uređenje**

Primorsko-goranske županije (https://zavod.pgz.hr/planovi_i_izvjesci/registar-prostornih-planova) ■

RADOVI NA UREĐENJU SUVENIRNICE IC-A „O RIBI“

U Turskoj kući u Bakru nastavljeni radovi uređenjem suvenirnice i prodajnog prostora

Tekst i foto:
Višnja Bruketa

Radovi na uređenju interijera Interpretacijskog centra ribarstvene i pomorske baštine „O ribi“ u Turskoj kući u Bakru nastavljeni su uređenjem suvenirnice i prodajnog prostora u prizemlju objekta.

Izvedeni su radovi na sanaciji pojave vlage, radovi finog žbukanja i ličenja zidova i drvenih greda te radovi ugradnje tradicionalnih podnih opeka. U sklopu suvenirnice

uređen je i sanitarni čvor. Prostor je opremljen hladnjakom za napitke i stolom za suvenire. Predviđa se postavljanje drvenih kašeta u tri boje za prezentaciju originalnih suvenira i prigodnih proizvoda.

Radove na uređenju cijelog objekta izvela je Zanatska zadruga Gradin iz Rijeke. ■

DJEČJE IGRALIŠTE NA PRAPUTNJAKU

Tekst:
Matea Margan

U narednom periodu Grad Bakar pokrenut će postupak nabave za odabir izvođača radova i nadzora nad građenjem i opremanjem dječjeg igrališta na dijelu k. č. br. 56, k.o. Praputnjak.

Ispred Doma kulture Praputnjak izvest će se radovi postave novog dječjeg igrališta i urbane opreme, a sve sukladno izrađenom glavnom projektu. Procijenjena vrijednost nabave iznosi 66.000,00 eura.

Za gore navedene radove Grad Bakar dobio je Odluku o dodjeli sredstava putem LAG natječaja LAG-a "VINODOL" iz LRS- M 3.1.1. Pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo u postotku sufinanciranja od 80% (osamdeset posto) odnosno 61.500,00 eura koliko je dodijeljeni iznos potpore. ■

VATROGASNI DOM HRELJIN I PLAŽA BANJ UVRŠTENI U STRATEŠKE PROJEKTE URBANE AGLOMERACIJE

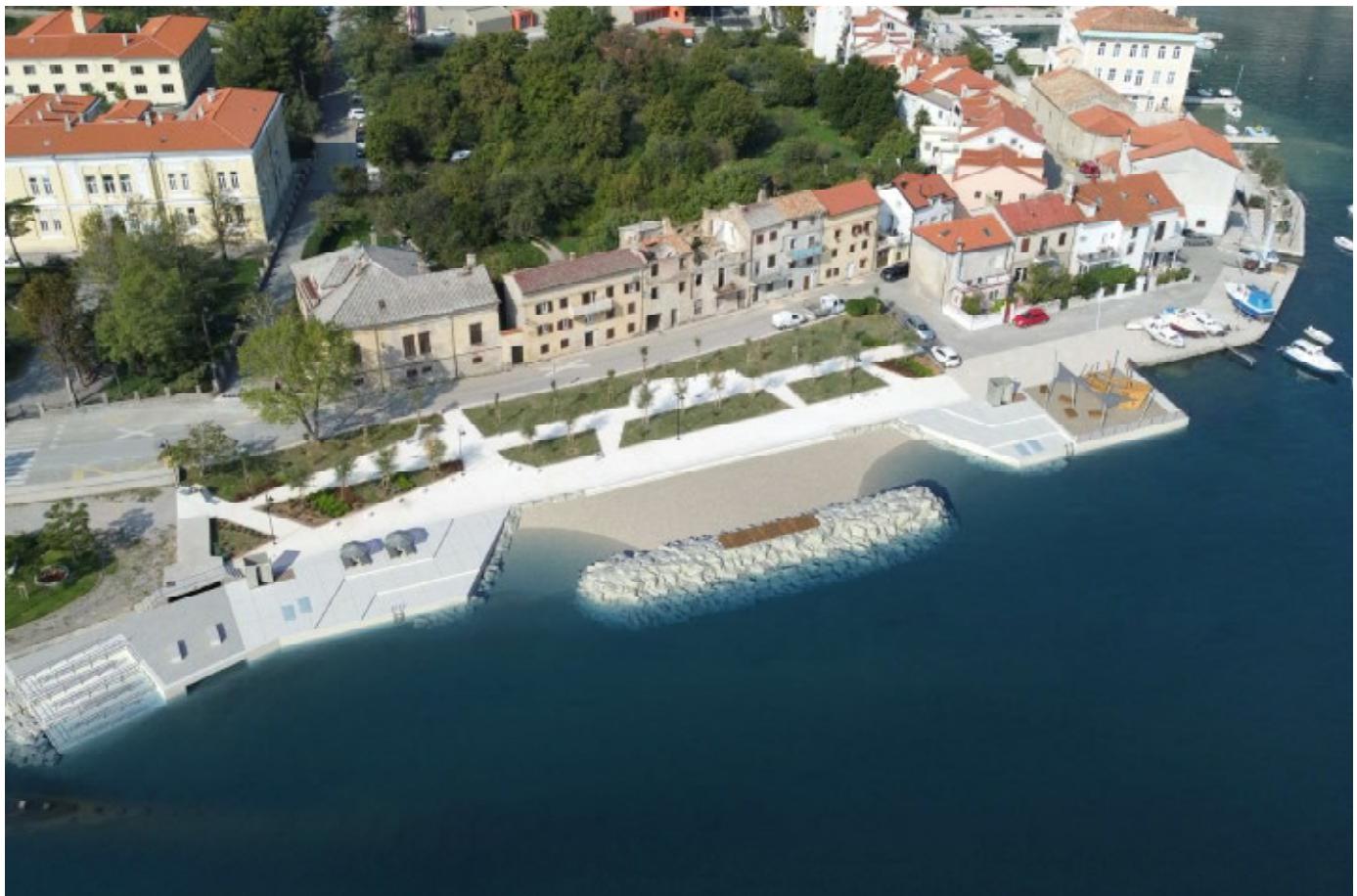
Vatrogasni dom Hreljin i plaža Banj uvršteni su među 18 strateških projekata Aglomeracije Rijeka.

Tekst:
Maja Šepac Rožić

Urbana aglomeracija Rijeka u nadolazećem razdoblju na raspolaganju će imati 55 milijuna eura iz EU sredstava. Radi se o projektima koji bi se trebali provoditi na čitavom području Urbane aglomeracije Rijeka, koju čini 14 jedinica lokalne samouprave: gradovi Bakar, Kraljevica, Kastav, Opatija i Rijeka te općine Čavle, Jelenje, Klanica, Kostrena, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Omišalj i Viškovo. Izgradnja Vatrogasnog doma Hreljin i uređenje plaže Banj iznosi 2.524.500,00 € od toga očekivani iznos bespovratnih sredstava je 2.145.791,00 € ili 85 %. U petak 27. listopada 2023. godine na 7. sjednici Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za finansijsko razdoblje 2021.-2027. projekti Vatrogasni dom Hreljin i plaža Banj određeni su kao strateški, što znači da je financiranje osigurano kroz izravnu dodjelu sredstava.

PLAŽA BANJ

Plaža Banj nalazit će se ispod nedavno uređenog Obalnog parka posvećenog tradiciji ribarstva i u nastavku edukativne staze. Plaža će se nadovezati na projekte očuvanja jedne od primarnih djelatnosti kojom su se stanovnici Bakra u prošlosti bavili. Bakar je kroz povijest oduvijek bio poznat kao pomorsko, trgovačko i ribolovno središte Hrvatskog primorja. Projekt uređenja plaže Banj uključuje pripremne radove, zemljane i gradevinske radove te postavljanje opreme. Kroz projekt će se izgraditi betonska sunčališta sa zonom za osobe s invaliditetom, zaštitna kamena era, nasip žala te opremanje plaže. U sjevernom dijelu predviđeno je dječje igralište s tematikom mora i podlogom od pjeska. Vrijednost cijelokupne investicije iznosi 794.500,00 €.

VATROGASNI DOM HRELJIN

Zbog specifičnosti smještaja naselja na cijelom svom području Grad Bakar posebnu je brigu posvetio programu i organizaciji zaštite od požara i ostalih ugroza. Na području Grada djeluju četiri vatrogasna društva okupljena kroz vatrogasnu zajednicu, a ista se financiraju isključivo iz proračuna Grada Bakra. Također, Grad Bakar ima potpisani s Ugovorom s Javnom vatrogasnog postrojbom iz Rijeke te njene aktivnosti na području financira sukladno ugovornim obvezama.

Prethodnih godina Grad Bakar je osigurao opremanje i izgradnju tri vatrogasna doma. Izgradnjom još jednog vatrogasnog doma na Hreljinu, Grad Bakar u potpunosti osigurava brzu i djelotvornu aktivnost sprječavanja požara kao i ostalih ugroza ne samo na području Grada već i na prostoru koji obuhvaća Kvarnerski zaljev od padina Učke, čitave Liburnije, ulaza u Kvarnerski zaljev kroz Vela vrata, akvatorija Bakarskog zaljeva, luke Omišalj, Krčkog mosta, Kraljevice, Industrijske zone Kukuljanovo, većeg dijela Grobinštine kao i ugroženog dijela s čestim požarima dionice pruge od Plasa do Sušačke drage te dionica brze ceste od čvorova Sv. Kuzam i Meja, tunela Burlica, vijadukta Križišće te ceste Oštrovica Meja do tunela Tuholić, a u neposrednoj blizini je i crpna stanica Jadranskog naftovoda Melnice kao i trasa LNG plinovoda.

Upravo uvažavajući sve gore navedeno odabrana lokacija za izgradnju vatrogasnog doma na koti 460 m nadmorske visine, zračnom linijom udaljena 2 km od obalne

crte, osigurava sve uvjete vizualne pokrivenosti i kontrole čitavog područja Urbane aglomeracije Rijeka. Zbog kvalitetne prometne povezanosti budućeg Vatrogasnog doma te planiranih sadržaja u njemu će biti osigurana brza intervencija u bilo kojem trenutku u cilju sprječavanja požarne, ali i svih ostalih mogućih ugroza na ovom području. Zbog svoje strateške pozicije za istaknuti je da se već nekoliko godina upravo na ovom prostoru smješta centar i priručna osmatračnica koja je zaposjednuta tijekom svih mjeseci požarne sezone tijekom kojih su upravo s ove lokacije pokretane aktivnosti i sprječene velike materijalne štete i spašeni ljudski životi. Ujedno izgradnjom Doma DVD Hreljin dobiva kvalitetan i moderan prostor za smještaj opreme i ljudstva, a Vatrogasna zajednica Grada Bakra ima sve potrebne resurse kojima u suradnji sa svim ostalim postrojbama na području cijele Aglomeracije može kvalitetno djelovati na dobrobit čitave zajednice. Vrijednost cijekupne investicije iznosi 1.730.000,00 €. Projekt obuhvaća izgradnju Vatrogasnog doma u Hreljinu (izvođenje zemljanih, građevinsko-obrtničkih, elektroinstalaterskih radova, ugradnja instalacija hlađenja i grijanja te vodovoda i kanalizacije). Na objektu je predviđena ugradnja fotonaponske elektrane i energetski učinkovitog sustava grijanja i hlađenja. Uređenje vanjskog prostora (izgradnja prilaza za vozila, parking prostora te uređenje zelenih površina, izgradnja punionice za električna vozila i vanjsko vježbalište (fitness sprave)). Projektom izgradnje Vatrogasnog doma u Hreljinu osigura će se kvalitetan prostor i uvjeti za obuku vatrogasnih snaga koje sudjeluju u akcijama zaštite i spašavanja te u situacijama prirodnih katastrofa. ■

RADOVI NA UREĐENJU DOMA KULTURE KRASICA

Dom kulture Krasica nakon radova na uređenju uskoro će otvoriti svoja vrata.

Tekst:
Maja Šepac Rožić

Opsežni radovi na ovom hramu kulture u bakarskom naselju Krasica izvode se već nekoliko godina i to u nekoliko faza. Prvotno je obnovljeno cijelovito kroviste na koje su postavljeni izopaneli, nakon čega su vanjski kameni zidovi obloženi kamenom vunom te se Dom može pohvaliti energetski učinkovitom fasadom kao i novom koteljnicom te centralnim grijanjem na plin. Postavljena je i kompletna nova aluminijска stolarija.

Izvedeni su građevinski radovi rušenja i demontaže, ojačani su temeljni zidovi suterena u dijelu ispod ulaznog halla i sale u prizemlju. Nova je i žbuka zidova i stropova, postavljeni su novi podovi u sali i prostorima u suterenu. Također je izrađen potpuno novi razvod za strojarske instalacije i elektroinstalacije, a odrađeni su i gipskartonski radovi te je izvedeno ojačanje stropa u sali objekta.

Projektom sanacije su se u suterenu uredile prostorije za udruge koje se nalaze ispod pozornice, spremišta, tehničke prostorije te sanitarni prostor namijenjen udrugama. U prizemlju građevine ureden je glavni ulazni hall i sanitarnе prostorije za posjetitelje događanja u glavnoj sali i čitaonice na katu. Postojeće stubište se sanacijom zadržalo, a na katu se prema novom rješenju nalazi jedinstveni prostor čitaonice i izložbenog prostora. Na katu se nalazi i galerija s mogućnošću organiziranja dodatnih sjedećih mesta za posjetitelje događanja u glavnoj sali.

U nastojanju da Dom u cijelosti zadrži svoj izvorni oblik i funkciju sve su prostorije ostale iste, no zbog obnovljenih zidova, novopostavljenih parketa, rasvjetnih tijela, keramike i stolarije sam dojam unutrašnjosti Doma odiše svjetлом i svježinom. Radovi su završeni, trenutno se radi

na uklanjanju nedostataka i sređivanju papirologije. Djelatnici GKD-a Dobra iz Bakra uredili su pristupnu terasu Doma betonskim pločama te zaštitili i obnovili šternu, simbol primorskog kraja. Slijedi postavljanje velikih ukrasnih vaza (žardinjera) te sadnja sezonskog cvijeća i ukrasnih zimzelenih sadnica. U pripremi je postupak nabave novih zastora za pozornicu, zavjesa (koltrina), kao i potrebnog namještaja i ostale opreme.

Po završetku, Dom kulture „Franjo Tijan“ na Krasici, otvorit će svoja vrata građanima i udrugama. Vjerujemo da će u godinama pred nama u obnovljenom Domu, maškare „Krasica pa Rio“ zasjati u svom svojem svjetlu kao i ostale krasičarske udruge. Znamo i da će KUD „Primorka“ sve nas razveseliti novim predstavama. ■

JADROAGENT D. D. ZAPOČEO IZGRADNJU KAPITALNOG OBJEKTA

Naša renomirana tvrtka sa 70 godina povijesti i tradicije, vodeća među hrvatskim otpremnicima, odlučila se u okviru svoje razvojne strategije na izgradnju svog kapitalnog objekta. Veseli spoznaja da su prepoznali našu Zonu kao kvalitetnu lokaciju za svoj daljnji rast i razvoj poslovanja.

Tekst:
Ivan Biskupić

Jadroagent d. d. pruža profesionalnu i kvalitetnu uslugu u sljedećim aktivnostima:

- carinjenje brodova i prateće usluge u svim hrvatskim lukama
- špedicija, multimodalni transport, logistička rješenja, carinjenje
- međunarodno i domaće posredovanje/bukiranje brodova, tereta i bunkeriranja.

Radovi na objektu se izvode prema dobivenoj građevinskoj dozvoli, a glavni izvođač radova je GP KRK d. d. dok je stručni nadzor povjeren društву Apkall d. o. o. Rijeka. Lokacija budućeg Logističkog centra Jadroagent je na k. č. br. 283/1, k. o. Kukuljanovo-nova, površine 22.540 m². Građevna čestica ima oblik pravokutnog trokuta čiji je „šiljati kut“ orientiran prema jugu, dok se na sjevernoj strani nalazi prošle godine izgrađeni objekt tvrtke Intereuropa d. o. o. Neposredno uz cijelu istočnu granicu parcele nalazi se prometnica s kompletnom infrastrukturom koju uvek osigurava tj. gradi Grad Bakar i koja predstavlja jedan od osnovnih preduvjeta za dobivanje građevinske dozvole. Namjena predmetne građevine je skladištenje materijala i proizvoda, manipuliranje ulaznim i izlaznim tokovima roba uz pripadajuće uredske i pomoćne prostore.

Navedeni sadržaji, odnosno aktivnosti odvijat će se u okviru objekta koji se sastoji od tri povezana, ali funkcionalno i konstruktivno odvojena dijela:

1. rashladno skladište kapaciteta 1.900 paletnih mesta, u temperaturnom režimu +12°C/+14°C min. +4°C
2. skladište A koje se sastoji od podnog i regalnog skladišta kapaciteta 2.670 paleta, pomoćnih prostorija za radnike te uredskog dijela na tri etaže
3. skladište B formirano je s južne strane skladišta A s kojim je povezano vatrootpornim vratima.

Od pomoćnih građevina na parceli izdvajaju se strojarnica rashladne tehnike, crpna stanica i vodosprema zapremine 600 m³.

Maksimalna visina građevine iznosi 10,96 m, dok ukupna neto površina objekta iznosi 11.290,30 m².

Prema dostavljenom 3D prikazu gotovog objekta, projektantsko društvo Rožić arhitekti i partneri d. o. o. Rijeka osmisili su građevinu koja osim funkcionalnosti uskladene s potrebama investitora posjeduje i izuzetno zanimljivu vizuru koja će upotpuniti preko 2 ha ovog dijela Zone. ■

RIJEKA TRANS D. O. O.

Započeo rekonstrukciju i dogradnju poslovne građevine

Tekst i foto:
Ivan Biskupić

Početkom rujna investitor RIJEKA TRANS d. o. o., Kukuljanovo 337, započeo je s rekonstrukcijom „Terminala Rijeka-trans“. Građevinska dozvola je od 4. rujna 2023. g., a sastavni dio dozvole je glavni projekt izrađen od projektantskog ureda K-IN d. o. o., glavni projektant Tomislav Kukin, dipl. ing. arh.

Postojeća benzinska postaja koja se nalazi na k. č. br. 229, k. o. Kukuljanovo-nova, dograđuje se s južne strane s novom poslovnom građevinom na četiri kata (P+4), dvije nadstrešnice i dogradnjom postojeće benzinske postaje. Veličina građevinske čestice iznosi 10.788 m², a tlocrtna projekcija poslovne građevine je 885,70 m² (cca. 42 m × 21 m). Visina građevine iznosi 17,90 metara i druga je najviša u Zoni (nakon građevine JGL d. d.). Ukupna bruto površina građevine (računajući površine svih etaža) iznosi impozantnih 3.487,68 m².

Namjena nove poslovne građevine Rijeka-trans definirana je s dvije funkcionalne jedinice. Prva jedinica je prizemlje građevine gdje će biti ugostiteljski prostor, dok drugi dio predstavljaju četiri etaže koje su projektirane kao uredski prostori.

Uz objekt su predviđena 52 parkirna mjesta, što je sukladno odredbama važeće prostorno-planske dokumentacije, kao i svi ostali parametri; koeficijent izgrađenosti, koeficijent iskoristenosti, priključenje objekta na javnu prometnu površinu i kompletну infrastrukturu, postotak tj. potreban prostor za zelene površine...

Glavni izvođač radova je Rijeka-trans d. o. o., a u tijeku je postavljanje AB montažne konstrukcije od strane tvrtke GP KRK d. d. Planirani rok za izgradnju, odnosno dovršetak kompletne građevine je ljetо sljedeće godine. ■

SCANIA HRVATSKA D. O. O. ZAPOČELA IZGRADNJU NOVOG SERVISNO-PRODAJNOG CENTRA

Posljednja u nizu realiziranih zajedničkih investicija Grada Bakra, koji je izgradio prometnicu dužine 173,42 m s kompletnom infrastrukturom i Industrijske zone Bakar d. o. o. koja je pripremila plato s osam manjih parcela površina 2.000 – 7.000 m² donosi prve najavljuvane rezultate.

Naime, tvrtka Scania Hrvatska d. o. o. je prva od osam novih investitora nakon dobivene građevinske dozvole započela s građenjem servisno-prodajnog centra za kamionski program na parceli površine 6.839 m². Objekt je najveće visine 9,60 m, prostire se na 1.070 m² i sastoji se od tri servisna polja, koja se mogu proširiti u

slučaju rasta poslovanja servisnih operacija. Građevina se sastoji od prizemlja i etaže iznad dijela spremišta. U prizemlju se nalazi ured, konferencijska dvorana, prijemni dio, spremišta, sanitarije, hodnici, čajna kuhinja, prostorija s tuševima, garderoba za čistu i garderoba za prljavu odjeću, radni prostor, skladište rezervnih dijelova,

Tekst i foto:
Ivan Biskupić

skladište za ulja i prostorija za kompresor. U sklopu radnog prostora nalazi se prostor za popravke, pranje i održavanje raznih dijelova.

Centar će biti izgrađen i opremljen prema Scania Commercial Facility standardima, dok će lokacija u smislu emisije CO₂ biti neutralna. Također, planiraju i pripremu za punjačke stanice za punjenje BEV vozila.

U društvu Scania Hrvatska d. o. o. ističu da se raduju budućim poslovnim prilikama koje će se otvoriti ovim projek-

tom. Nova servisna radionica bit će opremljena najsuvremenijom tehnologijom i alatima te će pružati širok spektar usluga uključujući redovno održavanje, popravke i dijagnostiku te servisiranje kamiona i prikolica. Naglašavaju, također, da je Scania uvijek stavljala kvalitetu i kupca na prvo mjesto, tako da će otvaranjem ovog centra korisnici dobiti vrhunsku uslugu u koju se mogu pouzdati.

Dovršetak radova i otvaranje centra očekuje se na ljetu ove godine. ■

U ZONI ZAPOČEO S RADOM JAVNOBILJEŽNIČKI URED

U Industrijskoj zoni Bakar – Kukuljanovo, na adresi 51227 Kukuljanovo, Kukuljanovo 452 (poslovna zgrada trgovačkog društva MONTCOMMERCE d. o. o., 1. kat), 22. siječnja 2024. godine započeo je s radom javnobilježnički ured u Bakru.

Tekst:
Ivan Biskupić

Zgrada u kojoj je otvoren javnobilježnički ured nalazi se u neposrednoj blizini tvrtke METIS d. d., južno od naselja Kukuljanovo na udaljenosti 200 metara od crkve i s naseljem ima direktnu pješačku poveznicu.

Javni bilježnik će primati stranke u radnom vremenu:

- ponedjeljak: 9,00 do 15,00 sati
  - utorak: 11,00 do 18,00 sati
  - srijeda: 9,00 do 15,00 sati
  - četvrtak: 9,00 do 15,00 sati
  - petak: 9,00 do 15,00 sati
- i na temelju prethodnog dogovora.

Osim javnobilježničkih usluga, javnobilježnički ured pružat će i usluge ovjerenih usmenih i pisanih prijevoda sa slovenskog na hrvatski jezik.

Javni bilježnik

Andrej Pavešić, dipl. iur.

51227 Kukuljanovo (Grad Bakar)

Kukuljanovo 452

Stalni sudski tumač za slovenski jezik ■

PROSLAVA ANDREJNE U BAKRU

Već tradicionalno, 30. studenog proslavljen je u Bakru zaštitnik župe i gradski patron sv. Andrija apostol.

Tekst: Boris Petković
Foto: Miljenko Šegulja

Toga četvrtka u 18:00 sati održana je svečana koncelebrirana sv. misa, a Bakrani i njihovi gosti bili su počašćeni dolaskom riječkoga nadbiskupa msgr. Mate Uzinića koji je predvodio misno slavlje. Bakarska konkatedrala te je večeri bila prilično ispunjena, a slavlje su svojom pojmom uveličali pripadnici Gradske straže Bakar, Bakarska gospoda i kapetani te članice Bakarske žene u tradicio-

nalnim nošnjama. Svima njima kao i nazočnim vjernicima te svećenicima zahvalio se na kraju mise bakarski plovan vlč. Nikica Jurić.

Nakon sv. mise program Andrejne nastavljen je u kripti crkve gdje je bila postavljena i tom prilikom otvorena izložba bakarskoga fotografa Miljenka Šegulje. Izložba je bila pod nazivom „Triptih-baština bakarske župe“ te se sastojala od tri cjeline. Naime, na fotografijama su prikazani dijelovi sakralne baštine bakarske župe i to arhitektonsko-umjetnički detalji unutrašnjosti crkava, misna ruha te dijelovi zlatnog i srebrnog liturgijskog inventara. Izložbu su otvorili autor izložbe Miljenko Šegulja te predsjednik VMO-a Bakar Boris Petković. Posebnu notu otvorenju izložbe svojim prigodnim recitacijama dala su djeca iz dramske skupine Društva „Naša djeca“ Bakar.

I na koncu, u bakarskome Kaštelu okupili su se svi nazočni proslavi Andrejne na ugodnom druženju te je na taj način okončana ova lijepa i svečana večer. ■

JOŽEHOVA

Dolaskom proljeća, uz sve čarolije cvjetnih boja i mirisa, u bakarskom kraju započinju obilježavanja dana mjesta uz prigodne programe i slavu svetaca zaštitnika.

Tekst: Paula Mikeli
Foto: PJER - Petar Lovrović

Praputnjaci sredinom ožujka slave Jožehovu, blagdan svojeg zaštitnika sv. Josipa. Program Jožehove u organizaciji Vijeća mjesnog odbora Praputnjak, Župe Praputnjak, Udruge Praputnjak - kulturni krajolik, Lovačkog društva „Tuhobić“ i Kulturno-društvene udruge „Praputnjak“, a pod pokroviteljstvom Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra, održao se od 15. do 28. ožujka. Ovogodišnji bogati program proslave Jožehove započeo je 15. ožujka izvlačenjem parova za „turnir va balotah“ koji je krenuo već idućeg dana, kada i turnir u malom nogometu. Na tradicionalnom turniru u balotama, u organizaciji KDU Praputnjak, snage je odmjerilo šest ekipa: „Autsajderi“, „4M“ i „Tragači“ iz Praputnjaka, „Pekara Lucija“ i „Kroničari“ iz Krasice te ekipa „Kraljevica“. Pobjedu je odnijela ekipa „Kraljevica“, drugo mjesto pripalo je ekipi „4M“, a treće ekipi „Autsajderi“. Kako to i inače biva, nakon podjele pehara i medalja, boćari su se prigodno družili. Četiri nogometne ekipe bile su sudionici turnira u malom nogometu. Velik broj navijača bodrio je igrače, a nakon napetog finala između ekipa Praputnjak i Škrljevo, pobjedu je odnijela gostujuća ekipa. Nakon uspješnog sportskog dana, fešta za sve stanovnike Praputnjaka i njihove drage goste održala se u Domu kulture Praputnjak. Za odličnu atmosferu i zabavu koja je trajala do dugo u noć, zaslužna je grupa Trio Val. Brojni vjernici iz Praputnjaka i okolnih mjesta zajedno su proslavili blagdan sv. Josipa 19. ožujka, u crkvi sv. Josipa gdje su održane jutarnja sveta misa i popodnevna svečana sveta misa koju je predvodio vlč. Marko Gerić. S ciljem edukacije mještana i svih zainteresiranih posjetitelja Kulturno-društvena udruga „Praputnjak“ organizator

je dva stručna predavanja. Prof. Darko Čargonja, održao je predavanje 20. ožujka na temu „Ivan Matetić Ronjgov, život i djelo“, na kojem je publika imala priliku upoznati detalje iz života zanimljive osobe čije se ime često spominje u krugu govornika čakavskog narječja. Predavanje na temu „Autohotna povjesna glazbala – sopile“ održao je Marijan Orlić Senkić u Domu kulture Praputnjak, 28. ožujka s početkom u 18:00 sati.

Za sve ljubitelje prirode, ali i one željne novih iskustava, edukativni i radni izlazak u prirodu, točnije u krašku dolinu „Dolčina“ organizirala je Udruga Praputnjak – kulturni krajolik. Suhozidna radionica uređenja puta „Okol Dolčine“, održana za vikend 23. i 24. ožujka, bila je idealna prilika za ugodno druženje uz svladavanje tehnike zidanja u suho. Radionici su uz glavnog organizatora prisustvovali i članovi Udruge Dragodid. ■

OPATIJSKI KUKALI ZAPLIVALI U PONIKVARSKOM JEZERU

S početkom jeseni kada krenu obilne kiše, počinje se stvarati i jezero u Ponikvama.

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

Tijekom spomenutog razdoblja Ponikve postaju odredište brojnih izletnika, fotografa, ronioca, a sredinom studenoga u goste su nam pristigli i Opatijski kukali koji su zaplivali, ali i odigrali picigin u našem hladnom jezeru... Oni svake godine tradicionalno obave zimsko kupanje u

Opatiji, a ove su godine zbog povoljnog vremena i iznimno velikog jezera odlučili svoj zimski ritual odraditi i u gostima. Hvala im na posjeti, kao i našim domaćinima iz Ponikvi koji su ih tako srdačno ugostili. Nadamo se da će ovaj posjet Opatijskim kukala postati tradicionalan. ■

BOŽIĆ U BAKRU

Blagdanski duh zavirio je u svaki kutak Grada Bakra, od lampionaca prigodno ukrašenih ulica, trgova, parkova, Industrijske zone, do brojnih događanja za sve uzraste. Grad Bakar, Turistička zajednica Grada Bakra, Gradska knjižnica Bakar i brojne udruge, pobrinuli su se da ovaj prosinac bude ispunjen manifestacijama.

Ovogodišnji „Božić u Bakru“ započeo je 03. prosinca, prigodnim programom u parku Banj uz paljenje prve adventske svijeće i blagoslov velečasnog Nikice Jurića. Prvu nedjelju došašća svojim su nastupima uveličali veseli raspjevani „Baškotići“ iz Dječjeg vrtića Bakar - Fijolica, članovi Društva „Naša djeca“ Bakar s prigodnim recitacijama te zbor Učka koji je božićnim pjesmama napravio uvod u veselo i „njatoplje“ doba godine.

Desetak umirovljenica s područja Grada Bakra, na blagdan Sv. Nikole te 13. prosinca, sudjelovalo je na radionicama izrade božićnih ukrasa od gline, pod vodstvom Tee Melin iz Udruge Keralin. Uz svladavanje osnovnih tehniki izrade predmeta od gline, bojanja istih, umirovljenice su ujedno izradile i darove za svoje najmilije.

Atrakcija ovogodišnjeg „Božića u Bakru“, definitivno je bila „Fešta potle dela“ ispred Upravne zgrade Industrijske zone Bakar d. o. o. na Kukuljanovu. Uz zvukove Grupe Point, bogatu ugostiteljsku ponudu UO „Kod Galeta“, UO „Me Gusta“ i Caffe bara „Marina“, posjetitelji su imali priliku u posebnom foto kutku napraviti fotografiju za uspomenu. „Iako je ovo bila prva i jedina takva fešta kakvu smo orga-

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
Miljenko Šegulja

nizirali ove godine, reakcije posjetitelja su izvrsne, stoga ćemo zasigurno ovu lijepu priču ponoviti i u 2024. godini“, poručuju iz Grada Bakra.

Još jedan od noviteta u već tradicionalno bogatom programu „Božić u Bakru“ bila je „Božićna avantura vlakom“, organizirana za mališane i njihove roditelje, none, nonice i sve one koje su poželjeli sa sobom odvesti na nezaboravno putovanje... Veseli vlak putovao je do Zlobina dvije nedjelje za redom, točnije 10. i 17. prosinca. Baka(r) Božićnjak sa svojim je vilenjacima, 10. prosinca krenula vlakom sa Škrljeva do Zlobina. Kako su obje željezničke stanice unutar Grada Bakra, djeca su iskusila putovanje svojim Gradom u bogato ukrašenom vlaku. Zbog nesreće na željezničkoj pruzi između Meje i Škrljeva, 17. prosinca vlak je polazio s Plasa, a dječica su se vozila do Fužina pa natrag na Zlobin. Uz animaciju veselih vilenjaka i Bake Božićnjak, mališane je u Domu kulture Zlobin dočekalo Kazalište Smješko s poučnom i interaktivnom predstavom „Iznenađenje Djeda Mraza“ (10. prosinca) i „Božićni Djedomobil“ (17. prosinca), animatorice s balonima, kutak za crtanje i pisanje pisama Djedici, oslikavanje lica, slasne frite teta iz Dječjeg vrtića Bakar te neizostavni kutak u kojem su se fotografirali s Djedom i Bakom Božićnjak.

„Božićnu avanturu vlakom“ finansirali su Grad Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra te je ista bila besplatna za sve posjetitelje, uz obveznu online prijavu. Činjenica da se za vlak tražilo mjesto više te da su sa svih strana pristizale samo pozitivne reakcije, motivacija su da i dogodine organiziramo ovu veselu „Božićnu avanturu“. Stoga, velika zahvala ide svima onima koji su dali svoj obol i učinili putovanje vlakom i prigodni program nezaboravnim, a to su: Hrvatske željeznice, DV Bakar, DVD Zlobin, DVD Škrljevo, VMO Zlobin, domari Oliver i Valerija, GKD „Dobra“, DND Bakar, KUU Vedrenica, Mima nakit, OŠ Bakar, OŠ „Hreljin“, Miljenko Šegulja, Foto Kurti Fiumara, animatorice Svetlana i Sara, Kazalište Smješko, UO „Kod Galeta“ te djelatnice Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra.

U sklopu nacionalne kampanje „Čitaj mi!“ u Gradskoj knjižnici Bakar, 11. prosinca, dječica su uživala slušajući poučnu priču „Svemirci gaćoljupci pomažu Djedu Mrazu“ C. Freedman, B. Cort. Blagdanska čarolija u Knjižnici s tetom pričalicom Josipom Lazarević odjekivala je dječjim smijehom, Božićnim pjesmama i velikim uzbudjenjem zbog zagrlijaja, ni manje ni više, nego s „pravim pravcatim“ Djedom Božićnjakom.

Svi željni božićnih pjesama uživali su 15. prosinca u Domu kulture „Matija Mažić“ na Božićnom koncertu KUU Sklad, MPZ Jeka Primorja i nastupu Društva „Naša djeca“. Istočno dana, Udruga Studio B7 organizirala je „Božićne karaoke“ za sve željne zabave u Domu kulture Praputnjak. Pravo blagdansko raspoloženje bilo je na tradicionalnom božićnom koncertu KUD-a Sloga, 16. prosinca, u Domu kulture Hreljin. Prigodne pjesme o Božiću pjevale su ženske klape Hreljin i Kastav, muške klape Kastav i Skalin, Pjevački zbor „Sloga“ te Tamara Brusić.

„Advent na Škrljevu“ ugrijao je i razveselio brojne posjetitelje, 18. prosinca, uvijek zanimljivim nastupima dječjih vrtića Škrljevo, Bambi i Pčelice, PŠ Škrljevo i Zumbića ispred Doma kulture Škrljevo. Nakon predstave veselih mališana, svi zainteresirani obavili su božićnu kupovinu na sajmu rukotvorina te se zabavili uz bogatu gastro ponudu i maestra gitare Maria Šimunovića.

Tradicionalna marendna za sve građane Grada Bakra ove je godine održana na Hreljinu u predivnom ambijentu novouređene Etno kuće Marohnić uz prigodni sajam rukotvorina, foto kutak i Djeda Božićnjaka te „Trio Dar-Mar“. Kao i uvijek do sada, manifestacija „Božić u Bakru“ završila je na Badnjak, tradicionalnim kićenjem bora na Trgu Vrata u Bakru, a u organizaciji Društva „Naša djeca“ Bakar. ■

UPOZNAJ SVOJU ZEMLJU

Tekst: Sonja Jelušić Marić
Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

U sklopu projekta „Upoznaj svoju zemlju“ Turistička zajednica Grada Bakra organizirala je u nedjelju, 14. siječnja 2024. točno u podne besplatan obilazak Ponikvi i krškog jezera „Sad ga ima, sad ga nema“ pod stručnim vodstvom prof. Bore Štrpca. Na obilasku se skupilo mnoštvo znatiželjnika svih dobnih skupina.

BAKAR GOES DIGITAL

Novo lice Turističke zajednice

U sklopu projekta „Bakar goes digital“ Turistička zajednica Grada Bakra uz podršku Hrvatske turističke zajednice i TZ Kvarnera napravila je novu, modernu web stranicu i uredila poddomenu Visit Bakar u sklopu nacionalnih stranica HTZ-a. Za potrebe uredenja novih mrežnih stranica otkupljene su brojne umjetničke fotografije, na-

pisani su interpretacijski tematski tekstovi te je napravljen prijevod na engleski, njemački i talijanski jezik. Također, snimljeni su i prigodni promo filmovi kako bi se što lakše i vjernije prikazale sve ljepote našeg Bakarskog kraja. Posjetite naše nove web stranice na www.tz-bakar.hr i www.visitbakar.croatia.hr i javite nam kako vam se sviđaju. ■

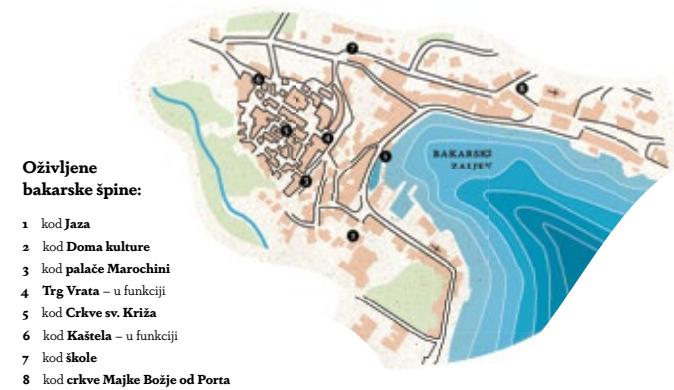
OŽIVLJENE BAKARSKE ŠPINE

Krenite u osvježavajuću šetnju Bakrom

Sve brojniji posjetitelji stare bakarske jezgre uživaju u nebrojenim slikovitim prizorima. Ipak, rijetko kome pažnu privuku stare špine, od kojih većina više i nije u funkciji. Nekad su špine osiguravale pitku vodu kućanstvima. Danas bi pak mogle osvježiti naše posjetitelje, zaigrane mališane i sve druge građane na putu prema vrhu Gornjeg grada. Time bi stavile Bakar na kartu suvremenih gradova koji čine pitku vodu u javnom prostoru dostupnom, što podiže kvalitetu života i boravka u gradu. Vođena tom mišiju, Turistička zajednica Grada Bakra pokrenula je projekt „Oživljene bakarske špine“. Projekt su prepoznali i podržali brojni pokrovitelji i sponzori: Grad Bakar, Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica Kvarnera, INA d. d., Industrijska zona Bakar, KD Vodovod i kanalizacija d. o. o. Rijeka i Građa Maxmart d. o. o. Rijeka.

O čemu se točno radi? Tijekom 2023. godine provedeno je istraživanje i proizvedene su interpretacijske ploče koje će se postaviti kraj osam bakarskih špina. Svaka interpretacijska ploča donosi pokoju informaciju o lokaciji same špine, crtice iz povijesti bakarskog vodovoda i inspirativan citat o vodi. Ploče pozivaju prolaznika da zastane, ogleda se oko sebe, upozna Bakar na neočekivan način. Usto, podižu svijest o vrijednosti pitke vode čiji su izvori diljem svijeta danas ugroženiji nego ikad, a ipak je nikada nismo shvaćali toliko zdravo za gotovo, koliko to činimo danas. Za izgled tabli odgovorna je dizajnerica Ivona Miloš s našeg područja, čime se ovaj projekt nadovezao na dosadašnje edukativne projekte Turističke zajednice na području Grada Bakra. Nadovezao se i tematski. Ovo nije prvi put da se naš grad turistički valorizira kroz temu vode. Podsetimo na projekt o bakarskom vodonoši Ivanu Čopu koji je uvršten u europski katalog dobitnih praksi „Cultural Heritage in Action“. Stvaranje sadržaja je povjerenio često suradnici Turističke zajednice Ivi Silli uz nezaobilazne konzultacije s Borom Štrpcem bez čije pomoći bi bilo nemoguće otkriti neke zaboravljene informacije, ali i špine. Edukativna uloga i poziv na istraživanje u vidu interpretacijskih ploča tek je prvi korak u razvoju projekta. Dugočroni je cilj doista obnoviti bakarske špine. Bakarska povijesna jezgra je zaštićena i nije dopušteno graditi nove

javne slavine, a nije jednostavno čak ni obnoviti stare zbog strogih konzervatorskih zahtjeva. Zato očekujemo dugotrajan proces, ali korak po korak, moguće je obnoviti ove desetljećima stare spomenike vremena kada pitka voda nije stizala u svako kućanstvo. Projekt obnove započinje posebnom dvostrukom špinom na Trgu Vrata. Ondje možete predahnuti u hladovini Judinog drveta kao što je davno prije vas činio bakarski vodonoša. Tijekom istraživanja, locirano je osam špina. Ako nam je koja promakla, dojavite u Turistički ured da je zajedno učinimo vidljivom!

Par zanimljivosti koje će vas dočekati na interpretacijskim pločama uz špine:

Fortica, jedna od obrambenih kula srednjovjekovnog Bakra, u prvo vrijeme bakarskog vodovoda imala je ulogu vodoispreme.

Bakar ima preko 100 registriranih izvora pitke vode, a sa svojim kaptiranim izvorima Perilo, Dobra i Dobrica doprinosi vodoopskrboj mreži Rijeke i okolice s tri od ukupno sedam izvorišta pitke vode.

U jednom satu kroz tri kaptirana bakarska izvora prođe toliko vode da biste u prosjeku mogli napuniti milijun i pol bočica! ■

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

TRAGOM FRANKOPANA

Novi sadržaji na stazi do Starog grada Hreljina

Osnovna škola Hreljin i Turistička zajednica Grada Bakra ponovo su udružile snage i uključile učenike raznih uzrasta u projekt „Tragom Frankopana“. Projekt je kroz brojne radionice pobliže upoznao učenike s kulturnom i prirodnom baštinom njihovog kraja, a rezultirao je i neobičnom interpretacijskom stazom koja skriva igru. Sve to ne bi bilo moguće bez potpore Grada Bakra, Primorsko-goranske županije, Hrvatske turističke zajednice, Turističke zajednice Kvarnera i Industrijske zone Bakar. Postavljanje edukativnih ploča između današnjeg Hreljina i istoimenog starog grada bio je jedan od prvih projekata Turističke zajednice Grada Bakra prije više od desetljeća. Došlo je vrijeme da se ploče obnove, a onda i osvježe novim sadržajem i dizajnom. Pritom je Turistička zajednica došla na ideju da obogati stazu maštovitim dodatkom posvećenim nasljeđu velikaša Frankopana i Zrinskih. Naime, čak dvije lokacije sa šireg područja Grada Bakra uključene su u projekt Putovima Frankopana. To su Frankopanski kaštel u samom Bakru i Stari grad Hreljin čiji toranj crkve prepoznatljivo izviruje iz šume na uzvisini od 321 m iznad Bakarskog zaljeva. Iako je Hreljin bio važna frankopanska utvrda, o njegovim se bivšim vladarima malo zna. Zato je šumska staza pretvorena u takozvanu „Aleju velikana“, a šetnja šumom će vas odvesti u uzbudljivu prošlost ovog kraja.

To nije sve! Oni najznatiželjniji spazit će i skriveni dodatak interpretacijskim pločama. Aleja velikana sadrži i zaigrano istraživanje „Frankopanska avantura“. Svaka ploča skriva i zagonetke. Ako ih sve riješite, na kraju uspona će vas do-

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić
Foto: Marko Sladić

čekati još jedna nagradica, uz onu već dobro poznatu - veličanstven pogled na Bakarski zaljev. Uzbuđljivo, zar ne? Same zagonetke pomogli su osmisliti učenici Osnovne škole „Hreljin“ i to nije jedina aktivnost u kojoj su sudjelovali. Većina edukacija u sklopu projekta, namijenjenih učenicima, odvijala se pred kraj godine, osobito u rujnu, mjesecu Dana europske baštine. Stariji uzrasti, točnije učenici 7. a i b razreda sudjelovali su u radionicama igrafikacije pod vodstvom Ive Sille. Mapirali su stazu, odredili zanimljive točke i osmislili zagonetke. Postavili su se u ulogu posjetitelja, probudili znatiželju i želju za istraživanjem. Učenici 6. a i b razreda imali su i jedinstvenu priliku sudjelovati u istraživanju pod vodstvom velikog poznavatelja arheoloških tragova na ovom području Ranka Starca. Na Gradini je postavljena arheološka sonda kroz koju su učenici zavirili u slojeve prošlosti.

Mlađi učenici četvrtih razreda sudjelovali su u živopisnim edukativnim radionicama koje je vodio Marko Sladić. Riječ je o odličnom animatoru i pustolovnom vodiču. Djeca su upoznala šumsku floru i faunu, učila o preživljavanju u prirodi, a neizbjegna tema bila je i obitelj Frankopan te prošlost lokaliteta.

Sve ove aktivnosti bile su prepune anegdota i dogodostina te smo sigurni da će učenicima ostati u trajnom sjećanju. Samim time stvara se neraskidiva veza između mlađih, na kojima svijet ostaje, i baštine koja ih okružuje. Čim nam stignu sunčani proljetni dani i u svima nama probude želju za boravkom u prirodi, Turistička zajednica Grada Bakra će vas pozvati da se pridružite organiziranom istraživanju. Pratite Facebook i Instagram stranicu Turističke zajednice da ne propustite taj doživljaj. ■

DV BAKAR

U DJEĆJEM VRTIĆU BAKAR...

Kraj godine u Dječjem vrtiću Bakar obilježile su brojne aktivnosti povezane s predstojećim blagdanima i iščekivanjem Božića.

Hodnici vrtića ukrašeni su božićnim motivima, okićena su božićna drvca, a djeca i roditelji su sudjelovali u različitim humanitarnim akcijama, božićnim radionicama i priredbama. U svim skupinama provodile su se razne likovne, glazbene i istraživačke aktivnosti s ciljem povezi-

vanja i jačanja zajedništva u predblagdansko razdoblje. Povodom Svetog Nikole posjetio nas je gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić te je prigodno darivao djecu. Djecu je posjetio i Djed Božićnjak koji im je uručio poklone koje su djeca i odgajateljice kroz godinu priželjkivali.

Tekst:
Silvia Babić i
Irena Jelenić Aćimović

Dječji vrtić Škrljevo organizirao je kreativnu radionicu s roditeljima na kojoj su se izrađivali božićni ukrasi za prodaju na humanitarnoj božićnoj izložbi u Domu kulture Škrljevo povodom manifestacije „Advent na Škrljevu“. Djeca starijih skupina bila su uključena i u priredbu na kojoj su zajedno s Područnom školom Škrljevo i vrtićima Bambi i Pčelice pjevala božićne pjesmice.

Istu takvu radionicu s roditeljima, organizirao je i Dječji vrtić Hreljin. Roditelji su izradivali prigodne ukrase koje su potom izložili na Božićnom sajmu u Domu kulture „Hreljin“. Sajam je bio humanitarnog karaktera. U suradnji s Pizzerijom „Na Piketu“, dobrovoljnim prilozima skupljenim na

sajmu kupljene su potrepštine koje su donirane obiteljima iz Hrvatske s područja pogodenog elementarnim nepogodama. Paralelno sa sajmom djeca i odgajateljice upriličili su prigodni program s božićnim pjesmama i plesnim točkama. Djeca i odgajateljice Dječjeg vrtića Hreljin izložila su i svoje likovne rade u dvorištu Etno kuće Marohnić u sklopu tradicionalne zajedničke marelende uoči Božića. Djeca Dječjeg vrtića Fijolica u Gradskom su vrtu u Bakru pjesmom upalila prvu adventsku svijeću te na taj način najavila nadolazeća blagdanska događanja. U tom je vrtiću održan i božićni sajam na kojem su djeca izložila svoje rade koje su samostalno napravila. Izradivali su

se brojni ukrasi od prirodnih materijala, češera, vune, kamenčića, papira... Izložbu su posjetili njihovi roditelji koji su i ovaj put pokazali svoju humanost doniravši dobrovoljne priloge. Sakupljene dobrovoljne priloge donirali su „Rehabilitacijskom centru Oštroski“ kupivši potrebne jastuke za korisnike centra.

Osim humanitarnih radionica, izložbi i nastupa, u prosincu su djeca iz vrtića Škrljevo, skupine Zvjezdice i Školjkice posjetile Minipolis u Zagrebu – prvi dječji grad. Djeca su imala priliku upoznati se sa zanimanjima odraslih osoba te iskustveno doživjeti „odrasli svijet“. Izlet je financiran sredstvima donacije tvrtke Ina d. o. o. za projekt: „I ja ću biti velik“.

U Dječjem vrtiću Škrljevo tijekom prosinca organizirana je humanitarna akcija sakupljanja plišanaca za Dječju bolni-

cu Kantrida. U akciju uveseljavanja mališana, nesobično se uključila i pronača rublja Shiny iz Rijeke.

Nakon blagdana, uslijedilo je peto godišnje doba. U svim objektima održane su maškarane zabave čiji su glavni likovi bila djeca koja su preuzele uloge svojih omiljenih junaka. Dječji vrtić Hreljin posjetili su Grobnički dondolaši koji su djeci pokazali svoju odjeću i opremu, a najviše ih je zainteresiralo osluškivanje njihove bučne zvonjave. Dječji vrtić Bakar sudjelovao je i na Dječjoj karnevalskoj povorci u Rijeci s maskom iz poznatog filma „The mask“. Sunčan dan na Korzu preplavile su male maškarice te svojom pjesmom, plesom i veseljem unijele radost u sve domove. Nakon maškaranih aktivnosti, mi već razmišljamo o nekim novim avanturama... ■

DV BAMBI

LIJEPI POZDRAV OD BAMBIĆA!

Ovaj put jedva čekamo da Vam napišemo što smo sve radili proteklih dana. Bilo nam je stvarno super. Nakon lijepog, toplog ljeta i odmora vratili smo se u vrtić.

Tekst:
Mihaela Mišić

Naravno da je rujan bio ispunjen suzama i plačem naših novih prijatelja, ali uz našu podršku, nježne ruke i zagrjlaje naših odgajateljica sve je brzo prošlo. Prilagodili su se odlično i zabava je mogla početi.

A zabavu započinjemo raznim jesenskim aktivnostima kroz koje upoznajemo neke nove i nama nepoznate stvari. Odlazimo na razna lijepa i neobična mjesta na kojima nas očekuju nove spoznaje i znanja. Tako smo posjetili Gašparov mlin u Martinovom selu gdje smo se prisjetili prošlosti i kako su nekada ljudi pripremali brašno za kruh. Jedna divna teta pričala nam je neka svoja sjećanja na ta vremena.

U obližnjem zavičajnom muzeju vidjeli smo mnoštvo starijih predmeta koje su u davnoj prošlosti ljudi koristili u svakodnevnom životu.

Na povratku u vrtić svratili smo u Kovačiju, mjesto gdje je sve stalo u prošlosti i gdje smo shvatili koliko smo sretni što živimo u ova moderna vremena. Stari kovač pričao nam je priče iz svoje mladosti, objasnio nam kako i što su radili kovači, koliko je taj posao bio važan, ali i težak za život ljudi u tom vremenu. Prezentirao nam je izradu žarača koji se još samo povremeno koristi u kućama koje imaju peći na drva.

Nastavili smo u tom nekom ritmu pa smo u vrtiću mijesili kruh, pripremali zimnicu, izrađivali ukrase za jesensku svečanost. Zaokupljeni i nekim sitnim aktivnostima jako brzo smo stigli do najljepšeg mjeseca u godini. Iznenadio nas je dolazak sv. Nikole koji nam je ostavio slatke paketiće na prozorima, dolazak Gradonačelnika bio je očekivan, a opet djeci poseban i čaroban.

Tradicionalno, kao i svake godine sijali smo pšenicu na Svetu Luciju, izrađivali ukrase za uređenje vrtića i okoliša, pjevali, plesali, recitirali. Posebno smo ponosni na sudjelovanje u manifestaciji Advent u Škrljevu gdje smo s djecom nastupali u prigodnom programu, a svoje rukotvorine predstavili smo na sajmu rukotvorina.

Ne smijemo zaboraviti ni odlazak u kazalište Ivana pl. Zajca gdje smo gledali predivnu predstavu „Božićna bajka“. Shvatili smo da nije lijepo biti sebičan i da ponekad treba pogledati oko sebe i pružiti ruku nekome u potrebi. Stoga

smo posebno ponosni na roditelje koji su svojim velikim i nesebičnim odazivom sudjelovali u humanitarnoj akciji u kojoj smo prikupljali donacije za udrugu koja se brine o samohranim roditeljima i njihovo djeti kao i o ženama žrtvama obiteljskog nasilja. Hvala Vam na tome dragi roditelji. Kićenje bora, doček nove godine u podne, radionica s roditeljima, samo su neke male aktivnosti koje smo uspjeli ugurati u prenatrpani prosinac.

Nova godina donijela nam je odmah na početku zimovanje u Staroj Sušici i nezaboravan vikend prepun igre, smijeha, plesa i sanjkanja s prijateljima. Stigle su nam i maškare, vrijeme kada se pretvaramo u nešto što nismo pa u vrtić stižu razne princeze, kraljevi, superjunaci, policijaci vatrogasci i ostali neobični likovi. Vjerujte, u nadolazećim danima i mjesecima očekuje nas pravo bogatstvo događaja. Ali o tome nekom drugom prilikom...

Vaši Bambići ■

DV PČELICE

VESELE PČELICE

Jesen smo započeli radno i veselo. Nova dječica su se lijepo prilagodila.

Tekst: Vice Sep

Oni koji su duže u vrtiću pomalo šefuju i prave se važni, a oni koji su postali predškolci ozbiljno shvaćaju važnost ove zadnje godine provedene u vrtiću.

Zato krećemo s aktivnostima, izletima, proslavama, igrom i zabavom.

Povodom Dana kruha djeca starije skupine išla su na izlet u Martinovo selo u Gašparov mlin, naučili su proces izrade kruha, posjetili kovača i saznali ponešto o starim zanatima. Djeca mlađe skupine posjetila su pekaru Lucija na Škrljevu. Barba Nik im je pokazao male trikove izrade tjesteta za pizzu, a potom ih počastio finim pekarskim proizvodima. Dječji tjedan obilježili smo igrama i zabavom na igralištu ispred Doma kulture, prisjetili smo se i prava djece, koja trebaju biti najvažnija od svih, moramo se svi truditi da ih se pridržavamo i svakodnevno ih provodimo.

Krenuli smo i s atletskim treninzima na Kantridi, znamo koliko je fizička aktivnost bitna i kako je važno da redovito vježbamo i da se što više krećemo.

Uz sport, odgoj i obrazovanje i kultura ima važan utjecaj na razvoj djece.

Posjetili smo Art kino, pogledali blok animiranih filmova Igubuku i dobro se zabavili u Dječjoj kući.

Već sljedeći mjesec odlučili smo pogledati divnu predstavu „Tonka će sutra“ u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku.

U našem Domu kulture na Škrljevu gostovao je Klaun Čupko i dobro nas nasmijao.

Godinu smo završili u velikom stilu i posjetili Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca. Pogledali smo prekrasnu predstavu „Božićna priča“.

Za sam kraj ostao je Advent na Škrljevu, na kojem već drugu godinu sudjelujemo nastupom na priredbi i prodajom rukotvorina na sajmu.

Veselimo se novim zabavnim izazovima koji su pred nama! ■

OŠ BAKAR

GODIŠNJE PRIZNANJE „IMPERIAL“ OŠ BAKAR

OŠ Bakar i učenica Marina Alaburić dobitnici su prestižnog godišnjeg priznanja „Imperial“ koje predstavlja jedinstveno priznanje u Republici Hrvatskoj.

Tekst:
Alma Hess

Svakog studenog, povodom Svjetskog dana djece, dobjeljuje se godišnje priznanje „Imperial“ za sudjelovanje učenika u humanitarnim projektima kojima podižu ugled škole i cjelokupne zajednice. Priznanje je uspostavljeno na inicijativu Udruge hrvatskih civila stradalnika Domovinskog rata Dubrovačko-neretvanske županije u suradnji s Denisom Pavelom, nositeljem brojnih priznanja iz područja rada s djecom te dobitnikom državne nagrade za promicanje prava djeteta. Svečana dodjela priznanja i nagrada održana je u Dubrovniku u kongresnoj dvorani hotela Hilton Imperial uz nazočnost izaslanika potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i gradonačelnika Grada Dubrovnika gospodina Mate Frankovića.

Za hrabrost, humano djelovanje i ustrajnost tijekom liječenja bolesnog brata nagrađena je učenica 3. razreda OŠ Bakar Marina Alaburić koju je na javni poziv prijavila i predložila njena učiteljica Alma Hess. U svaku svoju humanu gestu Marina je utkala puno dobrote, nježnosti i odlučnosti u želji da pomogne i učini dobro djelo. Pоказала je odvažnost i srčanost, iznimnu snagu, strpljivost i nesebično pomaganje, a cijeli primorski kraj potaknula je na velikodušnost i iskreno dobročinstvo. Val dobrote zakotrljali su Igor i Anamarija Kezić, a Grad Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra podržali su sve humanitarne aktivnosti. Uključile su se i brojne udruge, društva, vrtići, škole, župe... Sva su se srca ujedinila i usmjerila na pružanje pomoći; moralne, finansijske i ljudske, a Marina je sve povezala duhom zajedništva, vjere i nade pokazavši da teret života može biti lakši i da se može podnijeti kada se dijeli s ljudima velikoga srca. Marina je u svima pobudila vjeru u ljudsku dobrotu i povezala je naš bakarski kraj koji je pokazao pregršt dobre volje i plemenita srca.

Izuzetno smo ponosni na ovu nagradu. Osnovna škola Bakar oduvijek je sudjelovala u brojnim humanitarnim akcijama sa željom da učenici, pomažući drugima razvijaju svoje pozitivne osobine i rastu u vrlinama. O pojmu humanosti često govorimo u našim učionicama, a učenike potičemo na činjenje dobrih djela, razvijamo poželjne osobine ljudskosti i humane vrednote – ističe ravnatelj OŠ Bakar Tomislav Uzelac-Šćiran.

Biti human, velikodušan, topao i osjećajan velike su ljudske osobine, a iskreno dobročinstvo predstavlja poriv naše duše. Stvara pozitivnu energiju, štiti nas od negativnih elemenata i potiče optimizam. Uz zahvalnost i ponos zbog zaslужenih priznanja naučili smo da je važno pomoći drugima kad god to možemo i da je važno slijediti primjer dobrote. Jer to su osjećaji koji svako malo dijete pretvaraju u velikog čovjeka kakvi će zasigurno biti i ovo-godišnji dobitnici priznanja. ■

NAGRAĐENA UČITELJICA OŠ BAKAR ALMA HESS

Povodom Svjetskog dana učitelja Ministarstvo znanosti i obrazovanja nagradilo je najbolje i najuspješnije odgojno-obrazovne djelatnike u Republici Hrvatskoj. Ove školske godine OŠ Bakar ima poseban razlog za slavlje.

Tekst:
Gordana Kovačević

Na temelju Pravilnika o nagrađivanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima i prema procjeni Pojverenstva za nagrađivanje, diplomirana učiteljica u zvanju

mentorica Alma Hess izabrana je među 505 najuspješnijih odgojno-obrazovnih djelatnika u Republici Hrvatskoj. Dobitnici su birani prema kriterijima izvrsnosti: mentorstvo učenicima na natjecanjima, predavanja, radionice i edu-

kacije, rad u stručnim vijećima, stručni članci, nastavni materijali, obrazovni digitalni sadržaji, projekti, unaprjeđenje rada škole te rad na unaprjeđenju sustava obrazovanja. Učiteljica Alma Hess svoje znanje prenosi već generacijama. Njen učiteljski staž isprepleten je različitim nastav-

nim procesima, metodama rada, obrascima ponašanja, nastavnim planovima i programima, kurikulumima, obrazovnim reformama. Promjenilo se društvo, promjenile su se generacije učenika, načini razmišljanja, ali ljubav prema pozivu ostala je ista. Trud, rad, entuzijazam, iskustvo, neumorno zalaganje i dio sebe učiteljica svakodnevno prenosi svojim učenicima. Njena posvećenost učiteljskom pozivu nije ostala prepoznata samo u našem gradu, već je zamijećena i u nacionalnim okvirima.

Uspjeh naše učiteljice dokaz je ljubavi prema poslu kojeg obavlja jer svojim predanim radom trajno utječe na odrastanje i odgoj mlađih generacija i daje izvrsnu perspektivu lokalnoj zajednici. Zbog svoje stručnosti i pedagoških odlika postiže izvrsne rezultate u odgojno-obrazovnom radu te pridonosi poboljšanju procesa poučavanja i razvoju ustanove u kojoj radi.

Stoga nam je draga da je njen savjesni profesionalni rad i odgovornost prema poslu prepoznao i pohvalilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Nagradu za dokazanu izvrsnost učiteljici je uručio ministar znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovan Fuchs na svečanoj dodjeli koja je održana u Zagrebu, 5. listopada 2023. godine na Svjetski dan učitelja. Veselimo se što je nagrada zasluženo došla i u našu školu. Čestitamo učiteljici Almi na profesionalnoj odgovornosti, kontinuiranom rastu, kompetencijama i pozitivnim osobnim karakteristikama kojima oplemenjuje nastavu u svojoj učionici. Želimo joj još puno uspjeha u radu i zahvaljujemo što je na ovaj način predstavila OŠ Bakar. ■

NAŠE ERASMUS+ PUTOVANJE U BEĆ

Učenice sedmih razreda OŠ Bakar, Tanja Maršanić, Mirna Mraović, Lorena Moreti, Chiara Vukelić, Katarina Mraović, Emili Vukušić, Elena Mraović i Ena Mičetić boravile su u Beču u sklopu Erasmus+ projekta od 1. do 7. listopada 2023. godine.

Tekst:
Eli Božinović Vukelić

Snjima su boravili i njihovi učitelji, voditeljica Erasmus projekta i putovanja učiteljica Ksenija Litović, učiteljica Eli Božinović Vukelić, učitelj Marko Anić i učitelj

Rony Majer. Krajem tjedna pridružili su im se ravnatelj Tomislav Uzelac-Šćiran, tajnik Igor Ikač i računovotkinja Daniela Košmerl.

Tijekom sedmodnevnog boravka u Beču, učenice su prisustvovali nastavi u Evangelische Mittelschule Karlsplatz te u slobodno vrijeme imale priliku upoznati kulturno-povijesne znamenitosti ovoga predivnoga grada. Nastava je za učenice bila organizirana u prijepodnevnom dijelu, od 9 do 12 sati. Slušale su satove na njemačkom i engleskom jeziku te se aktivno uključivale u nastavni rad. Uz učenje i upoznavanje austrijskog sistema školovanja sklopila su se i prijateljstva. Učitelji Marko Anić i Rony Majer sudjelovali su na Job shadowingu. Učitelj Marko Anić sudjelovao je u nastavi Glazbene kulture, dok je učitelj Rony Majer pratilo satove Tjelesne i zdravstvene kulture.

Naša poslijepodneva bila su organizirana za obilazak Grada, njegovih znamenitosti i atrakcija. Posjetili smo Prirodoslovni muzej, Muzej Albertinu, Kuću glazbe, katedralu sv. Stjepana, Karlovu crkvu, Dvorce Belveder i Schonbrunn kao i Zoološki vrt Schonbrunn koji je svih oduševio. Vidjeli smo zgradu Bečke državne opere, Koncertnu zgradu s tradicionalnom dvoranom, Kuću austrijske povijesti, Albertinu modern, poznati Hotel Sacher te još mnoge druge znamenitosti. Upoznali smo centar grada te prošetali dvjema glavnim ulicama, Mariahilfer Strasse i Kartner Strasse koje su prepune dućana i restorana. U restoranu Wienerwald probali smo poznatu bečku šniclu i najpoznatiju bečku slasticu, Sacher tortu. Petak je bio rezerviran

za zabavni park Prater koji smo svi s nestrpljenjem isčekivali. Uz mnoštvo zabavnih sadržaja posebno dojmljiv bio je poznati bečki panoramski kotač s kojega se pružao predivan i nezaboravan pogled na cijeli grad. U subotu, zadnjeg dana našeg boravka, autobusom smo napravili panoramsko razgledavanje grada s vodičkinjom koja nam je pokazala još mnoge zanimljivosti od kojih bih izdvojila posjet Hundertwasser villageu i Volksgartenu (gradskom parku ruža). Iz stare gradske jezgre uputili smo se u novi dio Beča koji je odisao modernom arhitekturom. Prelaskom preko mosta ugledali smo ljepote plavog Dunava, vinograde na obližnjim brežuljcima te Alpe u daljini.

Naše Erasmus+ putovanje u Beč bilo je predivno. Uživali smo u svakom novom danu koji je bio ispunjen raznim zanimljivim sadržajima. Puno smo toga vidjeli i doživjeli te s pravom možemo reći da je ovo bilo putovanje koje ćemo pamtitи cijeli život.

Ovom prilikom želim zahvaliti svima koji su sudjelovali u realizaciji ovog putovanja, voditeljici Erasmus projekta učiteljici Kseniji Litović, mojim kolegama učiteljima Marku Aniću i Roni Majeru te našim učenicama koje su bile izvrsne. Posebno veliko hvala upućujem našem ravnatelju dr. sc. Tomislavu Uzelcu-Šćiranu koji nam je pružio priliku da otputujemo i budemo dio ove predivne bečke čarolije. ■

PSIĆU POD BOR

Humanitarna akcija produženih boravaka

Tekst:
Silvia Blažina

Učenici i učiteljice produženih boravaka koji djeluju pri Osnovnoj školi Bakar i njezinim područnim školama već treću godinu za redom organizirali su humanitarnu akciju pod nazivom „Psiću pod bor“. Učenici su i ove godine izra-

dili plakat i letke kojima su željeli potaknuti na uključivanje u akciju, a u svojim školama uredili su kutak predviđen za ostavljanje donacija. Sakupljena je velika količina hrane, dekica i igračaka te odvezena u Sklonište za životinje Lič. ■

UČENIČKA ZADRUGA TUNERICA

Učenička zadruga Tunerica koja djeluje pri OŠ Bakar sudjelovala je 17. prosinca 2023. godine na sajmu u Domu kulture Zlobin.

Tekst:
Silvia Blažina

Na štandu su se mogle kupiti ikebane, čestitke i razni božićni ukrasi koje su napravili učenici Matične i područnih škola uz malu pomoć svojih učiteljica. Korina Prpić i Ani Čajkovac, učenice PŠ Krasica i Nina Trošić,

učenica PŠ Kukuljanovo, aktivno su sudjelovale u izlaganju i uspješnoj prodaji proizvoda.

U tjednu prije zimskih praznika organizirana je i prodajna izložba Zadruge u područnim školama Krasica i Kukuljanovo. ■

NOVA SLIKOVNICA IZ OŠ BAKAR

U sklopu školskog projekta „Trag zelenog otiska“ objavljena je nova ekološka slikovnica učenika 3. razreda OŠ Bakar.

Tekst:
Alma Hess

Početkom ove godine iz tiska je izašla nova slikovnica koju su osmislili, ilustrirali i napisali učenici 3. razreda: Marina Alaburić, Ema Dujmić, Luka Golac, Vita Gržetić, Juraj Kezić, Matija Martinović, Josip Savić, Dora Šarlija i Elena Vidović. Slikovnica je nastala u sklopu školskog projekta „Trag zelenog otiska“ koji se realizira u međupredmetnoj korelaciji Hrvatskog jezika, Prirode i društva i Likovne kulture. Mentorice učenicima su bile razredna učiteljica Alma Hess i knjižničarka Vesna Štraser. Zajedničkim radom, dječjom maštom i idejama nastala je slikovnica „Medo na zadatku“ kojom učenici potiču čitatelje na važnost ekološkog promišljanja i u svom gradu ostavljaju veliki trag. U slikovnici pratimo dogodovštine zaigranog mede koji se, zadriven ljestvama bakarskog kraja spustio u grad, prošetao ulicama, upoznao stanovnike i razgovarao s djecom. U Bakar je došao sa zadatkom, a popevši se na bakarsku tuneru očarale su ga ljepote grada i dobrota ljudi. Slikovnica donosi toplu priču koja naglašava ljubav prema zavičaju, životnjama, a ponajviše brigu za okoliš i

kraj u kojem živimo. Donosi poruku o važnosti pomaganja i suradnje kako bi zajedno što lakše došli do cilja.

Slikovnica predstavlja malo književno-likovno remek djelo čiji je proces stvaranja bio prilično zahtjevan i težak, ali je bio veliki izazov za sve učenike. Put nastanka slikovnice započeo je idejom i nadahnućem. Ideja je potom pretvorena u priču, a zahvaljujući iskustvu učiteljica i njihovim izvrsnim vođenjem nakon višemjesečnog marljivog rada stvorena je maštovita i lijepo ilustrirana slikovnica jednostavne forme koju će rado čitati djeca i odrasli. Rečenice su slikovite, harmonične i lijepе, a dinamičan ritam priče zadržava pažnju i najmlađeg čitatelja. Vođeni željom za neprestanim učenjem i nadograđivanjem, učenici su zajednički dogovorili i odredili format slikovnice i dužinu teksta, stvorili su zanimljive likove i događaje te su se organizirali i napravili plan koji ih je doveo do zaokružene, edukativne priče i gotove slikovnice. S obzirom da se učenici odlično snalaze u kreativnim situacijama slikovnicom se željelo utjecati na to kako oni vide i doživljavaju svoju okolinu te kako njeguju i razvijaju svoje kreativne crte.

Šarolike su poruke koje donosi slikovnica, ali sve se vode istom mišlju; kako kroz stvaralačku znatiželju razvijati maštu i učiti s veseljem.

Ovom ekološkom pričom ostavljamo trag zelenog otiska kojim na specifičan način izgrađujemo i razvijamo kod učenika osnove ekoloških spoznaja u kojem su skladan odnos djeteta i prirode glavni pokretač za stvaranje pozitivnog eko djelovanja. Slikovnica je tiskana u nakladi od 250 primjeraka u tiskari Igmar na Hreljinu, a tiskanje su finansijski potpomogli naftna kompanija INA d. d., Grad Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra. Slikovnicu je lektorirala Valentina Janeš, profesorica hrvatskoga jezika

i književnosti, a predgovor je napisao ravnatelj Tomislav Uzelac-Šćiran.

Promocija slikovnice je održana u Gradskoj knjižnici Bakar 07. veljače, a književno događanje okupilo je učenike i učitelje bakarske osnovne škole. Prisutnima se obratio ravnatelj Tomislav Uzelac Šćiran koji je pohvalio rad i kreativnost učenika i čestitao na njihovom malom književnom remek djelu. U zanimljivom programu kroz igrokaz i čitanje slikovnice učenici su istaknuli šarolike poruke koje donosi priča. Oduševljena publika nastup učenika nagradila je velikim pljeskom. ■

OŠ "HRELJIN"

DVODNEVNA TERENSKA NASTAVA UČENIKA OŠ „HRELJIN“

VUKOVAR - PATNJE I STRAHOTE DOMOVINSKOG RATA

Nezaboravno iskustvo iz kojeg se može puno naučiti

Tekst: Ivano Marohnić

Projekt Posjet učenika osmih razreda Vukovaru obvezna je terenska nastava za učenike svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj.

Svake godine osmaši iz cijele Hrvatske s nestrpljenjem očekuju datum svog odlaska na ovu dvodnevnu terensku nastavu. Cilj je samoga izleta prikazati djeci patnje i strahote kroz koje su prošli i ljudi i grad Vukovar tijekom Domovinskog rata. Prije polaska puno smo razgovarali s razrednicom i već tada dosta saznali o svemu što nas tamо čeka. Nakon dugotrajnih priprema, napokon smo 27. rujna u ranim jutranjim satima krenuli prema Slavoniji.

Samo putovanje trajalo je jako dugo i bilo je dosta naporan, ali čim smo došli, kao da je sve nestalo. Mjesta koja smo posjetili ostavila su jak dojam na nas. Osim muzeja i crkava u kojima se zaista puno toga moglo vidjeti i naučiti, posjetili smo veliko Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Groblje tenkova, Kukuruzni put, Ovčaru, Vodotoranj i još mnogo toga. Poseban dojam ostavlja

bolnica koja skriva puno tužnih priča, nekih sa sretnim, a nekih s nesretnim završetkom. Kada sve to vidiš i malo bolje promisliš, osvijestiš koliko ti je lijepo u životu. Naše je djetinjstvo predivno, uživamo, igramo se, zabavljamo, a jedina briga nam je škola. Na memorijalnim smo mjestima osvijestili da djeca za vrijeme rata nisu imala djetinjstvo, a o tome smo već nešto saznali i u lektiri Priče iz Vukovara Siniše Glavaševića. Sve nam njegove priče u konačnici poručuju da se međusobno volimo, poštujemo i uživamo u životu, jer je to jedino bitno.

Na početku uopće nisam želio ići u Vukovar, ali moje mišljenje se promijenilo. Sva ta mjesta, sve te priče, koje su nam ispričali ljudi koji su prošli grozne stvari, ostavile su velik dojam na mene, navele me na razmišljanje, možda me čak napravile boljim djetetom i zato svakome prepričujem odlazak u Vukovar. To je nezaboravno iskustvo iz kojeg se može puno naučiti. ■

PROJEKT „SAMO ZDRAVO“

Učenici osmih razreda Osnovne škole „Hreljin“ sudjelovali su u programu „Samo zdravo“ za osnovnoškolce i srednjoškolce koji je održan u prostorijama škole.

Tekst:
Loredana Kružić

U ovom užurbanom vremenu koje je obilježeno i nezdravom prehranom djece i mladih, navedeni program koristan je za učenike osmih razreda jer su oni sada u dobi kada sve više razmišljaju o sebi te kada ih se može potaknuti da postepeno stvaraju zdrave navike koje imaju dugotrajne dobrobiti za njihovo zdravlje. Program Sandre Kolonić iz udruge Gaia Nova, koji ima suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja, strukturiran je na način da predavačica učenicima drži interaktivno predavanje na temu zdrave hrane i zdravog života, s učenicima radi zdrave napitke od voća i povrća koje potom konzumiraju. Na kraju predavanja svaki učenik dobio je brošuru kroz letak kao podsjetnik na stvaranje i usvajanje zdravih navika. Zahvaljujemo Gradu Bakru koji je prepoznao vrijednost projekta i osigurao sredstva kako bismo našim učenicima pružili kvalitetnu edukaciju i novo iskustvo koje će ih potaknuti da zdrave i kvalitetne namirnice uključe u svakodnevnu prehranu. ■

IZLET NA INTERLIBER

Učenici sedmog i osmog razreda OŠ „Hreljin“ bili su 9. studenog na izvanučioničkoj nastavi u Zagrebu.

Prvo odredište bio im je Muzej čokolade. Tamo su mogli saznati nešto novo o nastanku čokolade, kakaovcu, a za vrijeme stručnog vođenja kroz izložbu i sami su mogli okušiti kako se ta slastica razvijala kroz povijest. Glavni cilj ove nastave izvan škole bio je Interliber, sajam

knjiga koji se svake godine održava na Zagrebačkom velesajmu. Učenici su tamo mogli posjetiti 3 paviljona u kojima izdavači i nakladnici izlažu svoja najnovija i nešto starija izdanja knjiga. Osim mnoštva štandova s knjigama, održavaju se prezentacije i nude bezbrojne mogućnosti

Tekst:
Chiara Cuculić

uživanja u svijetu knjiga. Naši su sedmaši i osmaši samostalno istraživali knjige, obilazili štandove, a neki su i kupovali knjige po povoljnim cijenama.

Sretni, s puno čokolade i knjiga vratili su se kući. Ovaj izlet

je bio jako poseban jer ih je naučio nešto novo o svijetu čokolade, pokazao im ljepotu knjiga i uveo ih u svijet maštete. Nadamo se da će biti još puno ovakvih poučnih izleta jer je puno zanimljivije učiti izvan učionice. ■

MATEMATIČKA LIGA

Matematička liga je ekipno natjecanje verificirano od Ministarstva znanosti i obrazovanja koje se organizira za učenike osnovnih i srednjih škola tijekom nastavne godine u četiri kola.

Tekst:
Radmila Vidas Babić

U svim kategorijama osnovnih škola bodovi osvojeni po kolima se zbrajaju i nakon provedenih kola deset prvoplasiranih ekipa ostvaruje pravo nastupa u finalu.

Natjecanje je pokrenuto 2017. godine i provodi se u petnaest kategorija. Prepoznato je od učenika i njihovih nastavnika matematike u cijeloj Hrvatskoj kao aktivnost koja učenicima nadarenim za matematiku pruža priliku da matematiku kontinuirano uče i da u paru rješavaju matematičke probleme. MAT liga je u obrazovnom sustavu postigla važnu ulogu u popularizaciji matematike i podizanju motivacije kod učenika i njihovih nastavnika.

Ove školske godine na natjecanju sudjeluje 8600 učenika iz 370 škola i 193 mjesta.

Naša škola predstavila se s osam timova, tj. parova. To su: Franka Bauk i Borna Vičević iz 1. razreda, Mauro Mičetić i Josip Paladin iz 2. razreda, Fran Pasković i Lira Burić, Greta Vidas i Mihael Čop te Luka Pasković i Paola Mrđen iz 4. a i 4. b razreda, Antonio Tufekčić i Fran Vučemilović Šimunović iz 7. a i Dario Jošt i Gabriel Radulović iz 8. b razreda. Ponosni smo na naše učenike i njihove mentore, učiteljicu 4. razreda Radmilu Vidas Babić, učiteljicu 7. razreda Luciju Bobić i učiteljicu 8. razreda Lindu Božović. Ispred nas je još četvrto kolo koje će se održati 04. travnja 2024. te se nadamo ulasku u finale. Možemo samo poželjeti sreću ekipama! ■

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

Iako je svake godine teško motivirati djecu za dodatni rad matematike, ove smo godine s čak pet učenika sudjelovali na županijskom natjecanju u OŠ Gornja Vežica, održanom u ponedjeljak, 26. veljače 2024.

Tekst:
Linda Božović

Naši mali veliki matematičari Luka Pasković i Fran Pasković iz 4. a razreda s mentoricom Radmilom Vidas Babić, osvojili su Luka 13. i Fran 5. mjesto. To su naši budući veliki matematičari.

U višim razredima isto smo imali svoje predstavnike. To su Antonio Tufekčić iz 7. a s mentoricom Lucijom Bobić te Dario Jošt i Gabriel Radulović iz 8. b razreda s mentoricom Lindom Božović. Antonio je zauzeo 9. mjesto, Dario 6. i Gabriel 17. mjesto. Čestitke našim dečkima. Nastavite tako i dalje. Čestitke i našim mentoricama na uloženom trudu na dodatnim satovima za naše vrijedne matematičare. ■

PRVENSTVO OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U SUDOKU

Naša se škola i ove školske godine pridružila PRVENSTVU OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U SUDOKU 2023. koju organizira udruga MENSA u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje.

Tekst:
Lucija Bobić

Sudoku je igra koja potječe iz Japana, a igra se već dugi niz godina. Svojevrsna je matematička zagonetka koja se temelji na logici i kombinacijama. Osnovna ploča za Sudoku sastoји se od kvadrata 9x9 podijeljenog na 81 manji kvadratić. Nadalje, unutar velikog kvadrata, označeno je 9 dijelova velikih 3x3 polja. Cilj igre je ispuniti sva polja brojevima od 1 do 9, s tim da se svaki broj smije pojaviti točno 9 puta. Brojevi se upisuju tako da se jedan broj smije pojaviti samo jednom u svakom retku, svakom stupcu i svakom odjeljku od 3x3 polja. Na početku igre, otkriveni su određeni brojevi, a igrač mora rasporediti sve ostale brojeve.

Postoje različite težine te igre, a koristi se za zabavu ili testiranje inteligencije.

U školi imamo učenike koji su već prije rješavali sudoku pa smo ih pozvali da se pridruže ovom zanimljivom i relativno novom natjecanju.

Nakon uspješno održanog školskog prvenstva u sudoku, dva su se naša učenika, Mihael Čop (4. a raz.) i Gabriel Radulović (8. b raz.) plasirala na regionalno natjecanje koje je održano u subotu, 25. studenoga 2023. godine. Na regionalnom natjecanju Mihael je osvojio 15. mjesto u kategoriji Bistrići, a Gabriel 31. mjesto u kategoriji Kadeti. ■

„DABAR“ JE VIŠE OD NATJECANJA, „DABAR“ JE IZAZOV!

Natjecanje iz informatike i računalnog razmišljanja „Dabar“ održano je od 13. do 17. studenog 2023.

Tekst:
Lucija Bobić

„Dabar“ je osmišljen kako bi se svoj djeci omogućilo jednostavno sudjelovanje kroz online izazov, koji se sastoji od niza zadataka koje su napisali stručnjaci iz pedesetak zemalja. Iako se rješavanje zadataka temelji na informatici, možete ih rješavati i bez informatičkog predznanja. Organizator izazova za Hrvatsku je udruga Suradnici u učenju uz podršku Hrvatskog saveza informatičara, Visokog učilišta Algebra i CARNET-a, a natjecanje podržava Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Na natjecanju je sudjelovalo 49 065 učenika iz cijele Hrvatske podijeljenih u pet kategorija. Kategorije su: „MikroDabar“ (1. i 2. razred OŠ), „MiliDabar“ (3. i 4. razred OŠ,

„KiloDabar“ (5. i 6. razred OŠ), „MegaDabar“ (7. i 8. razred OŠ), „GigaDabar“ (svi razredi srednje škole).

Neovisno o kategoriji, učenici rješavaju 12 zadataka uz vremensko ograničenje od 40 minuta.

Učenici naše škole su se natjecali u kategoriji „MiliDabar“. Među 10% najboljih od ukupno 12 591 učenika u Hrvatskoj su:

Luka Pasković (4. a)

Fran Pasković (4. a)

Mihael Čop (4. a)

Borna Bakić (4. a)

Čestitamo svim učenicima i mentorici Luciji Bobić, mag. educ. math. et inf. ■

MALI ADMIRAL LUKA PASKOVIĆ

Tekst:
Radmila Vidas Babić

Luka Pasković, učenik 4. a razreda, imenovan je ovo-godišnjim Malim admiralom u Rijeci. Hrvatska bratovština Bokeljska mornarica 809 Rijeka izabrala ga je da obavi ovu odgovornu ulogu i uime vjernog bokeljskog puka uputi Lode (zahvale) sv. Tripunu. ■

SLIČICA IZ PŠ PRAPUTNJAK

Tijekom prosinca u PŠ Praputnjak održana je vrlo zanimljiva i edukativna radionica „Ptice našeg kraja“.

Tekst:
Ana Šerer Hajdinić

Uz stručno vodstvo Ivone Miloš i podršku Udruge Praputnjak - kulturni krajolik, učenici su naučili raspoznavati ptice, upoznali se s brojnim zanimljivostima o njihovom mjestu obitavanja, letenju i pjevu. Potom su se, vođeni riječkom

umjetnicom Jadrankom Lacković, poput pravih umjetnika okušali u skiciranju nekih primjeraka. Najveselije je bilo kada su svoje skice prenijeli na zid školskog hodnika čime je ulaz stare praputnjarske škole dobio razigrano i vedro ruho. ■

POMORSKA ŠKOLA BAKAR

SVJETSKI DAN UČITELJA

Djelatnici Pomorske škole Bakar obilježili su Svjetski dan učitelja stručno-edukativnim posjetom Bohinju i Bledu, 23. listopada 2023. godine.

Tekst:
Tea Popić

Svjetski dan učitelja ukazuje na važnost učiteljske profesije i njihove uloge u odgoju i obrazovanju te u ukupnom razvoju društva, a isti se obilježava 5. listopada. U jutarnjim smo se satima, uz pratnju vodiča, uputili prema velikim slovenskim jezerima, Bohinjskom i Bledskom. Sat prije podneva stigli smo do Bohinjskog jezera, najvećeg stalnog prirodnog jezera u Sloveniji koje se nalazi na južnoj strani Julijskih Alpa. Uz legende o prvim osvajanjima planinskih vrhunaca Julijskih Alpi, uživali smo u čistom i svježem zraku te pogledu na zrcalne vode ovog bistrog jezera. U nastavku izleta posjetili smo Bled, gdje smo u slobodno vrijeme samostalno istražili ovo znatno turistički posjećenije mjesto. Pojedini su djelatnici uživali

u rekreativnim aktivnostima i šetnji uz jezero, dok su se drugi odlučili na strmi uspon prema Bledskom dvorcu, u kojem se može naći stalni postav Etnografskog muzeja, demonstracija rada starog tiskarskog stroja, kao i nezaboravni vidici na Bledsko jezero i otok s kojeg nam se čini da čujemo zvuk zvona želja kojeg hodočasnici zazvone, kada se uspnu preko 99 stuba do kapelice Majke Božje na njegovom vrhu.

Okrepa je organizirana u ‘gostilni’ Lectar u susjednom mještašcu Radovljica, gdje smo uz legendu o ljubavi i izradi licitarskih srca, nakon ture licitarske kuhinje, okusili lokalne specijalitete. Zahvalni na vremenu koje nas je poslužilo, vratili smo se kući u večernjim satima. ■

PROSLAVA 174. GODIŠNJICE OSNUTKA POMORSKE ŠKOLE BAKAR

U tjednu obilježavanja Dana škole održana su već tradicionalna predavanja za učenike.

Tekst:
Marija Miletić

Muzejska savjetnica Prirodoslovnog muzeja Rijeka Ivana Arko-Pijevac, održala je predavanje s temom „U podmorju Jadranskog mora“. Rado Dorčić, upravitelj stroja s višegodišnjim pomorskim iskustvom, zainteresirao je učenike predavanjem „Izazovi u karijeri pomoraca“. Održan je književni susret s bivšim učenikom škole, Aromnom Baretićem, kapetanom duge plovidbe, i predstavljena je njegova knjiga „43 stupnja na lijevo“.

Svečana je proslava blagdana Svetog Nikole upriličena 8. prosinca 2023. g., svetom misom u župnoj crkvi sv. Andrije u Bakru koju je predvodio župnik don Nikica Jurić, nakon koje su se sudionici uputili na školski brod „Vila Velebita dva“, gdje je uz molitvu za vječni pokoj svim nestalim i poginulim pomorcima, položen vjenac u more. U sportskoj dvorani Škole održana je malonogometna utakmica izabralih učenika prvih, drugih i trećih razreda.

Proslava je nastavljena svečanom sjednicom Nastavničkog vijeća s uzvanicima. Ravnatelj doc. dr. sc. Igor Kegal pozdravio je prisutne i predstavio važna postignuća škole u ovoj godini. Učenici su predstavili zadnji broj školskog časopisa „Mladi pomorac“, govorili o važnosti očuvanja i zaštite Jadranskog mora kroz projekt „Život ispod površine mora Bakarskog zaljeva“, pokazali vještinu sviranja

električne gitare te recitirali stihove himne Europske unije na raznim jezicima. Prigodni su program uveličale članice Kulturno umjetničke udruge „Sklad“ iz Bakra izvedbom hrvatske himne i blagdanskih pjesama. Uz iskrene zahvale svim sudionicima i gostima, proslavili smo uspješnu godinu te željno iščekujemo 175. godišnjicu osnutka Škole! ■

TERENSKA NASTAVA - ADVENT U LJUBLJANI

Maturanti naše škole 4. bN, 4. aBS i 4. bBS razreda bili su na terenskoj nastavi u prosincu 2023. godine. Dan su započeli posjetom Tehničkom muzeju u Bistri kraj Vrhnike.

Tekst:
Marica Kučan

Tehnički muzej Slovenije glavni je slovenski muzej koji se brine o očuvanju tehničke kulturne baštine. Smješten je u samostanskom kompleksu u Bistri kraj Vrhnike, a stalne zbirke i povremene izložbe namijenjene su predstavljanju te promociji dostignuća s različitih područja znanosti i tehnike. Uz mnogobrojne muzejske odjele kao što su šumarski, elektro, tiskarski, drvni i lovački odjel, odjel ribarstva te odjel poljoprivredne mehanizacije, učenici su posebno razgledali odjel cestovnog prometa. Zbirke bicikala, motorkotača, automobila, Titovih automobila, zbirka vozila iz Njemačkog tehničkog muzeja iz Berlina, zbirka proizvoda tvornice Thomas, ljubljanski tramvaj i izložba o opskrbi motornih vozila gorivom oduševile su naše učenike.

Ostatak dana proveli su upoznavajući se sa znamenitostima Ljubljane uz vodstvo stručnog vodiča i uživajući u predlagdanskoj atmosferi. Bio je to lijep Advent u Ljubljani obilježen upoznavanjem naših susjeda i veselim druženjem učenika. ■

SUDJELOVANJE NA 3. FORUMU O KULTURNOJ SURADNJI UNIJE KNJIŽNICA KINE + 16 ZEMALJA SREDNJE I ISTOČNE EUROPE

NR Kina, organizator Knjižnica Nanjing, Nanjing, 21. - 25. listopada 2023.

Tekst:
Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat

Treći Forum o kulturnoj suradnji ponovno je okupio knjižnice – predstavnike iz 16 zemalja Srednje i Istočne Europe s kineskim predstavnicima knjižničarstva u gradu Nanjing poznatom kao „drevna prijestolnica šest dinastija“. Domaćin i organizator Forum-a, Knjižnica Nanjing, smještena u središtu grada, treća je po veličini knjižnica u Kini. U njenom se fascinantnom fondu čuvaju drevne raritetne knjige, dokumenti i rukopisi koji datiraju od dinastije Tang do dinastije Ming. Osim što je besplatna i potpuno otvorena za javnost, uz brojne knjižnične usluge i programe ima posebnu ulogu u očuvanju kulturno-povijesne baštine Kine i kao Nacionalni centar za restauraciju starih knjiga. Centralna tema Forum-a bila je zajednička korist i napredak knjižnica kroz uzajamnu suradnju.

Na okruglim stolovima razgovaralo se o izgradnji urbanih prostora za čitanje i čitanje povijesti gradova, o inovacijama u promociji književnosti, o očuvanju i kreativnom korištenju vrijednih starih knjiga, o društvenoj participaciji i kvalitetnom razvoju knjižnica, o raznovrsnim knjižničnim uslugama i njihovom opsegu, dok je knjižničarstvo, naš grad i bakarsku knjižnicu, predstavila knjižničarka Jelena Šubat iz Gradske knjižnice Bakar.

Uz njeno izlaganje o Raznovrsnim knjižničnim uslugama i njihovom opsegu u našoj knjižnici, prikazan je (8') film „Grad u knjizi“ na engleskom jeziku, kojim je predočeno 15 godina rada i djelovanja knjižnice. U vrlo uspješnoj komunikaciji, upoznavanju knjižnica, razmjeni znanja i vještina, kroz razgled brojnih kineskih knjižnica i kulturno-povijesnih znamenitosti, stekla su se vrijedna poznanstva i bogatstvo uvida u različitosti i kvalitetu knjižničarstva.

Ljubazni domaćin, g. Chen Yun, ravnatelj knjižnice Nanjing, u razmjeni darova, bakarskoj je knjižnici darovao knjigu - repliku drevnih kineskih rukopisa.

Posljednjeg dana Forum-a u sklopu kulturne ture, organiziran je posjet knjižnici u Šangaju – Shanghai East Library, gdje su se sudionici imali priliku upoznati s principima vrhunske tehnologije implementirane u pametne knjižnice. Knjižnice kao čuvarice kulturne baštine nezamjenjiva su karika u međunarodnom lancu kulturne razmjene. Uspješno održan 3. Forum o kulturnoj suradnji 2023. ispunio je sva očekivanja i svrhu. Dijeljenjem knjižničarskih iskustava i znanja ojačao je kulturnu suradnju među knjižnicama članicama pa s ponosom možemo reći da je Gradska knjižnica Bakar svojim neprekidnim sudjelovanjem postala važan dio međunarodne knjižničarske zajednice. ■

IZLOŽBA I PREDAVANJE U MJESECU HRVATSKE KNJIGE

„DOŽIVJETI CAMINO DE SANTIAGO S RADOVANOM BRNELIĆEM”

Brojnim je hodočasnicima, putnicima i ljubiteljima hodanja Camino de Santiago jedno od putovanja o kojem sanjaju, planiraju i voljeli bi ga jednom proći.

Tekst: Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat
Foto: Miljenko Šegulja

Više od 300 tisuća ljudi svake godine prođe „put za Santiago”, što u prijevodu i znači Camino de Santiago, prateći žute strelice i crteže žutih školjki koji označavaju hodočasnički put.

Odredište im je grad Santiago de Compostela u Španjolskoj, u čijoj se raskošnoj katedrali, prema vjerovanju, čuvaju ostaci svetog Jakova Apostola. Svatko ima vlastite razloge i porive zašto se odlučio na ovo putovanje, ali cilj je svima zajednički. Isti taj put, od 800-tinjak km propješačio je i gospodin Radovan Brnelić iz Viškova i svoje hodočašće zabilježio fotografijama koje su krasile naš galerijski prostor od 16. listopada do 31. prosinca 2023. g.

Povodom Mjeseca hrvatske knjige, 16. listopada 2023. g. pred brojnim je znatiželjnicima i simpatizerima održao i predavanje uz video prezentaciju sa svog hodočašća.

Na zanimljiv i svojstven način, pun dosjetki i humora, zainteresirao je prisutne, uz podstrek i važne upute za ostvarenje zahtjevnog, ali čarobnog putovanja za pamćenje. ■

KNJIŽEVNA VEČER S INGRID DIVKOVIĆ

Književnu večer s riječkom spisateljicom i blogericom Ingrid Divković i njenom „prozom za dušu“ dugo ćemo pamtitи.

Tekst: Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat
Foto: Miljenko Šegulja

Bakarskoj se publici, 09. studenoga 2023. g., predstavila govorci o svojim književnim ostvarenjima te čitanjem prozno-poetskih tekstova koji su nas sve i nadahnuli i ohrabrili.

Njeni tekstovi govore o ljubavi i prijateljstvu, o obitelji i odnosima, o duhovnom razvoju i samostvarenju, o potrebi za osobnim rastom i sazrijevanjem... O oprاشtanju i zahvalnosti... O čovjekovoj duši i njenom ispunjenju.

Ingrid je spisateljica i blogerica, dobitnica je nagrade Influencer 2018. godine u kategoriji književnost po izboru časopisa Cosmopolitan Hrvatska.

Njene su knjige: J..e li vas ego?, Živi mi se, Sanjari i borci, Knjiga za divlju ženu, Stare duše ne stare i sve ih je redom predstavila publici.

Otvorena i jednostavna, draga i iskrena, osvojila je bakarsku publiku koja je znatiželjno upijala autoričinu prozu, s novostvorenom potrebom za čitanjem svih njenih naslova. ■

VEČER POEZIJE S JELENOM MIHOLJEVIĆ

Jelena Miholjević, kazališna, televizijska, filmska i radijska glumica, na književnom je susretu, 21. prosinca 2023. g. u bakarskoj knjižnici počastila publiku predivnom poezijom iz svoje prve zbirke „Taj glas“.

„Pjesme su to koje nas se tiču, u kojima se prepoznajemo. Pjesme uz koje staje vrijeme i počinje čarolija. Jelena Miholjević zna da su uspjeh i neuspjeh po-djednake varke, da idu jedna uz drugu, ali ne da uspjehu da uzleti, ni neuspjehu da obeshrabri. Svetla i mračna, tužna i razdragana, zatvorena u sebe, ali otvorena optimizmu, pjesnikinja Jelena Miholjević uspjela je izvući korist iz genijalnih tuđih tekstova koje izgovara i čita godinama i pronaći svoj glas, taj glas, koji je, očito glas mnogih od nas koji ga razumijemo, prihvaćamo i osjećamo kao svoj“, zapisano je na koricama njene zbirke, iz koje je bakarska publika imala privilegiju doživjeti odabранe pjesme u Jeleninoj interpretaciji, njenim prelijepim glasom.

Vođena glavnim urednikom svoje zbirke Zoranom Maljkovićem, Jelena je birala i deklamirala pjesme „One s jastuka“, „One iz pjene“, „One s bicikla“, „One potresne“, „One s tračnica“, „One s vjetrom u kosi“... i baš je svakom uspjela dirnuti publiku izazvavši emocije i pljesak.

Počašćeni njenim dolaskom, ponosni na nju, glumicu i književnicu, našu zavičajnicu koja je po svojoj majci, glumici Leli Margitić, Krasičarka.

Tekst: Dolores Paro-Mikeli i
Jelena Šubat
Foto: Miljenko Šegulja

Sve nas je osvojila: profesionalnošću, toplinom, jednostavnosću, vrednjom i ljubavlju prema Bakru i našem kraju, a te je večeri s nama, i Jelena bila doma. Hvala joj za to! Podarila nam je i pjesmu „Vrnjivan se“, dar svima nama, za trajno sjećanje. ■

VRNJIVAN SE

Moja nona

Moja i Pavlova nona

Moja, Pavlova i Tihanina nona

Lelina mat

Lelina i Vladimirova mat

Alfonsova žena

Ivkina sestra

Zorkina sestra

Blankina sestra

Meričina sestra

Ljubičina sestra

Maksimiljanova sestra

Hćer Augusta Lovre

Pomorca

I hćer Marije, Kuzmićinka

Ča su je si zvali Majka

Moja nona Anka

Vnuka Kuzme i Petre

Bižnona Bartola, Ivone

I Ade

Povedala mi je

Kako je šla

Va školu va Bakar

I kako ju je onput

Bura zakropila za zid od školi

*I ni se mogla odlepít
Od silnoga veta*

*Moja nona Anka
Morda je jušto radi toga
Zakropljena z burun
Morda je radi toga
Postala učiteljica
Opismenjivačica*

*Moja nona dišala je na sapun
Mešala književni i domaći
Od rožić su joj se najveć
Pijažale - gladioli
A najvolela je on festival
Va San Remu*

*S devedeset let
Plavala je prsno, leđno
Potle bi poželeta
Jedan gelato od citrone*

*Spušćivan se prema Bakru
Prema zidin
Ki su moje stare
Branili od buri
Ča je na oven svitu
jačeg zagrljaja
od zagrljaja veta?*

ČITAJ MI! S TETOM JOSIPOM LAZAREVIĆ

Kampanja za poticanje čitanja naglas djeci od rođenja „Čitaj mi!“ ove godine slavi 11. obljetnicu provođenja.

Tekst i foto:
Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat

Kampanja je pokrenuta s ciljem da čitanje naglas postane stalna aktivnost u hrvatskim obiteljima i sa željom da usluge za djecu rane dobi i njihove roditelje postanu dijelom stalnih knjižničnih programa u knjižnicama. Važnost kampanje prepoznali smo od samog početka pa već dugi niz godina u Knjižnici održavamo pričaonice praćene kreativnim radionicama. Svojim stručnim, ali i zabavnim pristupom, odgajateljica Josipa Lazarević djeci čita priče koje nadahnjuju i poučavaju životnim vrlinama. Slikovnice koje se čitaju najmlađima pomno su birane kako bi bile pristupačne, zanimljive i što je najvažnije, edukativno-odgojne.

Tako su se u drugoj polovici godine čitale priče „Mišini novi prijatelji“ i „Vjeverice svađalice“.

Ususret božićnim blagdanima, 11. prosinca 2023. g. održane su prigodna pričaonica i radionica za djecu „Svemirci gačoljupci pomažu Djedu Mrazu“. Spontani i radoznali malšani kao i uvijek, s velikim oduševljenjem dočekuju druženje s tetom Josipom. Nakon priče, u opuštenom raspoloženju, uz pjesmu i ples, kao iznenađenje malim pričoljupcima, pojavio se „pravi pravcati“ Djed Božićnjak koji je, već tradicionalno, začinio ovo predblagdansko druženje. ■

MEDIJSKI PARTNERI GRADA BAKRA

NOVI LIST

Pomorski Radio
www.radio-bakar.hr 95.0 mbaww

RIPRSTEN
REGIONALNI INTERNET PORTAL

tunera.info
www.tunera.info

UDRUGA "BAKARSKA GOSPODA I KAPITANI"

GODINA PUNA IZNENAĐENJA

Godine prolaze, a generacije srcem njeguju i obilježavaju Sv. Nikolu 6. prosinca u Kraljevici.

Tekst: Branka Jalšovec

Foto: Miljenko Šegulja

Pošle je godine obilježena 25. obljetnica konvoja koji kreće iz Rijeke, a pridružili su se Kostrena i Bakar na brodu Vila Velebita II. Konvoj uplovljava u Kraljevicu gdje sudionike uvijek dočekuju na visini, s osmijehom domaćina, uz rakiju i suhe smokve. S rive kreće procesija u crkvu koja je uvijek puna vjernika, a važno je napomenuti da ni bura ni nevera nisu zaustavile hodočasnike. Drago nam je da smo se i prošle godine svi okupili - Bakarska gospoda

i kapitani, Gradska straža Bakar, Pomorska škola Bakar te brojni građani. Velečasni je pozdravio sve prisutne, a kapetan Darko Glažar zapalio svijeću. Po završetku svečane mise i prikladnog domjenka uz muziku, vraćamo se svi skupa u Bakarsku valu. Sirenama pozdravljamo mještane Bakarca te svih na rivi u Bakru koji nas dočekuju kuhanim vinom, čajem, fritulama i ponekad muzikom. Pristaju brodovi iz Rijeke, Kostrene te male brodice, na kratkom

i ugodnom zajedničkom druženju. Delicije organizira Turistička zajednica Grada Bakra i Udruga Bakarska žena. Pomorska tradicija već od srednje škole učenicima pokazuje put običaja pomoraca te kreće blagdansko druženje.

...
Kao i uvijek, dobro se dobrom vraća. Tom mišlju ustrajemo niz godina u Udrizi Bakarska gospoda i kapitani. Radom dolaze i uspjesi te težnja za očuvanjem kulturne baštine. Zadnji kvartal u 2023. godini bilježimo uređenjem šetnice Potok, u suradnji s gđom Mirjanom Perković građanima omogućujemo mjerjenje šećera i tlaka, posjećujemo kulturne znamenitosti, sudjelujemo u raznim događanjima, štujemo crkvene blagdane, dan Sv. Andrije zaštitnika grada Bakra, putujemo s članovima i dragim ljudima, odlazimo na advent u Graz 07. prosinca 2023.

Sva nas događanja obogaćuju, njima gradimo prijateljstva, jačamo motivaciju i težimo ka novim ostvarenjima,

stoga smo adventsku večer proveli u restoranu motela Marina gdje su ugođaj i druženje bili odlični. U Kostreni smo posjetili Kuću kostrenskih pomoraca. Postav nas je oduševio, stoga upućujemo sve pohvale za uređenost i sadržaj.

I za kraj, naglašavamo da nas je malo, ali smo vjerni i u svemu prisutni, koliko god nam dopuštaju naše mogućnosti. Ovim putem zahvaljujemo svim članovima i prijateljima, simpatizerima Udruge, Gradu Bakru, Turističkoj zajednici Grada Bakra, Miljenku Šegulji na fotkicama, Dmitriju Čegodajevu na izradi plakata, KUU Sklad Bakar, sponzoru Caffe baru Caponka te svima koji nas voze i omogućuju da stignemo na sva mjesta, Baškotarni Bakar te obitelji Mureti na snimanju povodom obnove barke Pasara iz 1961. godine.

U nadi da nismo nekoga izostavili, svima želimo puno zdravlja i druženja, uspjeha i ispunjenja želja. ■

UDRUGA "BAKARSKA ŽENA" BAKAR

AKTIVNOSTI "BAKARSKE ŽENE"

Tekst:
Klaudija Forempoher

„24. DAN RUŽIČASTE VRPCE“

Povodom obilježavanja „Dana ružičaste vrpce“ Udruga „Bakarska žena“ i ove godine uključila se u hvalevrijednu humanitarnu akciju. U Republici Hrvatskoj „Dan ružičaste vrpce“ ove godine obilježen je po 24. put. Akcija je održana 06. listopada 2023. godine uz dežurstvo članica od 8 do 12 sati. Prodano je 120 ruža. Članice Udruge prodavale su ruže po cijeni od 2 EUR na adresi Primorje 147 u Bakru. Ovaj humanitarni projekt ima zajednički cilj, upozoriti na važnost ranog otkrivanja raka dojke kako bi se povećao broj izlječenja. Prikupljena sredstva donirana su Udrizi žena operiranih dojki „Nada“ iz Rijeke. ■

SOLIDARNOST NA DJELU

Sabirna akcija pod nazivom „Solidarnost na djelu“ u organizaciji Crvenog križa Republike Hrvatske provodi se od 1973. godine. Ove godine obilježena je 51. obljetnica i provodi se drugog četvrtka u mjesecu listopadu. Prikupljaju se materijalna i novčana dobra, a u akciji sudjeluju volonteri. Udruga „Bakarska žena“ često podržava akcije volonterskog rada, a tako će i ubuduće. Članice Udruge ujedno su i članice Crvenog križa, Podružnica Rijeka, dežurale su u prostorijama udruge Primorje 145, u Bakru od 8 do 12 sati (prodavali su bonove). ■

KNJIŽEVNA VEČER S ARONOM BARETIĆEM

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige u prostorijama Udruge „Bakarska žena“ 26. listopada 2023. godine, gost večeri bio je Aron Baretić – ABe. ABe je rođen 23. studenog 1965. u Rijeci. Pisati počinje već u osnovnoj školi. Nakon uvodnih riječi autora, njegova djela prezentirala je gđa Smiljka Vulinović (čitajući citate iz njegovih djela, komentare i osvrt na napisano). Budući je pomorac već pune 33 godine, kapetan duge plovidbe, ljubav prema pisanju ne prestaje.

Napisao je knjige „43° na lijevo“, „Uspomene jednog sumanutog“ i tri zbirke pjesama „Ja kao ja“, „Gotovo zabravljena sjećanja“ i „Ponovno kompletan“. Uživali smo u večeri i ugodnom druženju, predstavljajući svoje zbirke pjesama, pomorske priče, i tu nije kraj, jer upravo piše autobiografsku zbirku putopisnih priča. ■

SLATKIJADA

U druga Bakarska žena odazvala se pozivu na „Slatkijadu“ u organizaciji Turističke zajednice Grada Bakra i Vijeća mjesnog odbora Kukuljanovo. Manifestacija je održana u Domu kulture Kukuljanovo 08. listopada 2023. godine, povodom obilježavanja blagdana Sv. Franje Asiškog. U ime Udruge Bakarska žena, članica udruge gđa Ludmila Kezić napravila je čokoladnu tortu pod nazivom „Starinska čokoladna torta“. U muzičkom programu sudjelovao je Dar Mar band, a uzvanici i natjecatelji uživali su u degustacijama torti. ■

DONACIJA ZA SV. ANU

U 2023. godini Dom Sv. Ana, Caritasov Dom za žene i djecu – žrtve obiteljskog nasilja u Rijeci, bilježio je trideset godina svoga rada. Tijekom godina 2056 korisnika potražilo je pomoć, a od toga je najveći broj djece. U 2022. godini smješteno je 79 novih korisnika, od čega 48 djece. Obzirom na permanentno veliki broj korisnika i potrošnju velike količine hrane, sredstva za higijenski prostor, sredstva za osobnu higijenu, a ove godine i većeg

broja djece (djece osnovnoškolske dobi) imali su potrebu za školskim priborom i raznim materijalima za školu. Udruga Bakarska žena rado je prihvatile pismo pomoći za donaciju. Članice Udruge dežurale su u prostorijama Udruge od 27. do 30. studenog od 08 do 12 sati, a popodne od 16,30 do 18 sati. Ovim putem naša Udruga zahvaljuje svima na nesebičnom davanju i pružanju ruke pomoći za potrebitе. ■

SVJETSKI DAN ŠEĆERNE BOLESTI

Svjetski dan šećerne bolesti obilježava se 14. studenog, dvadeset drugu godinu zaredom, po preporuci Međunarodne dijabetičke federacije. U 2023. godini naglasak je usmjeren na važnost prepoznavanja rizika od razvoja šećerne bolesti tipa 2 kako bi se spriječilo ili usporilo razvoj komplikacija te važnost pristupa informacijama i skrbi kako bi se osiguralo pravodobno liječenje.

Udruga je organizirala mjerjenje šećera i tlaka u prostoriju Udruge 11. studenog 2023. godine od 8 do 12 sati, uz dežurstvo članica Udruge Bakarska žena. Akciju je provodila gđa Mirjana Perković, Udruga dijabetičara Grada Bakra. Šećerna bolest u zemlji i svijetu posljednjih desetljeća postaje javnozdravstveni problem. ■

„MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA 2023.“

Dodjela nagrade „Volonterke i volonteri godine“ za 2023. godinu

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera, društva SMART – Volonterski centar Rijeka, Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija organizirali su u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku svečanost dodjele nagrade „Volonterke i volonteri godine“ za 2023. godinu istaknutim volonterkama i volonterima s područja Županije i Grada, 5. prosinca 2023. godine.

Dodijeljene su i pohvale Volonterskog centra Udruge SMART, a jedna je otišla u ruke Udruge „Bakarska žena“. Jako smo ponosne na dodijeljenu nagradu, gdje je prepoznat naš nesebičan volonterski rad, humanitarnost, predanost, slobodno vrijeme, što čini temelj zajednice. Volonterski rad i ova nagrada samo nas izgrađuje, da budemo bolji i humaniji.

Ovim putem koristimo priliku da se zahvalimo KUU Sklad iz Bakra koji su prepoznali naš rad te nas nominirali za volontere godine. ■

KUU SKLAD

PREDAVANJE NA TEMU „BAKARSKA ŠALA“

Slavanaugh bakarsku povijest, odnosno jednu njezinu pomalo bizarnu epizodu s početka 20. stoljeća evocirana je u Kulturno-umjetničkoj udruzi „Sklad“ Bakar.

Tekst:
Dunja Vladislović

Usubotu, 10. veljače 2024. navršila se je, naime, 126. obljetnica poznate „Bakarske šale“ (tal. la Beffa di Buccari), u kojoj je protagonist bio kontroverzni talijanski pjesnik, političar i ratnik Gabriele D'Annunzio. On je, u noći s 10. na 11. veljače 1918. godine, s tri mala ratna čamca uplovio u bakarsku luku i ispalio nekoliko torpeda na brodove austrijske trgovačke mornarice, koji su bili usidreni

u Bakarskom zaljevu. Torpeda nisu eksplodirala, nikakve štete nije bilo budući da su bila zaustavljena protutorpednim mrežama, a D'Annunzio je pobegao prema Anconi, izbjegavši austrijsku odmazdu. Bio je to čin kojim su Talijani željeli uznemiriti neprijatelja, iskazujući hrabrost, pa čak i drskost, budući da je plovidba od Venecije do Bakra bila izuzetno opasna i pod budnom kontrolom snaga

Austro-Ugarske monarhije. Oni su time na neki način nastojali ismijati neprijatelja i podići borbeni moral talijanskoj vojsci, koja je samo nekoliko mjeseci prije toga pretrpjela strahovite gubitke u bitci kod Kobarida.

Volonterska sekcija „Sklada“ organizirala je zanimljivo predavanje o Bakarskoj šali, koje je u suradnji s učenicima Pomorske škole Bakar održao prof. Bore Šrbac. Predavanjem je prof. Šrbac prizvao u sjećanje nekadašnju važnost Bakra i bakarske luke, te svratio pozornost na sve ono što je Bakar predstavljao u konstelaciji zbivanja u vrijeme Velikoga rata 1914.-1918. O odjeku i važnosti ovog događaja u Italiji govorи i činjenica da je jedan od protagonisti Bakarske šale, Costanzo Ciano, odlikovan zlatnim odličjem i naslovom Grof od Bakra, (tal. il Conte di Buccari). ■

LJUBAV KOJA NAS POKREĆE

Romantični ambijent bakarskoga Frankopanskog kaštela u subotu 17. veljače bio je pozornicom koncerta pod nazivom Amore e musica, Ljubav i glazba, u organizaciji KUU Sklad iz Bakra. Uz Sklad su nastupili i njihovi dragi prijatelji, zbor Zajednice Talijana iz Vrsara, La Contrada.

Tekst:
Dunja Vladislović
Foto:
Miljenko Šegulja

Ženski zbor Sklad, kako smo imali priliku čuti u uvodnom obraćanju njihove predsjednice Dunje Vladislović, ovaj koncert održava na početku još jedne godine prepune planova i aktivnosti. U posljednjih nekoliko godina Sklad prihvata sve veće izazove, a posebno su ponosni na svoj nedavni koncert u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci, gdje su uz bok vrhunskih solista zajedno s prijateljskim zborom Zvir iz Jelenja, izveli slavnu Mozartovu Krunicbenu misu.

Koncertni program bio je nešto ležerniji, a sastojao se od hrvatskih tradicijskih skladbi u obradama poznatih hrvat-

skih glazbenika. Svoj program, pod nazivom Zvoni pjesma, Sklad je posvetio, kako su naglasili, ljubavi koja nas pokreće, ljubavi prema bližnjima, prema glazbi, odnosno svemu onom lijepom što naše živote čini bogatijima i ispunjenijima. Na repertoaru Sklada našli su se mali hrvatski biseri u obradama Jakova Gotovca, Borisa Papandopula, Josipa Kaplana i drugih, dok je MPZ La Contrada publiku počastio skladbama na istro-venetskom narječju, čime, između ostalog, daju svoj doprinos očuvanju ovog lokalnog govora. ■

KUD „PRIMORKA“

45 GODINA KUD-A „PRIMORKA“ KRASICA

U večeri prepunoj emocija Kulturno-umjetničko društvo „Primorka“ Krasica 22. prosinca 2023. godine proslavilo je 45. obljetnicu svog postojanja. „Primorka“ je rođena 11. prosinca 1978. godine. Kazališni amaterizam glavna je djelatnost Primorke, koja je najprepoznatljivija upravo po svojim kazališnim ostvarenjima.

Tekst:
Gordana Kovačević
Foto:
Miljenko Šegulja

Kazališna i dramska djelatnost u Krasici je daleko starija i ima stoljetnu tradiciju. Najstariji podatak je iz 1919. godine koji govori da je Stanko Golik na scenu postavio dramu „Živili maloobrtnici“. Od 1933. do 1939. godine djelovalo je „Udruženje kazališnih dobrovoljaca“ u kojem je pripremao i režirao kazališna djela Alfons Margitić (otac glumice Lele Margitić). U tom periodu odigrali su dvadesetak predstava. Svečano otvorenje Doma kulture „Franjo Tijan“ bilo je 1951. godine i za tu prigodu krasičarski kazališni amateri odigrali su dramu „Hasanaginica“ u režiji Anta Tomasa. Bilo je perioda kada su na „daskama koje život znače“ intenzivno igrane predstave, ali i perioda kada kazališni amateri nisu djelovali.

Desetak utjecajnih i za kulturu značajnih Krasičara prije 45 godina osnovalo je KUD „Primorka“, a za prvu predsjednicu izabrali su Andelku Pavešić. Period je to kada se u kazališnom izričaju okušao velik broj mještana. Režiser Andelko Štimac postavio je na scenu nekoliko predstava od kojih je najpoznatija „Duh“. Osamdesetih godina djeluje i mlađa dramska grupa, a iz nje su iznjedrili mladi glumci koji su zaigrali tada suvremenije komedije „Tragedija genija“, „Let iznad nogometnog grijezda“ i druge. U narednom periodu su „Primorka“ i njezini članovi uvijek bili aktivni nositelji kulturnog života mjesta, okušali se u pjevanju, ali je kazališno djelovanje utihnulo. 2004. godine na inicijativu Mirka Relića pokreće se novo uspješno razdoblje

zaljubljenika u kazalište. Započelo se s kulnom komedijom „Ženidba po rukavice“ koja je odmah imala velik uspjeh. Od tada je odigrano dvadesetak premijernih predstava prema djelima poznatih svjetskih i hrvatskih književnika: Goldonia, Moliera, Ruzzantea, Šoljana, Gavrana, Načinovića i dr. Velik broj komedija preveden je na čakavsko narjeće. Za prijevod na krasičarsku čakavštinu zadu-

žen je Josip Brusić uz asistenciju Eleonore Sokolić Brusić. KUD-ovci su sudjelovali u mnogobrojnim projektima od kojih je najpoznatiji „Luzijana i Karolina“. Već desetak godina povodom Svetog Nikole, za predškolsku djecu na području Grada Bakra, igraju dječje predstave.

Na Festivalu hrvatskih kazališnih amatera u organizaciji Hrvatskog sabora kulture sudjelovali su pet puta. Članovi su osvajali i mnogobrojne nagrade na različitim festivalima za najbolje uloge, scenografiju, kostimografiju. KUD je nositelj kulturnog života Krasice, Grada Bakra, Županije te su predstave igrane diljem Republike Hrvatske i van granica na različitim festivalima, manifestacijama, susretima. Pojedine predstave odigrane su i tridesetak puta. Primorkom su prošle mnoge generacije glumaca, režisera, scenografa, kostimografa, dramskih pisaca, tehničara, ali tu je i mnogobrojna vjerna publika. U posljednjih 20 godina predstave su režirali Davor Jureško, Denis Brižić, Serđo Dlačić, Alisa Debelić. Kostimografiju osmišljavaju Anton Plešić i Vlasta Paravić, plakate i programe Marina Ljubanov i Barbara Argentin-Štiglić, scenografiju oslikava Veronika Brčić. Uz navedene članove u ovom članku, stalnu glumačku postavu čine i Nenad Mlacović, Darko Margitić i Andelko Čizmazija. Šaptačice su Blaženka Njegovan i Doris Brkljača. Godinama je djelovala mlađa dramska grupa koju je vodila Gordana Kovačević, a iz koje su stasali mladi umjetnici i kvalitetna kazališna publika.

Na svečanoj proslavi 45. obljetnice otvorena je prigodna izložba plakata i fotografija koje vode kroz život KUD-a. Izložba je postavljena uz stručno vodstvo Rajka Samue-

ja-Kačića. Članovi Karmen Mlacović, Elizabeta Striebl, Branislav Starčević, Iva Miculinić i Gordana Kovačević odigrali su nekoliko inserata iz različitih kazališnih predstava (Sve o ženama, Ženidba po rukavice, Romanca o tri ljubavi). Kao poseban gost u programu je sudjelovao poznati mladi gitarist Natko Štiglić. Program su na zanimljiv i lepršav način vodile mlade članice Antonija i Petra Mlacović.

U ime Hrvatskog sabora kulture predsjednica udruga Primorsko-goranske županije gđa Vedrana Spadoni Štefanić uručila je KUD-u „Primorka“ Dijamantnu diplomu za uspješan rad na širenju i razvijanju kulturno-umjetničkog amaterizma i hrvatske kulture. Predsjednik Gradskoga vijeća Grada Bakra Milan Rončević u ime Grada Bakra čestitao je na velikom jubileju. Dodijeljena su priznanja počasnim članovima Darku Paraviću, Franu Sokoliću, Miljenku Paladinu i Darku Sokoliću koji su svojim iznimnim doprinosom obogatili rad KUD-a „Primorka“ Krasica. Vijeće mjesnog odbora Krasica sudjelovalo je u organizaciji ovog važnog jubileja. Uz pjesmu mnogobrojnih Krasičara i gostiju te rođendanske torte večer je ispunjena emocijama.

„Primorka“ ne miruje. U tijeku su probe i pripreme za komediju „Češalj“ prema dramskom tekstu Fadila Hadžića. Amaterizam osim odgovornosti i profesionalnosti u sebi nosi i ljubav. Za uspješan kazališni rad i kulturnu djelatnost uz entuzijazam pojedinaca svakako su važni i uvjeti i prikladni prostori. U očekivanju smo nastavka rada u našem novouređenom Domu kulture. Veselimo se novim predstavama i novim obljetnicama. ■

KUD „SLOGA“

KUD SLOGA I KLAPE ODUŠEVILI HRELJINSKU PUBLIKU

Svake godine u predblagdansko vrijeme KUD „Sloga“ iz Hreljina priprema tradicionalni koncert za svoje mještane, drage goste i uzvanike.

Tekst: Ana Sošić
Foto: Miljenko Šegulja

Prošlogodišnji Božićni koncert KUD-a „Sloga“ s gostima održan je 16. prosinca 2023. g., u duhu klapske pjesme. Uz domaćine, Pjevački zbor „Sloga“ i Žensku klapu „Hreljin“, nastupile su renomirane i nagrađivane klapе, Muška klapа „Kastav“ i Ženska klapа „Kastav“, a poseban gost bila je poznata pjevačica zabavne glazbe Tamara Brusić. U ispunjenoj dvorani Doma kulture Hreljin izmjenjivali su se gosti izvodeći prigodne božićne i zabavne pjesme. Raspoložena publika nagradila je svaku izvedbu velikim pljeskom, osobito samostalni i zajednički nastup Ženske i Muške klapе „Kastav“. Isto tako, popratili su i nastup poznate pjevačice zabavne glazbe Tamare Brusić, koja je, uz

pratnju Ženske klapе „Hreljin“, otpjevala drugo plasiranu skladbu s ovogodišnjeg MIK-a „Ženske za feštu“. Poseban glazbeni doživljaj bila je izvedba nevijske kolende – „Na dobro nam Božić dojde“. Nevijska kolenda tradicijski je napjev iz sela Neviđane s otoka Pašmana. Pjeva se od 17. stoljeća, a proglašena je nematerijalnim dobrom Republike Hrvatske 2013. godine. U prvoj izvedbi Kolende, sudjelovale su Ženske klapе „Kastav“ i „Hreljin“, kao i Muške klapе „Kastav“, „Skalin“ i „Gradelin“. Ljepota i snaga kolenude te odlična izvedba koju je pripremio i kojom je dirigirao Saša Matovina, oduševila je prisutne.

Treba spomenuti i ostale sudionike koncerta, dugogodišnjeg voditelja Ženske klapе „Hreljin“ Ivana Nina Načinovića i dirigenta Pjevačkog zbora „Sloga“, koji svojim dugogodišnjim profesionalnim radom pridonose uspješnom djelovanju Kud-a „Sloga“, kao i voditelje Sinišu Žigrovića i Iva Šubata. Instrumentalna pratnja bio je priznati pijanist Mateo Žmak, solo dionice upečatljivo su otpjevale Ana Glasnović i Jasmina Ostojić, a program je lijepo vodio Gracian Čop.

Srdačne čestitke prisutnima uputili su Gradonačelnik Grada Bakra i saborski zastupnik Tomislav Klarić, predsjednica VMO-a Hreljin Marta Živko i predsjednica KUD-a „Sloga“ Ana Sošić. Zajedničkom pjesmom svih izvođača završen je koncert ispunjen duhom i ozračjem Božića te radošću i zajedništvom raspoloženih izvođača i publike.

Svakako je potrebno zahvaliti na potpori Gradu Bakru, VMO-u Hreljin i TZ-u Grada Bakra, organizatoru poznate manifestacije „Božić u Bakru“, u okviru koje je održan ovaj koncert, kao i Pizzeriji „Na Piketu“. ■

PIKADO KLUB NEPTUN BAKAR

PIKADOMANIJA U BAKRU

Pikado klub Neptun Bakar otvorio je svoja vrata svim zainteresiranim sugrađanima koji se žele okušati u ovoj sve popularnijoj sportskoj disciplini.

Tekst i foto:
Nikola Kočić

Scijelom privlačenja što većeg broja ljubitelja pikada, u ovom članku odgovaramo na nekoliko učestalih pitanja kojima će čitatelji doći do važnih informacija o radu Kluba:

Tko sve može postati članom Pikado kluba Neptun?

Ne postoji nikakav uvjet za članstvo. Dobrodošli su svi zljubljenici u pikado.

Gdje i kada se održavaju treninzi?

Treninzi se održavaju u Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru. Prostor za trening je otvoren svaki dan od 18:00 do 21:00 sat osim petkom kada Klub igra ligašku utakmicu.

U kojim natjecanjima se Klub natječe?

U Pikado savezu Primorsko-goranske županije postoje 3 lige, a mi smo stabilni članovi 2. lige te svaki petak igramo ligašku utakmicu kod kuće ili u gostima.

Osim lige, svake godine igramo i kup te brojne Masters turnire. Natjecanja kreću u listopadu, a završavaju u svibnju tako da je ovo zapravo „zimski“ sport.

Koliko članova trenutno broji Klub i kakvi su planovi za sljedeću godinu?

Trenutno Klub ima 11 članova, a cilj je pored trenutne ekipa koja se natječe u 2. ligi osnovati još jednu ekipu koja bi krenula s natjecanjem iz 3. lige. Početak natjecanja je 01. listopada tako da imamo dovoljno vremena za sastaviti novu ekipu.

Gdje se zainteresirani ljudi mogu javiti i postaviti pitanje?

Odnedavno su pokrenute Facebook i Instagram stranice Pikado klub Neptun Bakar stoga se svi zainteresirani mogu javiti putem spomenutih društvenih mreža ili pozivom na broj telefona 091/160-0266.

I za kraj poziv svima: dodite i probajte pikado! Mi smo probali prije 5 godina i od tada nam je pikado dio svakodnevice. Vidimo se! ■

KDU PRAPUTNJAK

TRADICIONALNO OBILJEŽAVANJE „MARTINJA“

Vinogradarstvo i vinarstvo dugo su u tradiciji mještana Praputnjaka, stoga je Kulturno-društvena udruga Praputnjak tradicionalno obilježila blagdan sv. Martina, poznatijeg kao „Martinje“.

Tekst: Zvonimir Marušić
Foto: Pjer - Petar Lovrović

Dvadeset osam sudionika vinara-amatera iz Praputnjaka, Krasice, Hreljina i Bakarca, donijelo je u četvrtak, 09. studenoga 2023. godine svoje uzorce mladoga vina. U petak, 10. studenoga u Domu kulture Praputnjak, struč-

ni ocjenjivački žiri u sastavu enologinje Patricije Rumac i dvojice iskusnih vinara iz Triblja, Zvonimira Kuzmića i Boris Brukete, ocjenjivao je pristigle uzorke. Uzorci vina ocjenjivani su prema kriterijima za okus, miris, bistrinu i boju.

Najboljim vinom proglašeno je mlado vino, sorte žlahtina iz vinograda na Bakarcu u vlasništvu Marina Turine, vinara iz Krasice, kojemu je dodijeljena Zlatna diploma. Ostalim vinarima koji su zadovoljili kvalitetom određene kriterije dodijeljene su srebrne i brončane diplome. Prema zapožanju enologa, vina su svake godine sve kvalitetnija, što

možemo zahvaliti edukaciji tj. stručnim predavanjima enologa, razmjeni iskustava među vinarima, a ponajviše volji i želji vinara da svake godine naprave što bolji i kvalitetniji proizvod. Nakon podjele diploma svi prisutni družili su se uz zvukove harmonike grupe „Sakraboyski“ te uz prigodni domjenak i kušanje mladoga vina. ■

PETO GODIŠNJE DOBA

MAŠKARANI BAKARSKI KRAJ

Bakarski kraj oduvijek je poznat po tradiciji maskiranja, maškaranim zabavama, odlasku na Međunarodni riječki karneval i svojim zvončarima.

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
FotoKurti Fiumara

Ljubitelji maškara ove su godine ranije krenuli s pripremama znajući da je pred njima samo pet maškaranih subota, tj. kratka „mesovija“. Tradicionalnom zvonjavom, 13. siječnja Kukuljanski zvončari otvorili su peto godišnje doba u bakarskom kraju, zvoneći od Kukuljanova preko Škrlejava, Ponikava i Plosne do Krasice. U mjestima su ih dočekali veseli stanovnici i maškare koji su svoje zvončare počastili okrepom kako to i priliči u ovim maškaranim danim.

U suradnji sa svim našim karnevalskim grupama dogovorili smo da ove godine u našem Gradu održimo svih pet maškaranih zabava kako bi naši mještani i dragi gosti uživali tijekom cijelog razdoblja vladavine maškara. Sve zabave održane su u organizaciji karnevalskih grupa uz financijsku potporu Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra. Prvi „tanci“ održani su u Domu kulture na Zlobinu gdje se za odličnu zabavu pobrinula grupa „Žažara“, a za bogatu ugostiteljsku ponudu UO „Gradina“. Dom su ispunile gostujuće grupe iz Šmrike, Kraljevice, Drivenika, Škrlejava i Hreljinu te brojne maškare sa Zlobina i ostalih mesta Grada

Bakra koje su plesale do dugo u noć. Istoga dana s obilaskom je krenula i KG „Čočman Express“ čija limena glazba svake subote obilazi Hreljin i drage im prijatelje iz okolnih mjesta, primjerice 26. siječnja gostovali su u Kraljevcima, a sljedećeg dana na smotri „Zvona i kanat za bakarski kraj“. U Jadranovu su bili gosti 02. veljače, 04. veljače na Griškom karnevalu, a 09. veljače u Kostreni.

Kukuljanski zvončari s puno žara i volje prenose svoju tradiciju na najmlađe, stoga su drugi maškarani vikend posvetili sudjelovanju na smotrama zvončara za najmlađe pod nazivom „Mića smotra Frlanija“ (20. siječnja) i „Mića smotra Marčelji“ (21. siječnja). Desetak Kukuljanskih zvončara, koji su i prve subote sudjelovali u tradicionalnom oblaženju svoga Grada, zabavilo se i družilo s brojnim malim zvončarima iz cijele Primorsko-goranske županije. Veselo je bilo 20. siječnja u Domu kulture Škrlevo gdje su se od 17.00 sati uz animatore, igre, oslikavanje lica, ples i pjesmu na dječjoj reduti zabavljali brojni mališani odjeveni u svoje omiljene likove. Nakon zabave za najmlađe uslijedili

su „maškarani tanci“ uz zvukove grupe „Impuls“ koja je rasplesala Dom prepun Škrljevčana i njihovih sumještana te dragih prijatelja karnevalista. Uz organizatore - Škrljevske maškare, za bogatu ugostiteljsku ponudu pobrinuo se Barkconcept d. o. o., stoga su maškare uživale u dobroj atmosferi do ranih jutarnjih sati. Tradicija maskiranja u svim se mjestima kroz razne aktivnosti prenosi na najmlađe, a sve s ciljem kako bi uvidjeli čari petog godišnjeg doba. Stoga su vrijedne tete iz Društva „Naša djeca“ Bakar, u nedjelju 21. siječnja, u maloj sali Doma kulture „Matija Mažić“ organizirale dječju redutu na kojoj su male maškarice plesale, igrale zanimljive igre te guštale u finim krafnama. Smotra „Zvona i kanat za bakarski kraj“ nadaleko je poznata, a Kukuljanski zvončari i ove su godine, točnije 27. siječnja, uz pokroviteljstvo Grada Bakra te Turističke zajednice Grada Bakra, organizirali jedanaestu smotru zvončara. Na svom Kukuljanovu ugostili su sedam maškaranih udruga: Griške krabunose, Korenti demoni Ptuj, Grobničke Dondolaše, KG Čočman Express, Zametske zvončare, Zametske maškare te Ćićke zgončare. Okupljanje grupa započelo je u 12.00 sati ispred Doma kulture Kukuljanovo, a na radost mještana i posjetitelja u 14.00 sati krenula je povorka sudionika u dužini od 3 kilometra. U povorci je sudjelovalo oko 250 sudionika koji su krenuli od Doma

kulture Kukuljanovo prema Škrljevu, zatim po gornjoj cesti samog mesta Kukuljanova sve do Podola, a potom natrag po glavnoj cesti do mjesta polaska. Kukuljančani i njihovi gosti, duž trase su uživali cijelo popodne u zvonjavi zvončarskih skupina te u glazbi i plesu karnevalskih grupa. Nakon povorce i predstavljanja grupa svi ljubitelji maškara zabavljali su se na „tancima“ uz grupu Trio Vox i bogatu ugostiteljsku ponudu Barkconcept d. o. o.

Garancija za očuvanje tradicije je da se ista prenosi na mlađe generacije, stoga se u našim vrtićima, društvinama, karnevalskim grupama i školama njeguje ljubav prema maškarama kroz održavanje reduta, maškaranih zabava, izrađivanje i paljenje mesopusta, kao i sudjelovanjem u dječjim povorkama. Ove su se godine Društvo „Naša djeca“ Bakar, OŠ Bakar i Dječji vrtić Bakar 27. siječnja priključili veseloj Karnevalskoj dječjoj povorci u Rijeci te svojim maštovitim maskama obogatili povorku nasmijanih dječjih lica. Članovi Društva „Naša djeca“ Bakar plesali su Korzom kao „Čovik od slami“, a učenici Osnovne škole Bakar kao „Frankopani“. Vrtičarci iz Dječjeg vrtića Bakar predstavili su se maskom iz filma „The Mask“ i svojim odijelima zašutili rasplesani Korzo. Dječica iz Obrta za čuvanje Taša plesala su Korzom u maškarici voće i povrće.

Veselje se nastavilo na dječjoj reduti uz grupu Impuls, u organizaciji KG Čočman Express, održanoj u nedjelju 28. siječnja u Domu kulture Hreljin. Vesela muzika i šarenilo ukrasa, potaknuli su mališane da skakuću u svojim maštvitim maškaricama, a bogata tombola i slatkiši razveselili su velike i male.

Ljubitelji maškaranih zabava uživali su i tijekom veljače, a svoje originalne maske pokazali su na maškaranim tancima 03. veljače u Domu kulture Hreljin gdje su se za odličnu zabavu pobrinuli grupa Impuls i ugostiteljska ponuda obrta Medusa uz bogatu tombolu. Istoga dana Kukuljanski zvončari su, uz glazbu KG „Čočman Expressa“, nastavili svoju zvonjavu po bakarskom kraju i to od Zlobina preko Plasa, Hreljina i Praputnjaka pa sve do Bakra. Zvončari su 04. veljače sudjelovali na Griškim susretima te u popodnevnim satima u Domu kulture Kukuljanovo održali dječju redutu za brojne vesele maškarice. Posljednja maškarana

subota održana je u Domu kulture Hreljin u organizaciji KG „Čočman Express“ uz već spomenuti bend i ugostiteljski obrt, dok su istoga dana Kukuljanski zvončari sudjelovali na Smotri zvončara u Matuljima.

Tradicionalno, kao i svake godine do sada Grad Bakar su na Međunarodnoj karnevalskoj povorci u Rijeci predstavljale pripadajuće mu karnevalske grupe. Maštovite maske nastale u rukama vještih maškarona sačinjene od brojnih šarenih materijala, šljokica, perja, ukrasnih trakica, tila i raznih materijala zašarenile su riječki Korzo. Karnevalska grupa „Škrljevske maškari“ predstavila se maskom „Škrljevo – Kola“, dok je KG „Krasica pa Rio“ Korzom zaplesala u masci „Maslačak“. Kukuljančani su se ove godine predstavili maskom „Joker“, a Udruga Mesopustari Praputnjaka u masci „Praputnjarski črčki“. Maskom „Barbie“ predstavio se KG „Čočman Express“, dok su „Bakarske maškare“ Korzom plesale kao „Čovik od slami“.

Uvijek podržavamo karnevalske grupe u njihovim programima, a sve s ciljem očuvanja dugogodišnje tradicije po kojoj smo nadaleko poznati. Iz Proračuna izdvajamo 12.600,00 eura za održavanje maškaranih zabava i dječjih reduta, prezentaciju naših grupa na Međunarodnoj karnevalskoj povorci u Rijeci, odlascima na ljetne

karnevale te za održavanje karnevalskih običaja kroz razne programe.
Kako to i priliči i ove godine je peto godišnje doba završilo paljenjem mesopusta u vrtićima i školama te na Škrljevu, Hreljinu, Bakru, Kukuljanovu i Zlobinu u organizaciji njihovih karnevalskih grupa. ■

REDUTE NA RADOST DJECE

Tekst: Ivan Šamanić

Svatko je želio biti originalan i zapažen, a mnogima je to i uspjelo. Za nama je vrijeme karnevala, dječjih reduta i veselih karnevalske povorki u kojima su se zabavljali svi mladi i oni koji se osjećaju mladima. Vrijedno je ipak u ovom trenutku podsjetiti na dugu tradiciju organiziranja maškara i spaljivanja mesopusta krivca za sva zlodjela koja je učinio u mjestima ovog kraja, a u Rijeci je održan i 27. Dječji karneval u kojem je sudjelovalo 6.000 tisuća najmladih maski i 50 karnevalske skupine iz Rijeke, Zagreba, Malog Lošinja, Crikvenice, Kostrene, Triblja, Punta, Viškova, Kraljevice, Lopara, Hreljina, Gline, Bakra, Čavli, Srdići. Publici su osobito drage bile male maškarice u dječjim povorkama, koje su prolazile primorskim mjestima i selima uz glazbenu pratnju. U dugačkim povorkama među brojnim zanimljivim maškaricama viđeni su morski vilenjaci, crikvenički lavići, zečići, mići Bakrani, Škrlejvičani, Hreljani, grobnički tići, eskimi, kornjače, orepičići, bubamare, ovčice, klaunovi, Frankopani, veseli kauboji, fijolice, vještice, pčelice, zvončari, žabice, miševi i mačke i drugi omiljeni dječji likovi.

Dječje redute pratili su roditelji, baki, djedovi te prijatelji djece koja su sudjelovala u povorci. Svatko je želio biti originalan i zapažen, a mnogima je to i uspjelo. Zaista su male maškarice bile predivne i vidi se da je u njih uloženo mnogo truda i slobodnog vremena i ljubavi. Bez njihovih roditelja i starijih te odgajateljica i učiteljica ne bi bilo ni njihovih prekrasnih maski. Riječki karneval za najmlade bio je kao i do sada drag i malima i velikima, a zadovoljan je bio i Meštar Sandi i nova kraljica Riječkog karnevala Sara Đukić koja je od malih nogu u maškarama, voli ih i živi za njih. Do kraja ovog kratkog karnevala, odnosno spaljivanja na lomači mesopusta, organizirane su dječje redute u skoro svim primorskim mjestima, jer je tradicija duga i nitko je ne smije iznevjeriti.

BOH DAJ LJUDIĆI,

Ste mi ča?

Zima nan je pasala, ma ako čemo za pravo govorit ni je ni bilo. Ki dan bure, malo snega i leda, malo mrzline, malo već dažja i evo nan proliča. Se je propupalo i prolistalo, pu mene je na privratu se procvalo, se diši po rožican ke moja suseda z velen gušton nastoji. Ja niman mota za rožice, ni za one ča va kuće bivaju ni za one vane. Moj otac bi bil rekjal da kade ja stanen tu trava ne raste, i imel je pravo. Pa ne moren bit za se, ča ne? Rožice ke san dobila za rođendan san dala susede pa ih je ona posadila tako da sad na privratu imamo lipi šari tulipani i još nekakov grmić z roza cvetićemin za ke ne znan kako se zovu, ma su lipi. Kuntenta je suseda, a ja san obećala da ču ih ki put i ja zalet. Za Vazam san dobila nekakov ščap od bambusa ki se va važu z vodun drži, to su mi zajedno rekli da j' to rožica za me! Niš joj ne rabi leh neka vodi nadolevan. Čemo videt kuliko će to zdurat! Ako pusti ki korenici čemo ju dat susede da i to kade pikne pa čemo za ko letu imet bambusovu šumu na privratu.

Ovo zgora van je bil uvod, aš ne smen zajedno va glavu. Tako su mi rekli, a znate kako su stari ljudi govoreli, ja san jedna od oneh ča bi na rit progovorila ako na usta ne moren i tako da van se zajedno pofalim z jednun velun stvari, velun novitadun va mojoj familje.

Moja gospođa majka je već ženska va (najboljeh) leteh. Ne smen van napisat koga leta je rojena pa ču van leh reć da se je rodila dve leta nakon ča je Italija kapitulirala. Ki zna – zna, ki ne zna, ča ču mu ja. I tako je moja mater ka se voli pofalit svojemin prijateljicamin kad se najdu na kafu da ima 7 vnuki, dobila još jedno. A to znači da san ja postala teta po šesti put. Ja, dobro ste čuli, šesti put. Jedna miča malica je pred ki dan odlučila da će doći na ov svit prvo termina ča su joj dohtori odredili. Ni ona imela lazno za doškat da joj otac, inače moj najmlajji brat, doleteje z drugog kraja svita. Ona je došla kad je njoj bilo po volje, a na velu radost noni, noniću, tetamin, barbe, kujinimin i celoj familje.

Va mojoj familje je najveć muške dečine. Pu nas se slabo ženske mudandice suše na sušilu... I kad san se već pomirila z ten da smo manjinska stranka naše familje, došla je ona, 51 centimetar i skoro 3 i pol kila čiste ljubavi, lipa kot pupa. Pupa ni bila strpljiva za počekat termin, ma je strpljeno počekala oca da dojde po nju i mater va špital z neke daleke zemlje Južne Amerike, direktno z aerodroma va staro rečko rodilište. Mater ju j' lipo parićala za poć doma va roza kompletić, oplela joj črni vlasici, črljeni obraščići. Parićana za prvi izlazak, a parićana i da na prvi pogled osvoji srce svoga oca, aš materino ima od prvoga dana svoga života.

Ma nemojte sad mislet da san pozabila na ove moje dve vele nečakinje, i one su bile miče i lipe (i sad su lipe).

Komać san čekala da njin vlastiči narastu da ih moren opletat i delat njin frizuri, ma vidi vraga ni jedna ni druga nisu bile kuntente ni strpljive moga opletanja, ni frizur, ni špangic, ni gumic, ni fijokići. Moja mater je neku dobu dokončala da se one ne vole opletat kot ni ja kad san bila miča, tako da se nadan da će se ova miča Pupa volet opletat i imet strpljenja za tetu i njeje špangice, gumice i fijokići.

Za sad još ni pokazala veli interes za moje želje ča se opletanja tiče, aš leh spi i ji, ma doc će mojeh 5 minuti. Dragi moji, od mene tuliko, lipo je vrime pa se gren malo prošetat, a potle ču poć videt ako se je Pupa zbudila. Sako dobro van želi jedna #6xteta.

Vaša Mičica

INFO STRANICA

GRAD BAKAR

Bakar, Primorje 39
tel.: 455 710
fax: 455 741
web: www.bakar.hr

RADNO VRIJEME:

Ponedjeljak – petak 07.30 – 15.30 sati
UREDOVNO VRIJEME ZA STRANKE:
ponedjeljkom, srijedom i petkom
08.00 – 11.00 sati
utorkom i četvrtkom 12.00 – 15.00 sati

UPRAVNI ODJEL ZA LOKALNU SAMOUPRAVU I DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Pročelnica: Maja Šepac Rožić
tel.: 455 744
e-mail: maja.sepac.rozic@bakar.hr

Tajnica gradonačelnika

tel.: 455 742
fax: 455 741
e-mail: gradonacelnik@bakar.hr

Zdravstvo, socijalna skrb, šport i odgoj

tel.: 455 743
e-mail: elizabeta.striebl@bakar.hr

Kultura, obrazovanje i promidžba

tel.: 455 746
e-mail: paula.mikel@bakar.hr

Gospodarstvo

e-mail: gospodarstvo@bakar.hr

Socijalna skrb, školstvo i imovina

tel.: 455 744
e-mail: petra.begic-mavric@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I FINANCIJE

Pročelnica: Iva Marohnić
tel.: 455 722
e-mail: iva.marohnic@bakar.hr

Računovodstvo i financije

tel.: 455 723, 455 724, 455 725
e-mail: financije@bakar.hr

Naplata komunalnih i drugih prihoda

tel.: 455 726
e-mail: financije@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE

Pročelnica: Zvonka Marčelja
tel.: 455 733
e-mail: pravnik@bakar.hr

Imovinsko pravni poslovi

tel.: 455 728
e-mail: viktor.polic@bakar.hr

Javna nabava

tel.: 455 748
e-mail: davor.vidas@bakar.hr

Pisarnica

tel.: 455 710
e-mail: pisarnica@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA URBANIZAM, KOMUNALNI SUSTAV I EKOLOGIJU

Pročelnik: Davor Skočilic
tel.: 455 755
e-mail: davor.skocilic@bakar.hr

Prostorno planiranje i investicije

tel.: 455 752
e-mail: matea.kovacic@bakar.hr
e-mail: iris.devic@bakar.hr

Investicije i održavanje komunalne infrastrukture

tel.: 455 749
e-mail: aranka.velkovski@bakar.hr

Obračun komunalnih prihoda i investicije

tel.: 455 754
e-mail: tanja.bruketa@bakar.hr

Komunalno redarstvo

tel.: 455 757, 455 759
e-mail: komunalni-redar@bakar.hr

MATIČNI URED BAKAR

Primorje 39, Bakar
tel.: 354 140
fax.: 761 008

UREDOVNO VRIJEME ZA STRANKE:

ponedjeljkom i srijedom
08.00 – 14.00 sati

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA BAKARA

Primorje 39, Bakar
tel./fax: 761 111
e-mail: info@tz-bakar.hr
web: www.tz-bakar.hr

GRADSKA KNJIŽNICA BAKAR

Primorje 45/a, Bakar
tel.: 761 263
fax: 761 527

e-mail: knjiznica@gkbakar.hr

web: www.gkbakar.hr

UREDOVNO VRIJEME ZA KORISNIKE:

ponedjeljkom i četvrtkom 13.00 - 20.00
utorkom , srijedom i petkom

8.30 - 15.30

2. i 4. subota u mjesecu 8.00 - 13.00

INDUSTRIJSKA ZONA BAKAR D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 253 060
fax: 253 061

e-mail: tajnistvo@ind-zone.hr

web: www.ind-zone.hr

GRADSKO KOMUNALNO DRUŠTVO „DOBRA“ D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 761 144
fax: 761 246

e-mail: komunalno@gkd-dobra.hr

web: www.gkd-dobra.hr

LUČKA KAPETANIJA – ISPOSTAVA BAKAR

Senjska 372/2, Bakar
tel.: 761 214
fax: 761 326

POMORSKI RADIJ BAKAR

Nautička 3, Bakar
tel./fax: 761 378

DJEĆJI VRTIĆ BAKAR

Lokaj 193a, Bakar
e-mail: djecici.vrtic.bakar@ri.t-com.hr

web: www.vrticbakar.hr

lokacija Bakar, Lokaj 193a:

tel./fax: 761 126

Ilokacija Hreljin, Hreljin 267a:

tel.: 545 544

fax: 545 608

Ilokacija Škrljevo, Škrljevo 308b:

tel.: 502 949

fax: 502 940

DJEĆJI VRTIĆ „PČELICE“

Škrljevo 112d, Škrljevo
tel./fax: 251 130

e-mail: pcelice1@gmail.com

web: www.vrtic-pcelice.hr

DJEĆJI VRTIĆ „BAMBI“

Škrljevo 86, Škrljevo

tel./fax: 503 279

e-mail: vrtic-bambi@ri.t-com.hr

web: www.bambi-vrtic.com

OSNOVNA ŠKOLA BAKAR

Lokaj 196, Bakar

tel.: 761 244

fax: 761 356

e-mail: ured@os-bakar.skole.hr

U sklopu škole djeluju područne škole u Krasici, Kukuljanovu i Škrljevu.

OSNOVNA ŠKOLA „HRELJIN“

Hreljin 217, Hreljin
tel.: 809 701
e-mail: os-hreljin@os-hreljin.skole.hr
U sklopu škole djeluje područna škola u Praputnjaku.

POMORSKA ŠKOLA BAKAR

Nautička 14, Bakar
tel.: 761 211
fax: 761 516

e-mail: info@pomorskaskola.bakar

web: www.pomorskabakar.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MIRJANA KRSTIĆ ARBANAS

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 195
e-mail: m.krstic.ord.op.med@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. ZORAN ADZIĆ

Hreljin 229b, Hreljin
tel.: 809 222

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. JANJA RADIĆ

Krasica 157, Krasica
Tel.: 766 320

e-mail: janja.radic.ordinacija@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. INA VUKELIĆ

Škrljevo 308b, Škrljevo
Tel.: 251 984

e-mail: ord.op.med.vukelic.ina@ri.t-com.hr

PEDIJATRIJSKA ORDINACIJA DR. DAJANA KUKURIN CNAPPI

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 754
Škrljevo 308b, Škrljevo
tel.: 445 309

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. TOMISLAVA ROŽMANIĆ

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 123

ORDINACIJA DENTALNE MEDICINE MENSUR ISMAILI

Škrljevo 76/a
tel: 0911555571
e-mail: ismaili.dent@net.hr

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ADRIANA TOMIJIĆ VUČKOVIĆ

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 202

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. SANJA ANDUKIĆ MUŽIĆ

Škrljevo 308B, Škrljevo
Tel.: 251 119
e-mail: stomuzic@gmail.com

USTANOVА ZA ZDRAVSTVENУ SKRB MAGDALENA

Škrljevo 308B, Škrljevo
tel: 091/888-972
e-mail: uzsmagdalena@gmail.com

UDRUGA POMOĆ U KUĆI GRADA BAKRA

Škrljevo 308/B, Škrljevo
tel: 091/904-5069
e-mail: pomoc-u-kuci@bakar.hr

LJEKARNA „JADRAN“ BAKAR

Veberova 137, Bakar
tel./fax: 761 319
e-mail: bakar@ljekarna-jadran.hr

web: www.ljekarna-jadran.hr

LJEKARNA MR. PHARM MARTINA MIKULIĆ

Krasica 151, Krasica
tel./fax: 766 001

LJEKARNA „DARIJA VUKUŠIĆ“

Kukuljanovo 36, Kukuljanovo (u zgradi „Pevex“)
tel./fax: 252 807

LJEKARNA SMERALDO

Hreljin 160a, Hreljin
tel.: 289 758
e-mail: ljekarnahreljin@gmail.com

MOTUS

Hreljin 126, Hreljin
tel: 091 573 0465
e-mail: kabinet.motus@gmail.com

ŽUPNI URED BAKAR

Turan 281, Bakar
tel.: 761 150

ŽUPNI URED HRELJIN

Hreljin 117, Hreljin
tel./fax: 809 179

ŽUPNI URED KRSICA

Krasica 126, Krasica
tel.: 766 165

ŽUPNI URED KUKULJANOVO

Kukuljanovo 116, Kukuljanovo
tel./fax: 251 385

ŽUPNI URED PRAPUTNJAK

Praputnjak 167, Praputnjak
tel.: 766 957
fax: 766 456

ŽUPNI URED ZLOBIN

Zlobin 44, Zlobin

VAŽNIJI BROJEVI

Jedinstveni broj za hitne službe 112

Policija 192

Vatrogasci 193

Hitna pomoć 194

Spašavanje na moru 195

Prometna policija 335 521

Policijска uprava Primorsko – goranska 430 333

DEŽURNE SLUŽBE

Komunalno redarstvo Grada Bakra (vikendom)

099 802 0920

Ceste Rijeka d.o.o.

250 007

GKD Dobra – pogrebni poslovi na području Grada Bakra

099 249 5898, 761 202

Vodovod i kanalizacija d.o.o. – dežurna služba

211 906, 353 222

Vodovod i kanalizacija d.o.o. – crpljenje septičkih jama

353 841, 353 885

HEP Elektroprivreda – dežurna služba

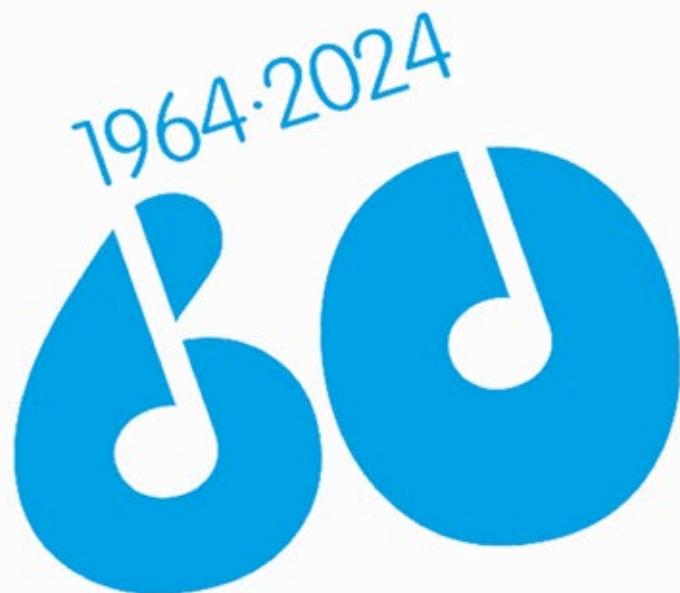
0800 300 412

Kamino, obrt za dimnjacijske poslove

091 952 2829

BAKAR

subota, 01. 06. 2024.

melodije
istre i kvarnera